<u>শনিবাৰ, ৮ জুলাই, ১৯৬৭ চন</u>

দিল্লীৰ আলোচনা

আজিৰ পৰা নতুন দিল্লীত অসমৰ পুনৰ গঠন সম্পৰ্কে গুৰুত্বপূৰ্ণ আলোচনা আৰম্ভ হ'ব। কেন্দ্ৰীয় গৃহমন্ত্ৰী শ্ৰীচৱনে গুৱাহাটীলৈ আহি বিভিন্ন লোকৰ সৈতে আলোচনা কৰাৰ মূৰত আৰু পৰৱৰ্তী আলোচনা সম্পৰ্কে বিশেষ এক ধৰণৰ ইংগিত দিয়াৰ মূৰত নতুন দিল্লীত এই গুৰুত্বপূৰ্ণ আলোচনাৰ ব্যৱস্থা কৰাত আৰু সন্মিলনৰ প্ৰতিনিধিত্বৰ ক্ষেত্ৰত গ্ৰহণ কৰা নীতিৰ বাবে আমি পোনতেই হতাশ হ'বলগীয়া হ'ল। অধিক সংখ্যক লোকে আলোচনাত ভাগ ল'ব পৰাকৈ অসমতে ইয়াৰ দিহা কৰিব লাগিছিল। তদুপৰি শ্ৰীচৱনে সুস্পষ্টভাৱে জানি গৈছিল যে পুনৰ গঠনৰ সম্পৰ্কত বিভিন্ন মহলে বিভিন্ন মতামত দিছিল। এনে স্থলত অকল এম পি আৰু এম এল এ সকলক লৈ চূড়ান্ত আলোচনাৰ বাবে সমবেত হোৱাটো আচৰিত কথা। এই আলোচনাত অসম বিধানসভাৰ মুঠ সদস্যৰ এক চতুৰ্থাংশ সদস্য উপস্থিত থাকিব আৰু ইয়াত বিভিন্ন দলৰ সদস্য থকাটোও সঁচা। কিন্তু এই বিশেষ ক্ষেত্ৰত সেয়ে জনমতৰ প্ৰতিফলন বুলি ধৰাটো সম্ভৱ নহয়। কিয়নো ৰাজ্য পুনৰ গঠনৰ ভেটিত নিৰ্বাচন হোৱা নাছিল। বিভিন্ন স্বাৰ্থৰ টনা-আঁজোৰাৰ কাৰণে বহুতো দলে বিষয়টোৰ পৰা ফালৰি কাটি যোৱাৰ ভাবহে দেখুৱাইছিল। কংগ্ৰেছে নিৰ্বাচনৰ পিচতহে মতামত দিব বুলি আৰু বিস্তাৰিত আঁচনিখনৰ বিষয়ে নজনাকৈ মতামত দিব নোৱাৰি বুলিয়েই মত প্ৰকাশ কৰিছিল (পিচত অৱশ্যে বিস্তাৰিত আঁচনিলৈ বাট নোচোৱাকৈয়ে মত দিবলগীয়া হ'ল)। নিৰ্বাচনৰ সময়ত ছাত্ৰ সমাজে প্ৰতিজ্ঞা-পত্ৰত চহী দিবলৈ ধৰোতেও বিভিন্ন প্ৰাৰ্থীয়ে সংকোচৰ ভাবহে প্ৰকাশ কৰিছিল। এনে স্থলত অকল এম এল এ আৰু এম পিক কেন্দ্ৰ কৰিয়েই আলোচনাত বহিলে অসমৰ ভৈয়ামৰ জিলাসমূহৰ জনমতৰ প্ৰকৃত প্ৰতিফলন হোৱা বুলি ধৰিবৰ থল নাই। অসমীয়াৰ আৰু অসমৰ স্বাৰ্থৰ কথা পোনপটীয়াভাৱে ক'ব পৰা আৰু বিভিন্ন দলীয় টনা-আঁজোৰাৰ কথালৈ সততে জোখ-মাপ কৰি কথা ক'বলগীয়া নোহোৱা প্ৰতিনিধিও দিল্লীৰ সন্মিলনত উপস্থিত থাকিব লাগিছিল।

এতিয়া আলোচনাই কোন ফালে গতি লয়, কোৱা টান। শ্ৰীচৱন অসমলৈ আহোঁতে যি পৰিৱেশ আছিল, সেই পৰিৱেশ এতিয়াও আছে। মাত্ৰ সৰ্বদলীয় পাৰ্বত্য নেতা সন্মিলন অধিক প্ৰগল্‌ভ হৈ উঠিছে আৰু ভাবুকিৰ সুৰ অধিক পোনপটীয়া হৈ উঠিছে। এই ভাবুকিয়েই যদি শ্ৰীচৱনৰ কাৰণে দিক-দৰ্শক হৈ উঠে, তেন্তে আলোচনা মাত্ৰ এটা আড়ম্বৰলৈ অধঃপতিত হ'ব। আলোচনাৰ ভেটি সম্পৰ্কে চৰকাৰীভাৱে যিয়েই নহওক, আলোচনাৰ আগমুহূৰ্তত কেন্দ্ৰীয় আৰু ৰাজ্য চৰকাৰৰ তৰফৰ পৰা কৰা বিভিন্ন ধৰণৰ মন্তব্যবোৰেই এটা ইংগিত দি থৈছে যে কোনোবা মহলক কোনোবাই কিবা অলিখিত আশ্বাস দি থৈছে। আনহাতে ১৩ জানুৱাৰীৰ ঘোষণাৰ ভিত্তিত আলোচনা চলিলেও আমি উৎফুল্ল হোৱাৰ একো কাৰণ নাই। আমি মাত্ৰ কৈ থওঁ যে অসমৰ জনমতৰ বিচাৰ নোলোৱাকৈ সৰ্বদলীয় পাৰ্বত্য নেতা সন্মিলনৰ প্ৰতিনিধিৰ লগত আলোচনা কৰিয়েই ১৩ জানুৱাৰীৰ ঘোষণাত 'পুনৰ গঠনৰ বাবে সিদ্ধান্ত' লোৱাৰ কথা আৰু "ফেডাৰেল গাঁথনিৰ প্ৰস্তাৱেই" তাৰ "ভেটি ৰচনা" কৰা উচিত বুলি "সৰ্বদলীয় পাৰ্বত্য নেতা সন্মিলনৰ সৈতে গৃহমন্ত্ৰীয়ে আলোচনা" কৰাৰ কথা প্ৰকাশ কৰা হৈছে। অসমৰ অৱশিষ্ট লোকৰ জনমতৰ ওপৰত মূল্য দিয়াৰ কোনো সাক্ষী ১৩ জানুৱাৰীৰ সেই ঘোষণাৰ মাজত নাছিল। কিন্তু জনমতক যে তুলাপাতৰ কথাৰেই উলাই কৰিব নোৱাৰি তাৰ প্ৰমাণ শ্ৰীচৱনে অসমলৈ আহোতে পালে। এতিয়া

সোমবাৰ, ১০ জুলাই, ১৯৬৭ চন

বানপানীৰ বাৰ্ষিক গতি

অসমৰ বানপানী গ্ৰহৰ বাৰ্ষিক গতিৰ দৰেই নিয়মীয়া হৈ পৰিছে। কেৱল বাৰিষাৰ বাঢ়নী পানীৰ বাবে চিন্তা কৰিবলগীয়া একো নাছিল, কিন্তু তাৰ লগতে পুহকৰৰ দৰে লাগি থকা দুখ-দুৰ্গতিৰ কাৰণেহে অসমবাসীৰ দুশ্চিন্তা। এই বছৰৰ বাৰিষাৰ প্ৰথম খুন্দাতে আগৰ কেইবছৰৰ সকলো বিপদৰে সূচনা কৰিছে। নলবাৰীৰ ওচৰত আলিবাট আৰু ৰে'লৰ আলি বুৰ নিয়াই বাছ আৰু ৰে'লগাড়ীৰ চলাচল বন্ধ কৰিছে ; যাত্ৰীবাহী ট্ৰেইনো নলবাৰীত আটক হৈ আছে ; দলগাঁও-হাঁচিমাৰাৰ মাজত ৰে'লপথ বিচ্ছিন্ন হোৱাৰ কাৰণে ব্ৰডগজ ৰে'লৰ লাইনেদি যাত্ৰীক ঘূৰাই অনাৰ দিহা কৰিব লগা হৈছে। উত্তৰ কামৰূপত পাগলাদিয়া, পুঠিমাৰী বৰলিয়া আদি চিৰ পৰিচিত নৈয়ে মথাউৰি বহু ঠাইত ভাঙিছে আৰু বিৰাট বিৰাট এলেকাত প্লাৱনৰ সৃষ্টি কৰিছে। এই সময়ত বাঢ়নী পানীয়ে যিহৰ আটাইতকৈ বেছি ক্ষতি কৰিব পাৰে বুলি আমি আশংকা কৰো সেইটোৱেই হৈছে ঃ ভালেমান ঠাইতে আহু ধানৰ অনিষ্ট সাধন কৰিছে ; আমাৰ ৰঙিয়াৰ নিজা বাতৰি দিওঁতাৰ মতে সেই অঞ্চলৰ আহু খেতি নষ্ট হৈছে। দেশজোৰা নাটনিৰ দিনত এই বাতৰিয়ে নিশ্চয় ৰাইজক শংকাকুল কৰি তুলিব।

পানীৰ প্ৰথম খুন্দাই ভালেমান ঠাইত বান-প্ৰতিৰোধক মথাউৰি ভাঙি পেলোৱাৰ বাতৰিয়ে সংশ্লিষ্ট কৰ্তৃপক্ষৰ তীক্ষ্ণ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰা উচিত। ঘনাই মথাউৰি নষ্ট হোৱালে চাই এইবোৰৰ নিৰ্মাণ কাৰ্য উপযুক্ত হোৱা নাই বুলিয়েই ক'ব লাগিব। পৰহিৰ পৰা উত্তৰ কামৰূপৰ বানপানীয়ে বিপৰ্যয় সৃষ্টি কৰাৰ আগতেই এনে নিৰ্মাণ কাৰ্যত লিপ্ত থকা বিভাগৰ অকৰ্মণ্যতাৰ দুটামান উদাহৰণ পোৱা গৈছিল। আমাৰ পাঠশালাৰ নিজা বাতৰি দিওঁতাই জনাইছিল যে পচুমৰা নৈৰ গৰাখহনীয়া বন্ধ কৰিবৰ কাৰণে আগৰ সাধাৰণ স্পাৰে কাম নিদিয়াত নতুনকৈ কাঠৰ স্পাৰ দিবলৈ যো-জা কৰা হৈছিল ; কিন্তু সংশ্লিষ্ট বিভাগৰ আয়োজনৰ ধান পকে মানে টুনিৰ মৰণ হ'বৰে উপক্ৰম ঃ ভৰ বাৰিষালৈকে এই কাম কৰাই নহ'ল। উজনিতো ২৫ জুনৰ দিনা বাঢ়নী পানীয়ে ইকৰা জানৰ সৰু দলংখনৰ খুঁটা উটুৱাই নিয়াৰ ফলত কেবাদিনলৈ পাৰাপাৰ হোৱাত ৰাইজৰ আহুকাল হৈছিল ; গড়কাপ্টানি বিভাগীয় এই দলংখনৰ খুঁটাৰ পোতন জোখ মতে হোৱা নাছিল বাবেই এনে দুৰ্ঘটনা হ'ল— এই মৰ্মে যোৰহাটৰ নিজা বাতৰি দিওঁতাই জনোৱা কথা এতিয়ালৈকে কৰ্তৃপক্ষই অস্বীকাৰ কৰা নাই। কেইবছৰমান আগতে কেবাখনো নতুন পকী দলং ভাগি পৰাৰ চাঞ্চল্যকৰ বাতৰি আজিও আমাৰ মনত কেঁচা হৈ আছে। সোৱণশিৰি নৈয়ে মথাউৰি ভাঙি খেতি-বাতি তল নিয়াইছে বুলিও বাতৰি আহিছে। এইবোৰ ঘটনাই প্ৰতিপন্ন কৰিছে যে দলং মথাউৰি আদিৰ নিৰ্মাণকাৰ্য উপযুক্ত হোৱা নাই, নাইবা খুঁত থকা সত্ত্বেও সংশ্লিষ্ট কৰ্তৃপক্ষই তাক ধৰিব পৰা নাই। বছৰি এইবোৰৰ পুনৰাবৃত্তি হৈ থাকিবলৈ দিব নোৱাৰি।

আমি বিচাৰো যে এইবোৰৰ দোষ-ত্ৰুটি সংশ্লিষ্ট কৰ্মচাৰীসকলে এতিয়াই চাই-চিন্তি লওক। মথাউৰি বান-নিয়ন্ত্ৰণৰ কাৰণেই দিয়া হৈছে। সেই কাম কৰিব নোৱাৰা মানে কাম বা আঁচনিৰ খুঁত। বিজ্ঞানসন্মতভাৱে মথাউৰি দিবলৈ লোৱা বহু বছৰ হৈ গ'ল। এতিয়াও ইমানদিনৰ অভিজ্ঞতাক কামত লগাব নোৱাৰিলে তাক ক্ষমাৰ চকুৰে চোৱাৰ কোনো যুক্তি নাই। উত্তৰ কামৰূপৰ ভগা মথাউৰি চাবলৈ কোনো কোনো বিষয়া গৈছে বুলি শুনি আমি সন্তোষ পাইছো। তেওঁলোকে দোষ-ত্ৰুটি আঁতৰাবলৈ যত্ন কৰিব বুলি আমি আশা কৰো। কিন্তু বৰ্তমান কাম

<u>শুকুৰবাৰ, ১৪ জুলাই, ১৯৬৭ চন</u>

ভাষা নীতি

১৯৬৫ চনত দক্ষিণ ভাৰতত ভাষাৰ প্ৰশ্ন লৈ গুৰুতৰ পৰিস্থিতি উদ্ভৱ হোৱাৰ পাচত প্ৰধানমন্ত্ৰীস্বৰূপে স্বৰ্গীয় জৱাহৰলাল নেহৰুৱে দিয়া আশ্বাস আইনৱদ্ধ কৰাৰ প্ৰয়োজনীয়তা ক্ষমতাত অধিষ্ঠিত কংগ্ৰেছ দলে উপলব্ধি কৰিলে। জৱাহৰলাল নেহৰুৱে আশ্বাস দিছিল যে অহিন্দীভাষী অঞ্চলৰ লোকসকলে যেতিয়ালৈকে বিচাৰে তেতিয়ালৈকে সহযোগী চৰকাৰী ভাষাস্বৰূপে ইংৰাজী চলি থাকিব। এনে এটা ব্যৱস্থাহে বিভিন্ন ভাষা-ভাষী ভাৰতত বৰ্তমান অৱস্থাত বাস্তৱমুখী কথা হ'ব বুলি উপলব্ধি কৰিয়েই স্বৰ্গীয় প্ৰধানমন্ত্ৰী লালবাহাদুৰ শাস্ত্ৰীয়েও নেহৰুৰ মত সমৰ্থন কৰিছিল।

সেই উদ্দেশ্যেই লোকসভাৰ চলিত অধিৱেশনত চৰকাৰী ভাষা আইন সংশোধন কৰিবলৈ এখন বিল উত্থাপন কৰিবলৈ লোৱা হৈছে। কংগ্ৰেছ সংসদী দলৰ কাৰ্যনিৰ্বাহকত এই বিলৰ আলোচনা প্ৰসংগত গৃহ পৰিক্ৰমাৰ ৰাজ্যমন্ত্ৰী শ্ৰীভি-চি শুক্লাই ইয়াৰ মূল কথাকেইটা ব্যাখ্যা কৰিছে।

চৈধ্যটা আঞ্চলিক ভাষা থকা ভাৰতত পূৰ্বৰ সংযোগকাৰী ভাষা ইংৰাজীক আঁতৰাই হিন্দী প্ৰৱৰ্তন কৰাটো সহজ কথা নহয়। সংবিধানত হিন্দীক ৰাষ্ট্ৰভাষাৰ মৰ্যাদা দিয়া হ'ল যদিও এই ভাষাই সেই মৰ্যাদা আহৰণ কৰিব পৰা নাই। বিদেশী ভাষা এটা ভাৰতৰ ৰাষ্ট্ৰভাষা হ'ব নোৱাৰে সঁচা কিন্তু ভাৰতীয় ভাষায়ো ৰাষ্ট্ৰৰ চৰকাৰী ভাষা হ'ব পৰা অৰ্হতা অৰ্জন কৰিব লাগিব। বৃহৎ অঞ্চলৰ মাতৃভাষা হিন্দীকে ৰাষ্ট্ৰভাষাস্বৰূপে গ্ৰহণ কৰাৰ পাচত সেই ভাষাই প্ৰয়োজনীয় অৰ্হতা অৰ্জন কৰিব পাৰিলেনে সেই প্ৰশ্নকে প্ৰথমতে বিচাৰ কৰিব লগাত পৰে। হিন্দীয়ে উপযুক্ততা অৰ্জন কৰাৰ আগতে যদি আনৰ ওপৰত সেই ভাষা বলেৰে জাপি দিয়া হয় তেন্তে তাৰ সুফল আশা কৰিব নোৱাৰি। সংবিধান গৃহীত হোৱাৰ পাচতো অহিন্দী ভাষী অঞ্চলত হিন্দীৰ প্ৰসাৰ নোহোৱাৰ মূলত হিন্দীভাষী উন্মত্ততাই কাম কৰা অথবা অস্বীকাৰ কৰাৰ উপায় নাই। সেয়ে আঞ্চলিক ভাষাৰ ক্ষতিসাধন আৰু হিন্দী ভাষীৰ প্ৰাধান্য বিস্তাৰৰ আশংকা কৰাও অমূলক নহয়। সংসদৰ কংগ্ৰেছী, অকংগ্ৰেছী ২০০ জন সদস্যই প্ৰস্তাৱিত সংশোধনী বিল উত্থাপন নকৰিবলৈ প্ৰধানমন্ত্ৰী শ্ৰীমতী গান্ধীৰ ওচৰত দাবী জনোৱা কথাই ইয়াৰ প্ৰমাণ দিয়ে।

ভাৰতক নিজস্ব চৰকাৰী ভাষা এটা লাগে। ভাষাই ৰাষ্ট্ৰীয় ঐক্য সাধনত সহায় কৰে, ৰাষ্ট্ৰীয় মৰ্যাদাও ৰক্ষা কৰে। কিন্তু সেই বিষয়ত সকলোৰে সন্মতিৰ দৰকাৰ। সকলো ভাষা-ভাষী লোকেই উপলব্ধি কৰিব লাগিব যে চৰকাৰী ভাষাই তেওঁলোকৰ স্বাৰ্থ ক্ষুণ্ণ কৰা নাই। বৰ্তমান অৱস্থাত সেইবাবেই স্বৰ্গীয় নেহৰুৰ আশ্বাস ৰক্ষাৰ আৱশ্যকতা বৃদ্ধি পাইছে। হিন্দীৰ নামত চিঞৰ-বাখৰ কৰাসকলে অহিন্দী ভাষী অঞ্চলৰ স্বাৰ্থৰ প্ৰতি অৱজ্ঞা প্ৰদৰ্শন কৰিলে প্ৰশ্নৰ সমাধান নহয়। ভাষা নীতি স্থিৰ কৰোতে অহিন্দী ভাষী দক্ষিণ আৰু পূব ভাৰতৰ কথা পাহৰি গ'লে নচলে। সেই কাৰণে হিন্দী সমৰ্থকসকলে হিন্দীক ৰাষ্ট্ৰভাষাত পৰিণত কৰাৰ তাৰিখ নিৰ্ধাৰণ কৰাতকৈ ভাষাটোৰ উন্নতি সাধনৰ প্ৰচেষ্টা চলোৱাহে উচিত কাম হ'ব।

দুৰ্বলতাৰ কথা ওলাই নপৰাকৈও থকা নাই। দিল্লীৰ আলোচনাৰ আগে আগে কেৱল উক্ত দুখন জিলাক লৈ কেন্দ্ৰীয় শাসিত অঞ্চল তৈয়াৰ কৰি সমস্যা সমাধানৰ সূত্ৰ বাহিৰ কৰিব খোজাৰ বাতৰি একাংশ কাকতত ওলাইছিল ; আনকি সময়ে সময়ে “সৰ্বদলীয় পাৰ্বত্য নেতা সন্মিলনৰ” নেতাসকলেও আৱশ্যক হ’লে অকল খাছী-জয়ন্তীয়া আৰু গাৰো পাহাৰক লৈ হ’লেও পৃথক ব্যৱস্থা কৰিব লাগে বুলি কোৱা ৰাইজৰ চকুত পৰিছে। ইয়াৰ পৰাই বুজিব পাৰি যে সমগ্ৰ পাৰ্বত্য অঞ্চলৰ প্ৰতিনিধিত্ব কৰিব পৰা যোগ্যতা তেওঁলোকৰ নাই বুলি তেওঁলোকে নিজেও উপলব্ধি কৰে। এনে অৱস্থাত এই এমুঠি নেতাক ইমান গুৰুত্ব দি অহাটোৱেই চৰকাৰৰ ভুল হৈছে। শ্ৰীচৰনে দিল্লী আলোচনাত দেশৰ অখণ্ডতা আৰু সংহতি ৰক্ষাৰ ওপৰত জোৰ দি গুৰুত্ব আৰোপ কৰিছিল। কিন্তু তেওঁৰ চৰকাৰেই আদিৰে পৰা পাহাৰৰ সংহতিবাদী লোক তথা শক্তিসমূহক গুৰুত্ব নিদি তাৰ বিপৰীতে গৈ আজি ইমান অথন্তৰ ঘটাই পেলাইছে। “সৰ্বদলীয়সকলৰ” দুৰ্বলতা থাকিলেও তেওঁলোকে বুজে যে কেন্দ্ৰ নিজ ভুলৰ জালত পৰিছে ; সেয়ে তেওঁলোকে অনমনীয় মনোভাৱ দেখুৱাইছে আৰু শ্বিলঙত সেই মনোভাৱ বেছি প্ৰকট কৰি দেখুৱাইছে। মেহতা কমিটীয়ে কিবা সূত্ৰ উদ্ভাৱন কৰিলেও ফেডাৰেচন বা পৃথক ৰাজ্য নহ’লে তাক তেওঁলোকে মানি নলয়, কাৰণ আগতেই সেই কমিটীৰ পৰা তেওঁলোকে নিজক আঁতৰাই থৈছে। গতিকে কেন্দ্ৰৰ ওচৰত সমস্যাৰ জটিলতা বৃদ্ধিহে হৈ গৈ আছে।

আৰু যুদ্ধবিৰতি! শান্তি আলোচনাৰ সহগামী যুদ্ধ বিৰতিয়ে নগালেণ্ড ৰাজ্যত গুলীৰ শব্দ বন্ধ কৰিলেও মণিপুৰৰ যুদ্ধবিৰতি ঘোষিত অঞ্চলত কোনো ফল দিয়া নাই ; বৰং ইয়াৰ বাবে অসতৰ্ক নিৰাপত্তা বাহিনীৰ লোকে প্ৰাণ দিব লগা হৈছে। আনকি অসমৰো সীমান্তৱৰ্তী লোক সন্ত্ৰস্ত থাকিব লগা হৈছে। এই অৱস্থা অনিৰ্দিষ্ট কাললৈ চলি থাকিবনে?

ভাৰত চৰকাৰে নগা সমস্যাটো আপোচ-মীমাংসাৰে সমাধান কৰিবলৈ লোৱাটো ভাল কথা কিন্তু এই বিষয়ত পলম কৰাৰ পৰিণাম সমগ্ৰ পূৰ্ব ভাৰততে কেনেদৰে পৰিলক্ষিত হৈছে তালৈকো মনোযোগ দিয়া উচিত।

অসমৰ নিয়োগ পৰিস্থিতি

যোৱা দুবছৰত একেৰাহে অসমত নিয়োগ পৰিস্থিতিৰ অৱনতি ঘটাৰ বিষয়ে বাতৰি কাকতত ওলোৱা খবৰৰ প্ৰতি চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষিত হৈছে বুলি কেন্দ্ৰীয় শ্ৰমমন্ত্ৰীয়ে লোকসভাত প্ৰকাশ কৰিছে। তেওঁ কৈছে যে যোৱা তিনি মাহত এই অৱনতি উল্লেখযোগ্য বিধৰ হৈছে। নিয়োগ সম্পৰ্কত অলপতে প্ৰকাশিত সমীক্ষা মতে ১৯৬৬ চনৰ ছেপ্টেম্বৰ মাহত সমূহীয়াভাৱে ৰাজ্যখনত নিয়োগৰ সংখ্যা বৃদ্ধি পায় যদিও আগৰ বছৰটোৰ তুলনাত শতকৰা দশমিক ৩ ভাগ হ্ৰাস পাইছিল।

অসম চৰকাৰৰ অৰ্থনৈতিক আৰু পৰিসংখ্যা বিভাগৰ এটা সমীক্ষাত ১৯৬৬ চনৰ বছৰটো অৰ্থনৈতিক দিশৰ পৰা অশুভ বছৰ বুলি কোৱা হৈছে। অৰ্থনৈতিক কাৰ্যকলাপ সম্প্ৰসাৰিত নহ'লে নিয়োগ সংকুচিত হোৱাই স্বাভাৱিক। কিন্তু প্ৰশ্ন হৈছে অসমত অৰ্থনৈতিক কাৰ্যকলাপ সম্প্ৰসাৰণৰ সুযোগ-সুবিধা নাই জানো? কেন্দ্ৰীয় শ্ৰমমন্ত্ৰীয়ে কোৱা মতে চাহ উদ্যোগত নিয়োগ হ্ৰাস পোৱা বাবেই ঘাইকৈ এই পৰিস্থিতিৰ উদ্ভৱ হৈছে। চাহ বাগিচাত পাত তোলাৰ সময়ত অধিকসংখ্যক বনুৱা নিয়োগ কৰা হয় ; এইবিলাক ওপৰঞ্চি বনুৱা। এই ওপৰঞ্চি বনুৱাসকলৰ ভিত্তিত সমূহীয়াভাৱে নিয়োগ পৰিস্থিতি নিৰ্ধাৰণ কৰিবলৈ গ'লে প্ৰকৃত অৱস্থাৰ ভূ-পোৱা নাযায়। আচলতে অসমত কিমান প্ৰশিক্ষণ প্ৰাপ্ত আৰু প্ৰশিক্ষণ নোপোৱা লোক নিবনুৱা হৈ আছে তাৰ হিচাপেহে আচল ৰূপটো দাঙি ধৰিব পাৰে। অসমত নিবনুৱা সমস্যা কিমান জটিল হৈ পৰিছে, তাৰ স্বৰূপ বুজি ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিবলৈ হ'লে চাহ উদ্যোগত নিয়োগ পৰিস্থিতি সম্পৰ্কে কমিটীৰ দ্বাৰা তদন্ত কৰালেই যথেষ্ট নহয়। অৱশ্যে চাহ উদ্যোগত ১৯৬৫ আৰু ১৯৬৬ চনত শতকৰা যি হাৰত নিয়োগ হ্ৰাস পাইছে, তাৰ তদন্ত কৰি ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰাও চৰকাৰৰ অপৰিহাৰ্য দায়িত্ব।

অসমৰ নিয়োগ পৰিস্থিতিৰ উন্নতি সাধন কৰিবলৈ অৰ্থনৈতিক কাৰ্যকলাপ চৰকাৰী আৰু বেচৰকাৰী উভয় খণ্ডতে বৃদ্ধি কৰিব লাগিব আৰু লগতে থলুৱা নিবনুৱাৰ স্বাৰ্থৰ প্ৰতি সৰ্বপ্ৰথমে মনোযোগ দিব লাগিব। এই বিষয়ত ৰাজ্যিক আৰু কেন্দ্ৰীয় উভয় চৰকাৰৰে দায়িত্ব আছে।

কাছুটি

"ৰূপহী কপাহী বাই, কাপোৰ তোৰ ওলাল নে নাই?"— এই বুলি গীতিকাৰে প্ৰশ্ন কৰিছিল নিশ্চয় ১৯৬২ চনত "হিমালয়ান ব্লাণ্ডাৰ" কৰি চৰকাৰে হিমালয়ত জোৱানসকলক যথেষ্ট কাপোৰ যোগাব নোৱাৰা কথাৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত। কিন্তু কপাহী বাই নাইবা ডেক্ৰনী-টেৰিলিনী ভাইসকলক অবিৰাম এই সুৰত আহ্বান জনোৱাৰ

মঙ্গলবাৰ, ২৪ জুলাই, ১৯৬৭ চন

অনাতাঁৰ কেন্দ্ৰৰ দুকুৰি বছৰ

পৰহি দেওবাৰে ভাৰত চৰকাৰৰ অনাতাঁৰ প্ৰচাৰ ব্যৱস্থাৰ দুকুৰি বছৰ পূৰ হ'ল। ভাৰত বিভাজনৰ সময়ত থকা নটা প্ৰচাৰ কেন্দ্ৰৰ ছটা ভাৰতৰ ভাগত আৰু তিনিটা পাকিস্তানত পৰিছিল। এতিয়া স্বাধীনোত্তৰ কালত মূল অনাতাঁৰ ষ্টেচনৰ সংখ্যাই হৈছেগৈ ছয়ত্ৰিশ। তদুপৰি সহায়ক কেন্দ্ৰ, প্ৰেৰক কেন্দ্ৰৰ সংখ্যাও বহু। আনহাতে প্ৰচাৰৰ সময়ো বঢ়াই নি এতিয়া প্ৰায়বোৰ কেন্দ্ৰৰ পৰা কমেও ১০-১২ ঘণ্টাকৈ অনুষ্ঠান প্ৰচাৰিত হয়। ভাৰতীয় সকলো ভাষাৰ উপৰি বিদেশৰ শ্ৰোতাৰ বাবেও বিভিন্ন ৰাষ্ট্ৰৰ বহু ভাষাত অনাতাঁৰ অনুষ্ঠান প্ৰচাৰিত হয়। টেলিভিছনৰ পৰীক্ষামূলক ব্যৱস্থাও ইতিমধ্যে আৰম্ভ কৰা হৈছে আৰু তাৰো প্ৰসাৰৰ আঁচনি হাতত লোৱা হৈছে। দেখদেখকৈ, ভাৰত চৰকাৰে ১৯২৭ চনৰ ২৩ জুলাই তাৰিখে বোম্বাইত উদ্বোধন কৰা অনাতাঁৰ ব্যৱস্থাই আজি দুকুৰি বছৰে ভালদৰে থিতাপি লৈছে আৰু লাখ লাখ গাঁও আৰু নগৰবাসী লোকৰ তথ্য, আমোদৰ বাহক হ'বলৈ চেষ্টা কৰি আহিছে। স্বাধীনোত্তৰ ভাৰতত অল ইণ্ডিয়া ৰেডিঅ'ই তথ্য আৰু আমোদ বিতৰণৰ উপৰি জনহিতৰ আদৰ্শ প্ৰচাৰ কৰি আহিছে। এই সকলোবোৰ আদৰণীয় আঁচনি নিশ্চয়। কিন্তু আঁচনি, আঁচনিৰ কাৰ্যকাৰিতা, আঁচনি প্ৰয়োগৰ বাবে আৱশ্যকীয় প্ৰতিভা আৰু নিষ্ঠা— আদিৰ কথা এইখিনিতে অনুষ্ঠানৰ কৃতিত্বৰ বাবে প্ৰশাসনীয় বিচক্ষণতা অতি আৱশ্যক। কিন্তু বিদেশী শাসকে পৰাধীন লোকৰ হতুৱাই নিজৰ স্বাৰ্থৰ বাবে চলোৱা শাসন ব্যৱস্থা আৰু স্বাধীন দেশৰ বিষয়াই দেশৰ তথা সমূহ ৰাইজৰ স্বাৰ্থৰ বাবে চলোৱা শাসন ব্যৱস্থাৰ মাজত নিশ্চয় তাৰতম্য থকা উচিত। এটাত মাত্ৰ জীৱিকা অৰ্জনৰ বাবে কাম কৰাৰ প্ৰশ্ন উঠে ; আৰু আনটোত জীৱিকাৰ উপৰি স্বদেশ-স্বজাতিৰ প্ৰতি থাকিব লগা কৰ্তব্যবোধৰ কথাই আগ ঠাই পাব লাগে। দুখৰ বিষয় প্ৰাক্ স্বাধীন যুগৰ বিষয়া-আমোলা আৰু তেওঁলোকৰ আৰ্হিৰ ন আমোলা-বিষয়া এচামে ঠিক এই দৃষ্টিভংগীৰে শাসন ব্যৱস্থা নচলোৱা বাবে বিভিন্ন দিশত দেশৰ অগ্ৰগতি মন্থৰ আৰু কেতিয়াবা বিপথগামী হৈছে। আনহাতে ন-চামৰ বেছিভাগ তথাকথিত যোগ্যতাৰ চাকৰি পোৱা ভাবতে উচ্চাত্মিকা ভাব লৈ নাইবা হতাশাৰ ছবি সন্মুখত লৈ নিষ্ঠাৰে সৃষ্টিশীল চেষ্টা নিজেও নকৰে আৰু আনৰ হতুৱাই কৰোৱা বিষয়তো উদাসীন হৈ থাকে। এইবোৰৰ আন এটা কাৰণ হ'ল, বিভাগীয় দুই-এক মন্ত্ৰীৰ কালোপযোগী ৰাজহুৱা বিবেচনাতকৈ নিজস্ব বদ্ধমূল মানসিক ভাবধাৰা প্ৰয়োগৰ চেষ্টা। সেয়ে একোগৰাকী মন্ত্ৰী সলনি হোৱাৰ লগে লগে অনাতাঁৰৰ মূল নীতিও সলনি হয়। অনাতাঁৰ প্ৰচাৰ ব্যৱস্থা স্বয়ং শাসিত কৰ্পৰেচনৰ হাতলৈ হস্তান্তৰ কৰা এই কাৰণেও উচিত। ড° কেশকৰেও এনে ব্যৱস্থা ভাবি চোৱা হ'ব বুলি পিচুৱাই পিচুৱাই শেষলৈ গ্ৰহণ নকৰিলে। প্ৰাক্তন প্ৰধানমন্ত্ৰী জৱাহৰলাল নেহৰু স্বয়ং শাসিত অনাতাঁৰ কৰ্পৰেচনৰ পক্ষপাতী থাকিলেও, দলীয় হেঁচা আৰু স্বাৰ্থৰ বাবে এই মাধ্যমটো এটা বিশেষ গোষ্ঠীৰ প্ৰচাৰযন্ত্ৰ হৈ থকাত বাধা দিব পৰা নাছিল। কিন্তু এইবেলিৰ নিৰ্বাচনে সকলো ওলট-পালট কৰিলে। বিবিধ দলৰ মন্ত্ৰীসভা হ'ল, বিবিধ দলে অনাতাঁৰ মাধ্যমৰ সুযোগ বিচাৰিলে, পশ্চিমবংগ মন্ত্ৰীসভাই অনাতাঁৰৰ লগত অসহযোগ কৰিলে। এই বিষয়ে চন্দ সমিতিৰ অনুমোদন বৰ্তমান কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে বিৱেচনা কৰা বা বৰ্তমানৰ তথ্য আৰু অনাতাঁৰ মন্ত্ৰী শ্ৰীকে কে শ্বাহ এই বিষয়ে সহানুভূতিশীল বোলা— কথাই যথেষ্ট নহয়। অতি সোনকালে চৰকাৰে স্পষ্টভাৱে ঘোষণা কৰি, অনাতাঁৰ ব্যৱস্থাক স্বয়ংশাসিত কৰ্পৰেচনৰ অধীনলৈ আনিব

পৰ্বতীয়া স্বাস্থ্য নিবাস আদিলৈ আৰু আনকি আন্তঃৰাজ্যিক পৰ্যটনৰ সা-সুবিধাও মাজে মাজে কৰিয়েই থাকে। অসম চৰকাৰৰ পৰ্যটন বিভাগে গুৱাহাটী, শ্বিলং, যোৰহাট, ডিব্ৰুগড় আদি ঠাইক কেন্দ্ৰ কৰি ছাত্ৰদল আৰু আন পৰ্যটক দলক বিভিন্ন অভয়াৰণ্য, শৈল নিবাস, বুৰঞ্জী প্ৰসিদ্ধ স্থান, বৈদ্যুতিক শক্তিকেন্দ্ৰ, কল-কাৰখানা, নেফা-নগা-মণিপুৰ, ত্ৰিপুৰা ৰাজ্যাঞ্চল আদি চোৱাৰ সা-সুবিধা কৰি দিয়াৰ কথা জানো ভাবিবই নোৱাৰে। গুৱাহাটীৰ কৰ্মচাৰী থলুৱা ছাত্ৰ, শিক্ষক আদিক ওচৰ-পাজৰৰ মানাহ, শ্বিলং, কাজিৰঙা আদি ঠাই দেখুওৱাৰ বাবে প্ৰত্যেক মাহৰ প্ৰথম আৰু দ্বিতীয় শনি-দেওবাৰে এনে চমু পৰ্যটনৰ ব্যৱস্থা কৰিব পাৰি। তদুপৰি বছৰত এবাৰকৈ হ'লেও আন্তঃৰাজ্যিক পৰ্যটনৰ ব্যৱস্থাৰ কথা ভাবিব পাৰে। গুৱাহাটীৰ ওচৰৰ বশিষ্ঠাশ্ৰমৰ প্ৰায় গাতে লগাই হ'ব ধৰা নতুন ক্ষুদ্ৰ নগৰখনে যাতে পৰ্যটকৰ এই মনোৰম ঠাই ডোখৰৰ আকৰ্ষণ নকমায়, তালৈকো চকু ৰাখিবলৈ এই ছেগতে আমি চৰকাৰক সকীয়াই থ'লো। ৰাজ্যৰ প্ৰাচীন ভগ্নাৱশেষবোৰৰ সংৰক্ষণৰ প্ৰতিও অধিক তৎপৰতা আমি সংশ্লিষ্ট মহলৰ পৰা আশা কৰো।

পৰস্পৰ বিৰোধী দলবিলাক আছে। ৰাজমাতাৰ ৰাজনৈতিক কৌশলো স্ব-বিৰোধপূৰ্ণ ; এসময়ত নিৰ্মূল কৰা দলৰ লোককে এতিয়া তেওঁ নিজৰ শিবিৰৰ সৈনিক পাতি লৈছে। শ্ৰীমিশ্ৰ আৰু কংগ্ৰেছক ধ্বংস কৰিবলৈকে তেওঁ ৰাজনীতিত সক্ৰিয় হৈ উঠিছিল। এতিয়া তেওঁৰ নেতৃত্বাধীন বিৰোধী পক্ষসমূহে সৰ্বসন্মত কাৰ্যসূচী উলিওৱা হৈছে বুলি কৈছে, কিন্তু তেওঁলোকৰ নীতি এতিয়াও অস্পষ্ট। সৰ্বসন্মত কাৰ্যসূচী গৃহীত হ'লেও বিৰোধী পক্ষৰ কিছুমান দলৰ জনাজাত নীতিত উৎসাহ বোধ কৰিবলগীয়া একো নাই।

ভূপালত হৈ যোৱা ৰাজনৈতিক বিপৰ্যয়ে শ্ৰীমিশ্ৰ বা কংগ্ৰেছৰ ক্ষতি কৰা নাইবা ৰাজমাতা আৰু বিৰোধী পক্ষৰ লাভ কৰি দিয়া— কোনোটোৱেই ডাঙৰ কথা নহয়। ভাৰতৰ আধাতকৈ বেছি ৰাজ্যত কংগ্ৰেছৰ পতন হ'ল, এই বিষয়ে চিন্তা কংগ্ৰেছ দলেই কৰক। কিন্তু আজি কিছুদিনৰ পৰা সংসদী ৰাজনীতিত হাৰিয়ানা, উত্তৰ প্ৰদেশ, পশ্চিমবংগ আদি ৰাজ্যৰ সদস্য ফুচুলোৱাৰ নিচিনা অশুভ কাৰ্যৰ দ্বাৰা যি আদৰ্শৰ অধঃপতন ঘটোৱা হৈছে তাত মধ্যপ্ৰদেশে বিৰাট "বৰঙণি" যোগোৱাটোহে ডাঙৰ কথা। তদুপৰি শ্ৰীমিশ্ৰই নৈতিক সাংবিধানিক প্ৰশ্ন তুলি আৰু নিজৰ প্ৰভাৱ খটাই ৰাজনৈতিক হেতালি খেলাৰ যি নিদৰ্শন দেখুৱালে সি আৰু উদ্বেগজনক। ২৮ জুলাইত পুনৰ বহা বিধানসভাতে শক্তিৰ পৰিচায়ক চয়-নিচয় হৈ যাব খুজিছিল, কিন্তু এটা বিশেষাধিকাৰৰ প্ৰশ্ন তুলি শ্ৰীমিশ্ৰই সেই শেষ মুহূৰ্ততো ভোট গ্ৰহণ স্থগিত ৰখালে। আনকি পিচদিনা ভোটত হৰাৰ পিচতো তেওঁ পুনৰ দিল্লীলৈ যাবলৈ ওলাইছিল ; অৰ্থাৎ অন্তিম বেলাও তেওঁ দুৰাশা এৰি দিয়া নাছিল। সদস্য ফুচুলাই দল বৃদ্ধি কৰিবলৈ কিছুমান ৰাজ্যত যি দুষ্কাৰ্য চলিছে সি সংসদী ৰাজনীতিৰ ওপৰত থকা ৰাইজৰ আস্থা কমাই পেলাব। এই দোষৰ পৰা বিজয়িনী মাতাৰ নামো স্খলিত নহয়। ডলাৰ বগৰীৰ দৰে দল সলাই ফুৰা সদস্যসকলকতো পুতৌৰ বাহিৰে একো কৰিব নোৱাৰি। আনহাতে তেনে সদস্যক বলপূৰ্বক আটক কৰি ৰখাৰ অভিযোগ-প্ৰত্যভিযোগো উঠিছে। এইবোৰ কাৰ্যই ভাৰতৰ সংসদী গণতন্ত্ৰৰ ভৱিষ্যতকে আন্ধাৰ কৰি পেলাব খুজিছে।

যন্ত্ৰ আৰু মন্ত্ৰ

এডগাৰ ভালাচৰ কাহিনী এটাত এনে এজন "ডিটেক্টিভ" আছে যি বন্ধ চিঠি এখন হাতৰ তলুৱাৰ ওপৰত ওজন কৰি চায়েই ক'ব পাৰে তাত কি লিখা আছে! পিচত অৱশ্যে পুলিচ বিষয়া এজনে উলিয়ালেগৈ যে মানুহজনেই আচলতে "চোৰ" আৰু তেৱেঁই ভাবুকি দিয়া চিঠিবোৰ লিখে। অদৃশ্য বস্তুৰ বৰ্ণনা দিব পৰা মেজিক মাজে-সময়ে আমি দেখিবলৈ পাওঁ। অৱশ্যে আঁহতৰ তলত বহি হাত চোৱা বহুতেই যে আপোনাৰ পেটত তিল আছে বুলি কোৱা ধৰণৰ সেইটোও আমি জানো— গাৰ ক'ৰবাত তিল মাহ থকাটো একো আচৰিত কথা নহয় আৰু তাৰ কাৰণে ভৱিষ্যৎদ্ৰষ্টা নহ'লেও চলে। (স্বীকাৰ কৰি থোৱা ভাল হ'ব যে মেজিচিয়ানে চকু বান্ধি ব্যস্ত চহৰৰ মাজেদি মটৰ চাইকেল চলোৱা বিদ্যা সম্বন্ধে আমাৰ সম্যক জ্ঞান নাই।) মাটিৰ তলত পানী আছে নে নাই সেইটো ওপৰৰ পৰাই ধৰিব পৰা যন্ত্ৰ এটা ৰুছিয়াত উলিওৱা হৈছে বুলি শুনি আমাৰ মনত পৰিল যে আগৰ দিনত নাৰদৰ ঢেঁকীৰ লেখীয়া উৰাজাহাজ থকাৰ দৰে কিছুমান প্ৰাচীন সমাজত মাটিৰ তলত পানী বিচাৰিব পৰা মানুহো থকা দেখা যায়। আফ্ৰিকাত উপনিৱেশ পাতিবলৈ যোৱা শ্বেতাংগ লোকে এনে কৃষ্ণাংগ লোকৰ সহায় লোৱাৰ কাহিনী পঢ়িবলৈ পোৱা যায়। কিছুদিনৰ আগতে হেনো ভাৰতৰো ৰাজস্থান আদি পানীৰ অভাৱ হোৱা কেতবোৰ ৰাজ্যত পানী বিচাৰি দিয়া এজন মানুহক নিয়োগ কৰি বহু ধন পানীত পেলোৱা হৈছিল— অৱশ্যে

<u>সোমবাৰ, ৪ চেপ্তেম্বৰ, ১৯৬৭ চন</u>

শিক্ষাৰ মাধ্যম আৰু অসম

অসমত পাৰ্বত্য অঞ্চলৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ শিক্ষাৰ মাধ্যম ইংৰাজীয়েই থকা উচিত বুলি শিক্ষামন্ত্ৰীসকলৰ সন্মিলনত গ্ৰহণ কৰা সিদ্ধান্তই গুৱাহাটী আৰু ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়ৰ শিক্ষাৰ মাধ্যমৰূপে ইংৰাজীকে ৰখাৰ কথা সূচাইছে— এই মৰ্মে আমি শ্বিলঙৰ পৰা বাতৰি পাইছো। শ্বিলঙত পাৰ্বত্য বিশ্ববিদ্যালয় পাতি তাত ইংৰাজীকেই শিক্ষাৰ মাধ্যমৰূপে ৰখা হ'ব যদিও বাকী দুখন বিশ্ববিদ্যালয়ত এই ব্যৱস্থা বাহাল ৰখা হ'ব। কিয়নো পাৰ্বত্য বিশ্ববিদ্যালয় পাতিলেও বিশেষ কেতবোৰ বিষয়ৰ অধ্যয়নৰ বাবে পাৰ্বত্য অঞ্চলৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী ভৈয়ামৰ বিশ্ববিদ্যালয় দুখনলৈহে আহিব লাগিব। পিচে পাৰ্বত্য ছাত্ৰৰ দোহাই দি গুৱাহাটী আৰু ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়ৰ শিক্ষাৰ মাধ্যমৰ প্ৰশ্নটো অনিৰ্দ্দিষ্ট কাললৈ স্থগিত ৰাখিব খোজাটো এটা অদ্ভুত যুক্তি। বিশ্ববিদ্যালয়ৰ শিক্ষাৰ মাধ্যম ইংৰাজী নহ'লে কি অসুবিধা হ'ব, তাৰ দীঘলীয়া তালিকা দিয়া সকলৰ যুক্তি যিসকলে ওফৰাই পঠিয়াইছে, সেইসকলেই এতিয়া অসমৰ ক্ষেত্ৰত সেইবোৰ যুক্তিকে দাঙি ধৰিব খুজিলে আমাৰ সন্দেহ জন্মাটো স্বাভাৱিক কথা। বিভিন্ন ভাষা-ভাষী লোক আন ৰাজ্যতো আছে; জনজাতীয় লোকৰ সংখ্যা দেশৰ কেতবোৰ ৰাজ্যত অসমতকৈ বেছি হ'লেও কম নহয়; কেতবোৰ ক্ষেত্ৰত ইংৰাজীৰ অবিহনে ডাঙৰ অসুবিধাৰ সন্মুখীন হ'ব লাগিব বুলিও বহুতে দৃঢ়তাৰে অভিমত দিছে। তেনেস্থলত ভাৰতৰ আন কোনো ৰাজ্যত বা সৰ্বভাৰতীয় ক্ষেত্ৰত কোনো সমস্যা হ'ব বুলি স্বীকাৰ নকৰি অকল অসমৰ বেলিকা সেই সমস্যাক স্বীকৃতি দিব খোজাটো সৰল মনৰ পৰিচায়ক নহয়। এনে ব্যৱস্থাই অসমীয়া ভাষাৰ প্ৰতি চৰম অবিচাৰ কৰাটোহে বুজাব।

সেইদেখি এইবোৰ বেঁকা যুক্তি বুলিহে আমি গণ্য কৰিম। ৰাইজৰ ইচ্ছা-আকাংক্ষাক এনেবোৰ যুক্তিৰে অৱৰুদ্ধ কৰি ৰাখিবলৈ চেষ্টা কৰাটো অকল অন্যায়েই নহয়, ইয়াৰ ফলো অশুভ হ'ব। সেইদেখি এই বিষয়ে স্থিৰ আৰু স্পষ্ট ঘোষণা এটা আমি বিচাৰো। অৱশ্যে এটা কথা আমি মুক্তকণ্ঠে স্বীকাৰ কৰিম। ততাভুকুতাকৈ শিক্ষাৰ মাধ্যম সলোৱাৰ আমি পক্ষপাতী নহয়। ৫ বছৰৰ সীমাৰেখা বান্ধি দিয়াটো বাস্তৱধৰ্মী কথা নহয় বুলিয়েই আমি ভাবো। সুদীৰ্ঘকাল ইংৰাজী মাধ্যমত কাম চলাই অহাৰ মূৰত এতিয়া একেকোবেই মাধ্যম সলাই পেলালে শিক্ষাৰ মূৰতহে ৰামটাঙোন পৰিব। এই গুৰুভাৰ লোৱাৰ আগতে প্ৰস্তুতিৰ প্ৰয়োজন। যিমান পৰিকল্পিতভাৱেই চেষ্টা কৰা নহওক, সেই প্ৰস্তুতিৰ মিয়াদ দীঘলীয়া হ'বই। আন কেতবোৰ ৰাজ্যত আপেক্ষিকভাৱে কম সময় লাগিলেও অসমত বেছি সময় লাগিবই। কিয়নো আমাৰ ইয়াত কোনো ভেটিয়েই আজিলৈকে ৰচিত নহ'ল।

<u>সোমবাৰ, ১১ চেপ্তেম্বৰ, ১৯৬৭ চন</u>

নাটৰ ৫০০ বছৰ

অসমৰ সাংস্কৃতিক জগতৰ আধুনিক নৱ-জাগৰণৰ মূল্যাংকন হ'ব ধৰিছে। বিভিন্ন শতবাৰ্ষিকী উৎসৱ পালনৰ আয়োজন তাৰেই চিন। অসমীয়া নাট্য ঐতিহ্যৰ পঞ্চশতবাৰ্ষিকী অনুষ্ঠানকো এই প্ৰসংগতে আমি গুৰুত্বপূৰ্ণ বুলি ভাবিছো। যিখিনি নৱ-গঠিত পৰিষদে এই বিষয়ত আগভাগ লৈ সত্ৰীয়া নৃত্য-কলাৰ অনুশীলনৰ বিদ্যালয় প্ৰতিষ্ঠা কৰিছে তাৰ উদ্যোক্তাসকলক ৰজাঘৰ-প্ৰজাঘৰ সকলোৱে মানসিক বাস্তৱিক সকলো প্ৰকাৰে সহায়-সমৰ্থন জনোৱা উচিত হ'ব। অসমীয়া জাতিয়ে আত্ম-প্ৰতিষ্ঠাৰ চেষ্টাত শ্ৰীশংকৰদেৱৰ অৱদানৰ ওপৰত নিভৰ কৰিবলৈ নতুনকৈ শিকাৰ লক্ষণ দেখা গৈছে। অংকীয়া নাটৰ উদ্ভাৱনেৰে তেওঁ ভাৰতৰ ভিতৰতে অসমক এখন বিশিষ্ট আসন দি থৈ গৈছে। তেওঁৰে উদ্ভাৱিত বৰগীত ভক্তিমূলক গীতৰ ক্ষেত্ৰত ভাৰতৰ আন আন ঠাইৰ সৈতে গৌৰৱ কৰিব পৰা মহাসম্পদ। সত্ৰীয়া নৃত্যকলাৰ আধাৰত এক বিশিষ্ট স্কুল প্ৰতিষ্ঠা কৰাৰ চেষ্টাও উচিতভাৱেই চলি থকা গৈছে। এই সকলোখিনি যে একেজন শিল্পীৰ সৃষ্টিৰ বলতে পোৱা গৈছে সেই কথা আমি আজি মৰ্মে মৰ্মে উপলব্ধি কৰিছো।

এই নাট-গীত-নৃত্য সৃষ্টি এক বিশিষ্ট ধৰ্ম আন্দোলনৰ ফলস্বৰূপ বুলি এঙাই দেখুৱাৰ কোনো কাৰণ থাকিব নোৱাৰে। আজিৰ দিনত এখন ভাৰতৰ কাৰণে আমি সক্ৰিয়ভাৱে নানান আন্দোলন চলাবলগীয়া হৈছে ; তাতো দিনে দিনে কিমান 'কৃতকাৰ্য' হৈছো আমি দেখিয়েই আছো। মহাপুৰুষে পাঁচশ বছৰৰ পূৰ্বে নাট-গীতৰ বিশিষ্ট অসমীয়া ৰূপ দিবলৈ গৈও সৰ্বভাৰতীয় ধাৰাৰ পৰা আমাক আঁতৰাই অনা নাছিল। প্ৰাচীন ভাৰতীয় নাট্য কলা আৰু ৰাগ সংগীতক তেওঁ তেওঁৰ চৰ্চাৰ ভিতৰুৱা কৰি লৈছিল। শংকৰী যুগৰ গীততে আমি গাওঁ কলিযুগৰ 'ধন্য ধন্য ভাৰতবৰ্ষ'ৰ কথা। আটাইতকৈ ডাঙৰ কথা শংকৰী যুগৰ নাট-গীতৰ উদ্দেশ্যধৰ্মিতা ঃ দৰ্শক-অভিনেত্ৰী, গায়ক-শ্ৰোতা সকলোৰে মনক সংস্কাৰ কৰি এক উচ্চতৰ স্তৰলৈ তুলি নিবলৈ এইবিলাকৰ দ্বাৰা চেষ্টা কৰা হৈছিল। জীৱন-পদ্ধতি তথা মানসিক ধ্যান-ধাৰণাক সংস্কৃত ৰূপত বহিঃপ্ৰকাশ কৰাই যদি সংস্কৃতি হয় তেন্তে অংকীয়া নাটৰ যোগেদি তাকেই কৰা হৈছিল। এই সাংস্কৃতিক উদ্যমৰ সফলতা ইমানেই ব্যাপক আছিল যে ই বৈষ্ণৱ-বহিৰ্ভূত আন সকলো সম্প্ৰদায়কো প্ৰভাৱান্বিত কৰিছিল। ধৰ্ম-প্ৰচাৰৰ বাহনস্বৰূপে লৈও সেই যুগত সাহিত্যত ৰস-সৃষ্টি আৰু নাট-গীতত সংগীতৰ মৰ্যাদা ৰক্ষাই ইবিলাকক ধৰ্মৰ গণ্ডীৰ পৰা সংস্কৃতিৰ উচ্চ স্তৰলৈ তুলি লৈ গৈছিল। পাঁচশ বছৰৰ পিচত আজি আমি সেই সত্যকে আৱিষ্কাৰ কৰি তাক প্ৰতিষ্ঠা কৰিব লাগিব।

বিশিষ্ট উদ্দেশ্যসম্পন্ন কলা-বস্তুৰ প্ৰতি বীতৰাগ লোকৰ মনোভাৱ বুজিব পাৰি। কিন্তু আজিৰ কলা জগতৰ নিৰুদ্দেশ্য 'সৃষ্টি'ৰ কিমানখিনিয়েইনো সমৰ্থনযোগ্য ? শ্বেক্সপীয়েৰে হেনো স্থিতপ্ৰজ্ঞ, আদৰ্শ চৰিত্ৰৰ প্ৰেৰণা যোগাব খুজিছিল। ইবছেনে ভুৱা সামাজিক সন্মানবোধ থানবান কৰিব খুজিছিল। বাৰ্ণাৰ্ড শ্ব'ই নাটত চিন্তা-চৰ্চা, যুক্তি-তৰ্কৰ অৱতাৰণা কৰিছিল। ভাৰতত চলচ্চিত্ৰ শিল্পই প্ৰভূত প্ৰভাৱ বিস্তাৰ কৰিছে ; বহুক্ষেত্ৰত মঞ্চকে ই ম্লান কৰি পেলাইছে। চলচ্চিত্ৰ জগতৰ ইতৰতাপূৰ্ণ উৎপাদনখিনি সমৰ্থনযোগ্যনে? চামে চামে উঠি অহাসকলক উদ্দেশ্যবিহীনতা আৰু দিক্‌ভ্ৰান্ত সংগীত নামধেয় বস্তুৱে ক'লৈ লৈ যাব ভাবি চাবলগীয়া। ধনৰ মোনা লৈ বহি থকাসকলেও নিৰ্ভুল মূল্যবোধ উপলব্ধি কৰিব নোৱাৰে। শুনা যায় আমাৰ কুটীৰ শিল্পজাত বস্তু তৈয়াৰ কৰিব

দেওবাৰ, ১৭ চেপ্তেম্বৰ, ১৯৬৭ চন

সাম্প্ৰদায়িকতা

কেন্দ্ৰীয় গৃহমন্ত্ৰী শ্ৰীচৱনে সাম্প্ৰদায়িক ঘটনা নিবাৰণ কৰাৰ বাবে অবিলম্বে ব্যৱস্থা হাতত ল'বলৈ মুখ্যমন্ত্ৰীসকলক অনুৰোধ জনোৱা বুলি বাতৰি ওলাইছে। কেন্দ্ৰীয় গৃহমন্ত্ৰীয়ে এই প্ৰসংগত সাম্প্ৰদায়িক বিদ্বেষ বঢ়োৱা ভাষণ আৰু ৰচনা আদিৰ বিৰুদ্ধে ব্যৱস্থা লোৱাৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰিছে। সাম্প্ৰদায়িক বিদ্বেষে ইতিমধ্যে ভাৰতৰ বুকুলৈ চৰম দুৰ্দশা অনাৰ মূৰতো আমি ইয়াৰ পৰা শিক্ষা লাভ কৰিব নোৱাৰাটো অতি দুখৰ কথা। বিভিন্ন ধৰণৰ সাম্প্ৰদায়িক প্ৰচাৰ চলি থকা কথাটোও সঁচা। বিশেষ কেতবোৰ কাকতত তেনে প্ৰচাৰ চলিছে আৰু বক্তৃতা মঞ্চৰ পৰাও সাম্প্ৰদায়িক বিহ উদ্‌গীৰণ কৰা মানুহৰ অভাৱ নাই। আইন মতে তেনে লোকৰ বিৰুদ্ধে ব্যৱস্থা লোৱাটো নিতান্ত প্ৰয়োজনীয়। কিন্তু অকল সেই ব্যৱস্থাই সাম্প্ৰদায়িক বিদ্বেষ দূৰ কৰিব নোৱাৰে। তাৰ বাবে সুস্থ পৰিৱেশ এটাৰ প্ৰয়োজন। সেই পৰিৱেশ আমাৰ দেশত গঢ়ি উঠা নাই। ৰাঁচীৰ ঘটনা সম্পৰ্কে কেন্দ্ৰীয় গৃহমন্ত্ৰীয়ে মুখ্যমন্ত্ৰীসকলৰো দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিছে। অসুস্থ পৰিৱেশে একোটা প্ৰসংগক কেনে ৰূপ দিবগৈ পাৰে, ৰাঁচীৰ ঘটনা তাৰেই নিদৰ্শন। ভাষাৰ প্ৰশ্ন এটাই মোট সলাই সাম্প্ৰদায়িক ৰূপ ল'লে। ফলত পৰিস্থিতি আয়ত্তৰ বাহিৰ হৈ পৰিল। ঠিক সেইদৰে কাশ্মীৰৰ এটা সৰু ঘটনায়ো গোকাট সাম্প্ৰদায়িক ৰূপ ল'লেগৈ। এনে পৰিণতি ঘটিবলৈ পালে— মানুহৰ বিষাক্ত মনৰ বাবে। বিশেষ কেতবোৰ স্বাৰ্থ সংশ্লিষ্ট মহলে নিৰ্দিষ্ট কিছুমান স্বাৰ্থ সিদ্ধি কৰিবৰ বাবে মানুহৰ মনত বিষাক্ত কৰি তুলিলে। কেতবোৰ কাকতে এই ক্ষেত্ৰত অৰিহণা যোগালে। কিছুমান দলৰ মানুহেও উৎসাহেৰে এই ক্ষেত্ৰত বৰঙণি যোগালে। আইনৰ কঠোৰ ব্যৱস্থাৰে এনে কাৰ্যকলাপ কিছু সংযত কৰিবহে পাৰে— কিন্তু তাক নিৰ্মূল কৰিব নোৱাৰে।

সাম্প্ৰদায়িক অনুভূতি সজাগ কৰি দি উদ্দেশ্য সিদ্ধিৰ বাবে চমু বাট উলিওৱা উপায় এতিয়াও আছে। বিপদ সেইটোহে। আইনে বাহ্যিক ফালটো নিয়ন্ত্ৰণ কৰিব পাৰিলেও ভিতৰৰ ফালে একো কৰিব নোৱাৰে। সেইদেখি অকল আইনৰ ওপৰত ভাৰসা ৰখাৰ উপায় নাই। তাকে কৰিলে ভিতৰি ভিতৰি অসুস্থ মনে কাম কৰাৰ সুযোগ উলিয়াই থাকিব। তেনে সুযোগৰ অভাৱো নহ'ব। কিয়নো আমি দেখা পাইছো যে সাম্প্ৰদায়িকতাৰ বিষাক্ত ৰূপ নিৰ্মূল কৰিবলৈ আমি সংকল্প ঘোষণা কৰিলেও সাম্প্ৰদায়িক বিচাৰ-বিবেচনাই কাৰ্যতঃ সকলো ক্ষেত্ৰতে প্ৰাধান্য লাভ কৰিছে। অঘোষিত সাম্প্ৰদায়িক বিচাৰ-বিবেচনাই প্ৰাধান্য লাভ কৰাৰ ফলত এটা অসুস্থ পৰিৱেশ সততে সমুখত ওপঙি থকা দেখা যায়। মন্ত্ৰী লোৱা, চাকৰি দিয়া, প্ৰাৰ্থী মনোনয়ন কৰা আদি বিবিধ ক্ষেত্ৰত বেনামী সাম্প্ৰদায়িক বিচাৰ-বিবেচনাইহে ভাগ্য নিৰ্ণয় কৰে। এনে হোৱাৰ ফলত পৰিৱেশ আৰু অসুস্থ হৈ পৰিছে। যিকোনো অসন্তুষ্টিয়েই সাম্প্ৰদায়িক ৰূপ লোৱাৰ বাবে সুযোগ পাইছে। সাম্প্ৰদায়িকতাৰ পৰা মনক উদ্ধাৰ কৰাৰ ঠাইত মানুহ বেছিকৈহে সাম্প্ৰাদয়িকতাৰ পংকিলতাৰ মাজত পোত খাইছে। সেইদেখি অসুস্থ শক্তিসমূহে এই পৰিৱেশৰ সুবিধা গ্ৰহণ কৰিব পাৰিছে। আমাৰ বিপদ তাৰ মাজতহে ঢাক খাই আছে। সেইদেখি উদ্ধাৰৰ পথ বিচাৰিবলৈ হ'লে আমি ভেটি খান্দি নতুন কৰিব লাগিব। এটা নতুন মূল্যাংকন নহ'লে আমি অকল আইনৰ দোহাই দি একো কৰিব নোৱাৰো।

সেই ব্যৱস্থা ৰহিত কৰি ব্যৱসায়ীক সুবিধা দিয়া হ'ল। খাদ্য কৰ্পৰেচনে দায়িত্ব বহন কৰিব নোৱাৰাত এতিয়া আকৌ ব্যৱসায়ীৰ ওচৰতে সৈমান হ'ব লগা হৈছে। এনেকুৱা এৰা-ধৰা নীতি অৱলম্বন কৰাতকৈ নিয়ন্ত্ৰণৰ ভেকোভাওনা নেপাতি মুকলি বজাৰৰ প্ৰতিযোগিতালৈ ধান-চাউলৰ ব্যৱসায় এৰি দিয়া হ'লেই কিজানি ৰাইজৰ ইমান আহুকাল নহ'লহেঁতেন। অৱশ্যে চৰকাৰী নিয়ন্ত্ৰণ ৰহিত কৰাৰ আমি পোষকতা নকৰো। তাৰ কঠোৰ কাৰ্যকৰী আৰু পূৰ্ণ কৃতকাৰ্যতাহে আমি বিচাৰো। চোৰাং ব্যৱসায় যে চলি আছে আৰু তাক ৰোধ কৰিব পাৰিলে যে ধান-চাউলৰ দাম কমিব পাৰে সেইটো বৰপেটা অঞ্চলৰ এটা ঘটনাই প্ৰমাণ কৰিছে ঃ আনন্দ বজাৰৰ পৰা ধান ওলাই যাব নোৱাৰাকৈ তালাচী চকী নিৰ্মাণ কৰাৰ ফলত ২৭/২৮ টকাৰ ধান ২০ টকাত বিক্ৰী হ'বলৈ ধৰে। চোৰাং চালান বন্ধ কৰাটো কি এনে টান কাম আমি বুজিব নোৱাৰো। কৰ্তৃপক্ষৰ হাতত জনবল, অৰ্থবল আৰু আইনৰ বল সকলোখিনিয়েই আছে। নাই বোধ হয় মন আৰু মনোবল। চৰকাৰক সমালোচনা কৰা বিৰোধী ৰাজনৈতিক দলসমূহো সম্প্ৰতি দৰকাৰৰ পৰতে নিষ্ক্ৰিয় হৈ থকা যেন লাগিছে। এটা মাত্ৰ বন্ধ দিৱস পালন কৰাৰ বাহিৰে তেওঁলোকে চৰকাৰক সজাগ কৰি তুলিবলৈ একো ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা নাই।

বগা হাতী

দীপৰ বিলত তিনিটা বগা হাতী নমা কথাত স্থানীয় প্ৰাণীবিদসকলৰ সন্দেহ হোৱাটো যেনেকৈ অনাৱশ্যকীয়, তেনেকৈ সংশ্লিষ্ট চৰকাৰী বিষয়াসকলো ব্যস্ত হোৱাৰ কোনো দৰকাৰ নাই। তৰুণৰাম ফুকনৰ দিন আৰু নাই যে প্ৰকৃত খবৰটো আমি তপতে তপতে পাওঁ ঃ এই কথা লিখি থকালৈকে যিটো জাকৰ মাজত সন্দেহযুক্ত শুকুলা হাতী তিনিটা আহিছে তাৰ ওচৰলৈ কোনো যাবই পৰাই নাই— দূৰৰ পৰাই ৰাইনকুলাৰেৰে মাত্ৰ চোৱা হৈছে। প্ৰকৃত শুকুলা হাতী নহৈ এইকেইটা অলপ বগা চানেকীয়া হাতীও হ'ব পাৰে বুলি কোৱা হৈছে। দক্ষিণ-পূব এছিয়াত শুকুলা হাতীক ধৰ্ম মন্দিৰত ৰখা হয়। আগৰ দিনত হেনো এই অঞ্চলৰ ৰজাবিলাকেহে এনে হাতী পুহিছিল আৰু কাৰোবাক শাস্তি দিব লগা হ'লে ৰজাই বগা হাতী উপহাৰ দিছিল, কাৰণ বগা হাতী পোহা বৰ কষ্টসাধ্য আৰু ব্যয়বহুল কাম। আন ধৰণৰ ভালেমান বগা হাতীচোন আমি অবিৰাম পুহিয়েই আছো! কিছুদিনৰ পৰা কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ কিছুমান উচ্চ পদ অদৰকাৰী বুলি উঠাই দিব ধৰা হৈছে। তাৰ মানে ইমান দিনে কেন্দ্ৰই কেইটামান বগা হাতী পুহি আছিল? চৰকাৰী শাসন যন্ত্ৰত এনেকুৱা কিমান পদ আছে— যা ন সুতে ন দুগ্ধদা— তাৰ কোনে লেখ লৈছে? কামৰাজ আঁচনিৰ আঁৰ লৈ নেহৰুৱে কিছুমান বগা হাতী বিবেচিত লোকক জানো খহাব খোজা নাছিল? নৌখিৰাওঁতেই খিৰিং বুলি এফাঁকি কথা আছে ঃ ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়ৰ গাইজনী লওঁতেও খিৰিং কৰাৰ শব্দ এটা উঠাৰ কথা আমাৰ মনত আছে ঃ ঘৰ-দুৱাৰ, বিদ্যা দান আদি আৰম্ভ নৌহওঁতেই তাৰ কৰ্তৃপক্ষই যিটো খৰচৰ অংক তুলিলে তাক তদন্ত কমিটীয়ে দেখুৱাই দিয়া মতে বগা হাতীৰ খৰচ নুবুলি উপায় নাই। বাহিৰৰ চেনি আৰু ভিতৰৰ ধান আহিব লাগিছে বুলি বিবৃতি মাৰি বিষয়াই আশ্বাস খুৱাই থকা যোগান বিভাগ, আৰম্ভ কৰোতে বেলি হ'ল বুলি শালিৰ বতৰত মূৰপোলোকা মৰা কিন্তু ভাল আহুৰ বতৰতো লজ্জাহীন নীৰৱতা অৱলম্বন কৰা খাদ্য কৰ্পৰেচন— এইবোৰ জানো একোটা বগা হাতী নহয়? ইমানবোৰ উদাহৰণ থকা সত্ত্বেও দীপৰত বগা হাতী নমা শুনি চৰকাৰী বিষয়াৰ ব্যস্ত হ'বৰ কি কাৰণ থাকিব পাৰে? নে একো খবৰ নৰখা বুলি প্ৰমাণিত হৈ কাজিৰঙাৰ অনাদৰত মৰা হাতীজনীৰ বাবে জগৰীয়া হোৱা বিষয়াৰ দৰে, নিজেই বগা হাতী

<u>বুধবাৰ, ২৭ চেপ্তেম্বৰ, ১৯৬৭ চন</u>

দিল্লী আলোচনা

অসমৰ পুনৰ্গঠন সম্পৰ্কত আশোক মেহতা উপ-সমিতিয়ে এখন সন্মিলনত প্ৰতিবেদন কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ ওচৰত দাখিল কৰাৰ পাছত মূল প্ৰশ্নটোৰ বিষয়ে সৰ্বদলীয় পাৰ্বত্য নেতা সন্মিলনৰ সঁজাতী দলৰ লগত কেন্দ্ৰীয় গৃহমন্ত্ৰীয়ে আলোচনাৰ আয়োজন কৰিছিল। সেই আলোচনা যোৱা সোমবাৰে নতুন দিল্লীত অনুষ্ঠিত হয়। সৰ্বদলীয় পাৰ্বত্য নেতা সন্মিলনৰ তেৰজনীয়া প্ৰতিনিধি দলটোৱে গৃহমন্ত্ৰী শ্ৰীচৱন আৰু প্ৰধানমন্ত্ৰী শ্ৰীমতী ইন্দিৰা গান্ধীৰ লগত বেলেগে আলোচনা কৰাৰ পাচত শ্ৰীচৱনে কৈছে যে সংসদৰ বিৰোধী দলৰ নেতাসকলৰ সৈতে পৰামৰ্শ কৰিহে ভাৰত চৰকাৰে অসমৰ পুনৰ্গঠন সম্পৰ্কত চূড়ান্ত সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰিব।

এইবাৰৰ দিল্লী আলোচনাত সৰ্বদলীয় পাৰ্বত্য নেতা সন্মিলনৰ প্ৰতিনিধি দলে অশোক মেহতা কমিটীৰ প্ৰস্তাৱ অনুসাৰে ৰাজ্য পুনৰ্গঠনৰ প্ৰশ্নটো বিবেচনা কৰিবলৈ সন্মত নহ'ল। পাৰ্বত্য নেতা সন্মিলনে আগতেও স্পষ্টভাৱে ঘোষণা দি আহিছে যে মেহতা কমিটীৰ প্ৰস্তাৱ নিৰৰ্থক, যিহেতু সন্মিলনে সেই কমিটীৰ আলোচনাত অংশগ্ৰহণ কৰা নাই। পাৰ্বত্য নেতা সন্মিলনে ফেডাৰেচন আঁচনি নাইবা সুকীয়া পাৰ্বত্য ৰাজ্যৰ পৰিৱৰ্তে আন কোনো ব্যৱস্থাতে সন্মত হ'ব নোৱাৰে বুলি এতিয়াও স্পষ্টভাৱে কৈছে। এই সন্মিলনে নিজৰ দাবী পূৰণ নহ'লে আন্দোলন আৰম্ভ কৰিব বুলি ইতিমধ্যে ভাবুকি দি থৈছে আৰু তাৰ বাবে প্ৰস্তুতি চলোৱাও দেখা গৈছে।

এই অৱস্থাত পুনৰ গঠন প্ৰশ্নটোৰ এটা মীমাংসা নকৰাকৈ কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰ বহি থাকিব নোৱাৰে। কিন্তু সমস্যাৰ মীমাংসা কেনেকৈ কৰা হ'ব? কেন্দ্ৰীয় গৃহমন্ত্ৰী আৰু প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে এই বিষয়টো সংসদৰ বিৰোধী নেতাসকলৰ লগত আলোচনা কৰিবলৈ লোৱাৰ ইংগিত দিয়াৰ পাচত এই সম্পৰ্কত বিভিন্ন ধৰণৰ অনুধ্যানে ঠাই পোৱা স্বাভাৱিক।

ৰাজ্য এখনৰ পুনৰ্গঠনৰ দৰে এটা গুৰুত্বপূৰ্ণ সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰিবলৈ সংবিধান সংশোধন কৰা দৰকাৰ আৰু তাৰ বাবে সংসদৰ দুই-তৃতীয়াংশ সদস্যৰ সন্মতিৰ আৱশ্যক। সেই সন্মতি লাভৰ বাবে বিৰোধী দলসমূহৰ সহযোগিতা পাব লাগিব। কিন্তু বিৰোধী দলসমূহৰ সহযোগিতা লাভৰ বাবে চৰকাৰে নিজা এখন আঁচনিও দাঙি ধৰিব লাগিব। সেই আঁচনি অশোক মেহতা কমিটীৰ প্ৰতিবেদনৰ ভিত্তিত প্ৰস্তুত কৰা হৈছে নে সৰ্বদলীয় পাৰ্বত্য নেতা সন্মিলনৰ দাবীৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত ৰচনা কৰা হৈছে? অশোক মেহতা কমিটীৰ পৰামৰ্শৰ ওপৰত সৰ্বদলীয় পাৰ্বত্য নেতা সন্মিলনে কোনো গুৰুত্ব দিয়া নাই আৰু সেইকাৰণে কমিটীৰ পৰামৰ্শ সন্মিলনে গ্ৰহণ নকৰাটো নিশ্চিত। মেহতা কমিটীৰ ভিত্তিতে চৰকাৰৰ আঁচনি প্ৰস্তুত কৰাৰ ইংগিত পোৱা হ'লে ইতিমধ্যে পাৰ্বত্য নেতা সন্মিলনৰ প্ৰতিক্ৰিয়াও প্ৰকাশ পালেহেঁতেন। সেই কাৰণে ধাৰণা কৰা যায় যে মেহতা কমিটীৰ পৰামৰ্শ কাৰ্যতঃ বাতিল হৈ গৈছে। অথচ এই কমিটীৰ পৰামৰ্শ সৰ্বসন্মত আছিল আৰু কমিটীৰ প্ৰতিবেদন পাবলৈ কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ তৰফৰ পৰা প্ৰবল আগ্ৰহ প্ৰদৰ্শনো কৰা হৈছিল।

সীমান্তস্থিত ৰাজ্যখনৰ ভৱিষ্যতৰ বিষয়ে প্ৰকৃততে ৰাজ্যৰ অধিবাসীসকলেই দূৰদৰ্শিতাৰে চিন্তা কৰি সিদ্ধান্ত ল'ব লাগে। কিন্তু কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে যোৱা ১৩ জানুৱাৰীত ফেডাৰেচনৰ নিজা প্ৰস্তাৱ উদ্ভাৱন কৰি তাৰ বাট কাঁইটীয়া কৰি পেলালে। আৰু শেষত মেহতা কমিটীৰ হুলস্থুল লগাই তাৰ প্ৰতিও এতিয়া অৱজ্ঞা প্ৰদৰ্শন কৰা

শুকুৰবাৰ, ২৯ চেপ্তেম্বৰ, ১৯৬৭ চন

সতৰ্ক বাণী

অসমৰ পুনৰ্গঠন সম্পৰ্কত ভাৰত চৰকাৰে দিয়া যিকোনো ঘোষণাৰ পাচত ৰাজ্যখনত প্ৰতিক্ৰিয়া হ'ব পাৰে আৰু সেইবাবে আইন-শৃংখলাৰ পৰিস্থিতিৰ প্ৰতি সতৰ্ক থাকিবলৈ কেন্দ্ৰীয় গৃহমন্ত্ৰী দপ্তৰৰ সচিবে পঠোৱা চিঠিৰ উত্তৰ অসম চৰকাৰে চোকা ভাষাৰে দিয়া বুলি জানিব পৰা গৈছে। অসমৰ ন্যায্য দাবী ভাৰত চৰকাৰে ইচ্ছাকৃতভাৱে অগ্ৰাহ্য কৰা বুলি জনসাধাৰণৰ মনত ঠাই পোৱা ধাৰণাৰ বিষয়ে ৰাজ্যিক চৰকাৰৰ চিঠিখনত উল্লেখ কৰা হৈছে। অসমৰ সমস্যাৱলী বাস্তৱ দৃষ্টিভংগীৰে বিবেচনা কৰিবলৈ নোযোৱাৰ ফলত ৰাজ্যখনত আইন-শৃংখলা ব্যাপকভাৱে বিপন্ন হ'লে তাৰ দায়িত্ব কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰেই বহন কৰিব লাগিব বুলিও সতৰ্ক কৰি দিয়া হৈছে।

সহনশীল অসম চৰকাৰে এইদৰে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰক সতৰ্কবাণী শুনোৱা বোধহয় ইয়েই প্ৰথম উদাহৰণ। চৰকাৰে যিয়েই নকৰক, অসমৰ জনসাধাৰণৰ সচেতন শ্ৰেণীটোৱে কিন্তু ভাৰত চৰকাৰে অসমৰ প্ৰতি প্ৰদৰ্শন কৰি অহা উপেক্ষাৰ কথা বহুত দিনৰ আগৰ পৰা উপলব্ধি কৰি আহিছে। অসমীয়া ৰাইজৰ এই শ্ৰেণীটোৱে যেতিয়া অসমৰ ন্যায্য দাবীত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ উদাসীনতাৰ কথা প্ৰকাশ কৰিবলৈ যায়, তেতিয়া কেন্দ্ৰীয় নেতাসকলৰ কাৰণে সেইবোৰ দাবী হৈ পৰে প্ৰাদেশিক সংকীৰ্ণতা। অসমৰো এক শ্ৰেণীৰ নেতাই তেনে প্ৰসংগত সৰ্বভাৰতীয় দৃষ্টিভংগীত আত্মহাৰা হৈ মৌনতা অৱলম্বন কৰে। তাৰে পৰিণতি স্বৰূপে স্বাধীনতা লাভৰ কুৰি বছৰৰ পাচতো সম্পদশালী অসম সকলো দিশতে পাচ পৰি থাকিব লগা হৈছে।

বৈদেশিক মুদ্ৰা অৰ্জনকাৰী, কৃষিভিত্তিক উদ্যোগৰ ৰাজ্য অসম, পনীয়া সোণৰ ৰাজ্য অসমৰ জনতা আজিও ডালদৰিদ্ৰ। ভাৰত চৰকাৰৰ প্ৰশাসন যন্ত্ৰ পৰিচালনা কৰা বিষয়া গোষ্ঠীৰ কাৰণে অসম হাবি-জংঘলৰ ৰাজ্য, জনজাতি অধ্যুষিত অঞ্চল হৈ থকা বাবেই এই অৱস্থাৰ সৃষ্টি হোৱা বুলি ধৰি লোৱাত কোনো বাধা নাই। অসমৰ মানুহে বানপানীত জ্বলা-কলা হৈও, খেতি-বাতি কৰি কোনোমতে পেট প্ৰৱৰ্তাই থাকক, সেয়ে দিল্লীৰ শাসক মহলৰ ইচ্ছা। অসমলৈ অহা আন ঠাইৰ শ শ মানুহেও অসমত উৎপাদিত হোৱা খাদ্যৰ ওপৰতে নিৰ্ভৰ কৰিব লাগিব। ভাৰত চৰকাৰে এইখন ৰাজ্যক প্ৰতিশ্ৰুত খাদ্য সাহায্য দিয়াৰো আৱশ্যক নাই কাৰণ খাদ্যৰ অভাৱত অসমৰ মানুহ মৰিব লগা হ'লেও দিল্লী মহলৰ একো ক্ষতি নহয়। অসমত বৃহৎ উদ্যোগ গঢ়ি উঠাৰ দৰকাৰ নাই ; অসমে কেঁচা মাল যোগালেই হ'ল। কেঁচা মালৰ বাবে ন্যায্য 'ৰয়েলিটি'খিনি দিয়াৰ আৱশ্যকতাও কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে বোধ নকৰে। এইখন ৰাজ্যৰ পৰিবহণ, সংযোগ ব্যৱস্থাৰ কথা চিন্তা নকৰিলেও চলে। কিন্তু এইখন ৰাজ্যৰ অসামৰিক প্ৰশাসনৰ উচ্চপদস্থ বিষয়া দলৰ গৰিষ্ঠ সংখ্যাটো হ'ব লাগিব অসমৰ বাহিৰৰ। এইবিলাকেই হ'ল— ভাৰত চৰকাৰৰ প্ৰশাসন যন্ত্ৰৰ কাৰ্যধাৰা আৰু মনোভাৱ। এইবিলাক কথা যদি মুখ ফুটাই কোৱা হয় তেন্তে অসমৰ জনসাধাৰণ হয় প্ৰাদেশিকতাবাদী।

অসমৰ জনসাধাৰণে ভাৰত চৰকাৰৰ পৰা পোৱা অবিচাৰৰ দীঘলীয়া তালিকা দাঙি ধৰি গৌৰৱবোধ নকৰে। এই উপেক্ষাৰ বাবে তেওঁলোকে আজিকালি লজ্জাবোধ কৰিবলৈ লৈছে। ভাৰতীয় ইউনিয়নৰ সমান অংশীদাৰস্বৰূপে অসমক গ্ৰাহ্য নকৰা বাবে অসমৰ আত্মসন্মান লাঘৱ হোৱা বুলি ধৰিছে। অসম চৰকাৰে অসমৰ জনসাধাৰণৰ এই মনোবেদনা আৰু অসন্তুষ্টিৰ কথা পলমকৈ হ'লেও যদি স্পষ্ট ভাষাৰে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰক জনাই

দেওবাৰ, ১ অক্টোবৰ, ১৯৬৭ চন

নিবনুৱা

সংবাদ প্ৰতিষ্ঠানে দিয়া এটা বাতৰিত প্ৰকাশ যে দেশৰ এক কোটি নিবনুৱা লোকৰ মাজত এক দশমাংশ শিক্ষিত নিবনুৱা। এই দহ লাখ শিক্ষিত নিবনুৱাৰ ভিতৰত ৬ লাখৰ সৰহ প্ৰৱেশিকা মহলা উত্তীৰ্ণ হোৱা চাকৰি প্ৰাৰ্থী আৰু ২ লাখ হ'ল— নিম্নস্নাতক মহলা উত্তীৰ্ণ হোৱা চাকৰি প্ৰাৰ্থী। এই পৰিসংখ্যাই দেশৰ গুৰুতৰ সমস্যা এটালৈ আঙুলিয়াই দিছে। পাঁচ বছৰীয়া পৰিকল্পনাসমূহে নিবনুৱা সমস্যা সমাধান কৰাত সমূলি সহায় কৰিব পৰা নাই। কোটি কোটি টকা খৰচ কৰি নতুন চাকৰিৰ থল যিখিনি উলিয়াব পৰা হৈছে— সেইখিনি চাহিদাৰ তুলনাত নিচেই কম। সেইদেখি নামজাৰি হৈ থকা চাকৰি প্ৰাৰ্থীৰ তালিকা অভাৱনীয়ভাৱে বাঢ়ি গৈছে। ইপিনে আৰ্থিক সংগতিৰ অভাৱত আমাৰ পৰিকল্পনাযোগে চাকৰিৰ থল বঢ়োৱাটো কষ্টসাধ্য হৈ গৈছে ; সম্প্ৰতি সেয়ে একপ্ৰকাৰ স্থবিৰ অৱস্থা এটাত উপনীত হৈছেগৈ। তদুপৰি সম্প্ৰতি কাৰিকৰী উন্নয়নৰ ফলতো এটা নতুন সমস্যাৰ সন্মুখীন হ'বলগীয়া হৈছে। কাৰিকৰী উন্নয়ন বা স্বয়ংক্ৰিয় যান্ত্ৰিক ব্যৱস্থাৰ ফলত উদ্যোগ আদিত মানুহৰ প্ৰয়োজন কমি গৈছে। সেইদেখি বিপুল ধনৰ বিনিময়ত গঢ়ি উঠা উদ্যোগ একোটাত প্ৰয়োজন হোৱা লোকৰ সংখ্যা নিচেই কমি গৈছে। এহাতে ইয়াৰ ফলত হেঁচা বাঢ়িছে আৰু আনহাতে আমাৰ শিক্ষা ব্যৱস্থাই নিবনুৱাৰ শাৰী দীঘলীয়া কৰাত বিশেষভাৱে বৰঙণি যোগাইছে। শিক্ষাৰ সংস্কাৰৰ কথা আজিও মৌখিক আস্ফালনৰ পৰ্যায়তে আছে। ফলত আধা কেচেলুৱা হৈ চাকৰি বিচাৰি ফুৰাটোৱেই জীৱনৰ ব্ৰত হিচাপে লোৱা মানুহৰ সংখ্যা বাঢ়ি গৈ আছে। প্ৰৱেশিকা বা নিম্নস্নাতক মহলা সৰকি চাকৰি বিচাৰি এন্ধাৰত খেপিয়াই ফুৰিবলগীয়া হোৱা এই মানুহখিনি আমাৰ শিক্ষা ব্যৱস্থা আৰু আমাৰ নেতৃবৰ্গৰ নিৰ্লিপ্ততাৰ পৰিণতি। সেই বিষবৃক্ষ আজি নগৰতে নাই— গাঁৱলৈকো সম্প্ৰসাৰিত হৈছে। গাঁৱৰ এশ ছকুৰি সমস্যাৰ মাজত ছিন্নমূল হৈ পৰা বিশেষ এক শ্ৰেণীৰ শিক্ষিত নিবনুৱাৰ সমস্যা আজি দুশ্চিন্তাৰ কাৰণ হৈ উঠিছে।

এইখন সৰ্বভাৰতীয় ছবি। উল্লিখিত বাতৰি পৰিৱেশন কৰা বাতৰি প্ৰতিষ্ঠানে অৱশ্যে কেতবোৰ ৰাজ্যত এই সমস্যা কিমান প্ৰবল হৈ পৰিছে, তাৰ নিৰ্দিষ্ট লেখ দিছে। মাত্ৰ অসমৰ কথা উল্লেখ কৰা নাই। নকৰাটোৱেই স্বাভাৱিক— লাও যিমানে ডাঙৰ হওক, তথাপি পাতৰ তল। অসমৰ সমস্যা সেইদেখি পাতৰ তলতে থাকে। আমাৰ সমস্যাৰ মাজতো কলিকতীয়া কাকতে সেয়েহে পেংলাই কৰি বাতৰি পৰিৱেশন কৰে— "অসমৰ ভাগ্যবান স্নাতক সকল" বুলি শিতান দি! অসমত হেনো নিবনুৱা স্নাতক নাই! অথচ অসমৰ শিক্ষিত মহলৰ মাজত নিবনুৱা সমস্যাই আজি উৎকট ৰূপ ধাৰণ কৰিছে। চৰকাৰী পৰিসংখ্যা মতে অসমত শিক্ষিত নিবনুৱাৰ সংখ্যা অভাৱনীয়ভাৱে বাঢ়িছে। ১৯৬১ চনৰ পৰা ১৯৬৫ চনৰ ভিতৰত ৰাজ্যত শিক্ষিত নিবনুৱাৰ সংখ্যা শতকৰা ৭১ ভাগ পৰিমাণে বৃদ্ধি পায়। তাৰ পিচত এই শতকৰা হাৰ নিশ্চয় আৰু বাঢ়িছে। কিয়নো সম্প্ৰতি থলুৱা চাকৰি প্ৰাৰ্থীক বঞ্চিত কৰাৰ হকে প্ৰণালীবদ্ধ প্ৰচেষ্টা চলিছে। চাহ বাগিচা, বেচৰকাৰী উদ্যোগ, চৰকাৰী খণ্ডৰ উদ্যোগ ৰেল, বেংক আদি সকলোতে তেওঁলোক বঞ্চিত হৈছে। উচ্চ মহলৰ পদৰ কথাই নাই নিম্ন মহলৰ পদো তেওঁলোকৰ ভাগ্যত নিমিলে। অন্যান্য অফিচৰ কথাই নাই— অসম চৰকাৰৰ অধীনস্থ অফিচসমূহতো নানান পাক-চক্ৰ লাগিছে। শ্বিলঙৰ ছেক্ৰেটৰিয়েটৰ নিযুক্তিৰ ছবি এখন মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে নিজেই এই বছৰৰ জুলাই মাহত অসম বিধানসভাত

সোমবাৰ, ২ অক্টোবৰ, ১৯৬৭ চন

সংহতিৰ সমস্যা

আজিৰ পৰা আৰম্ভ হোৱা ৰাষ্ট্ৰীয় সংহতি সপ্তাহৰ দৰে নানান উদ্দেশ্যত পালন কৰি অহা দিৱস, সপ্তাহ পক্ষ আদিৰ পৰা কিমান লাভ হৈছে সন্দেহজনক। কিয়নো নিয়ম ৰক্ষা কৰি এইবোৰ ঢোলে-দগৰে পালন কৰি প্ৰচাৰ কৰাৰ বাহিৰে ইয়াৰ অন্তৰালত উপযুক্ত মনোভাৱ গঢ়ি নুঠাত কথা আৰু কামৰ মাজত সংগতি নোহোৱা হয়গৈ। আজি গান্ধী জয়ন্তীও। যি অৰ্থত ভাৰতক এখন দেশ কৰা হৈছে বা কৰাৰ সপোন দেখা হৈছে সেই অৰ্থত জাতীয় আন্দোলনৰ নেতৃত্ব লৈ গান্ধীজীয়েই পোন প্ৰথমে ভাৰতবাসীক জাগ্ৰত কৰি তোলে। এটা উমৈহতীয়া ভাষাৰে এই ঐক্য গঢ়াৰ যি পৰিকল্পনা তেওঁ কৰিছিল সেই কথা এই প্ৰসংগত স্মৰণ কৰিব পাৰি। সাম্প্ৰদায়িক সম্প্ৰীতিৰ কাৰণে তেওঁৰ অক্লান্ত প্ৰচেষ্টা আৰু সদৌ শেষত আত্মাহুতিৰ কথাতো কোৱাই বাহুল্য। কিন্তু স্বাধীনতা লাভৰ পিচৰ পৰা সেই আদৰ্শক কাৰ্যত পৰিণত কৰিবলৈ যিখিনি কৰিব লাগিছিল সেইখিনি হৈ উঠা দেখা নগ'ল। বৰং ভাষা, অঞ্চল সম্প্ৰদায় আদিৰ প্ৰশ্নত ক্ৰমান্বয়ে দেশখন ডোখৰ ডোখৰ হোৱাৰ পিনেহে গতি কৰা দেখিবলৈ পোৱা গৈছে। এইবোৰ হোৱাৰ কাৰণে জনসাধাৰণেই যে জগৰীয়া সেইটো সঁচা ; কিয়নো জনসাধাৰণ আজি সৰ্বভাৰতীয় উদাৰ আদৰ্শবাদৰ দ্বাৰা অনুপ্ৰাণিত হৈ কমেইহে আচৰণ কৰে। কিন্তু কৰ্তৃত্বত থকা লোকৰ কাৰ্যকলাপৰ পৰাই যে জনসাধাৰণৰ এনে আচৰণৰ প্ৰতিক্ৰিয়া হয় সেইটোও স্বীকাৰ কৰিব লাগিব। কিছুমান ভুল নীতিৰ ফলতে এই প্ৰতিক্ৰিয়াশীল মনোভাৱ গঢ় লৈ উঠিছে। উদাহৰণস্বৰূপে ভাষাভিত্তিক ৰাজ্য গঠনৰ বতাহ বলাই দি তাক আজিলৈকে ৰোধ কৰিব পৰা নাই ; বৰং নানান ভুল আৰু দুৰ্বলতাৰ প্ৰদৰ্শনী পাতি সমস্যা বঢ়াই নিয়াহে হৈছে। অসমৰ পুনৰ্গঠনৰ নামত বিবিধ প্ৰস্তাৱ, পৰিকল্পনা দিল্লীয়ে উলিয়াই আছে আৰু তাৰ দ্বাৰা অশান্তিৰহে বাট কাটি দিয়া হৈছে। চৰকাৰী ভাষা লৈ চৰকাৰৰ ভিতৰত থকা অত্যুৎসাহী এদলে এনে ধৰণে খৰখেদা লগাবলৈ ধৰিলে যে সেয়ে বিৰূপ প্ৰতিক্ৰিয়াৰ সৃষ্টি কৰি দেশখনক এই বিষয়ত এটা অচল অৱস্থাত পেলাইছেগৈ। সাম্প্ৰদায়িক সম্প্ৰীতিৰ আদৰ্শত প্ৰথম কুঠাৰাঘাত কৰা হ'ল দেশ বিভাজনতে। তাৰ পিচত ইয়াৰ এনে পতন হ'বলৈ ধৰিলে যে কংগ্ৰেছে চৰকাৰ গঠন কৰি থকা দিল্লীতে তাৰ উগ্ৰতাৰ ৰূপ ফুটি উঠিল আৰু চৰকাৰ অসহায় হৈ চাই থাকিবলগীয়া হ'ল। দুৰ্বলতা আদি নানান কাৰণত আদৰ্শহীনতা ইমান শিপাইছে যে সপ্তাহ পালন কৰি সংহতি ৰক্ষাৰ অৰ্থে জনোৱা আহ্বান অৰণ্য-ৰোদনৰ লেখীয়া হৈ পৰিছে।

হিচাপ

সকলো ধৰণৰ হিচাপ শুদ্ধ বুলিব পাৰিনে? আপোনাৰ খৰচৰ হিচাপ ঠিক থাকেনে? বা বাজেট মতে আয়-ব্যয় মিলি যায়নে? চৰকাৰী বাজেটতে যেতিয়া ভবা মতে ধন নুঠাত পৰিপূৰক মঞ্জুৰী দাবীৰ সময়ত তাক স্বীকাৰ কৰা হয় তেতিয়া আপোনাৰ-মোৰ ব্যক্তিগত জীৱনত বাকী বা ঘাটি পৰাটোনো কি আচৰিত কথা? কিন্তু এক ধৰণৰ হিচাপ আছে যিটোক আনুমানিক বুলি সম্ভৱপৰ হিচাপে আপুনি গ্ৰহণ কৰিব পাৰে। ধৰক হাবিৰ গছ, ফুটবল খেলৰ বা ৰাজহুৱা সভাৰ দৰ্শক, ভাৰতৰ জনসংখ্যা ইত্যাদি। ভাৰতৰ জনসংখ্যা আনুমানিক বুলিলে অৱশ্যে ভুল হ'ব ; কিয়নো জনগণনাৰ পদ্ধতি এটা অনুসৰণ কৰিহে তাৰ হিচাপ আজিকালি দিনৌ দিব ধৰা

শনিবাৰ, ৭ অক্টোবৰ, ১৯৬৭ চন

ৰাইজৰ হাহাকাৰ

ডিব্ৰুগড়ত খাদ্য সমস্যাক কেন্দ্ৰ কৰি অশান্তিকৰ পৰিস্থিতি এটা উদ্ভৱ হয় ; অৱশ্যে সেয়ে এতিয়ালৈকে আয়ত্তাধীন অৱস্থাত আছে। সেইবুলি আত্মতুষ্টিৰ ভাব লোৱাটো উচিত নহ'ব। পৰিস্থিতিয়ে যি গঢ় লৈছে, তালৈ চাই ধাৰণা হৈছে এইবাৰৰ খাদ্য সমস্যা যোৱাবাৰতকৈয়ো জটিল হ'বগৈ পাৰে। ইতিমধ্যে ৰাইজৰ দুৰ্গতি সম্পৰ্কে নানান বাতৰি নানা ঠাইৰ পৰা ওলাইছে। ধান-চাউলৰ নাটনিয়ে সম্প্ৰতি যি গুৰুতৰ ৰূপ ধাৰণ কৰিছে— তাৰ প্ৰকৃত স্বৰূপ উদ্‌ঘাটন কৰিবলৈ চৰকাৰে পলম কৰাটো অনুচিত।

যোৱা বছৰ ধান-চাউল নাই বুলি চৰকাৰীভাৱে কোৱাৰ পৰতো ৰাজ্যৰ বাহিৰলৈ চোৰাং চালান গৈ আছিল। ইপিনে অত্যধিক বেছি দামত মুকলি বজাৰত চাউল ওলাই আছিল। চোৰাং কাৰবাৰৰ পয়োভৰ তেতিয়াও আছিল। আনহাতে চৰকাৰে সংগ্ৰহ সম্পৰ্কীয় নীতিৰ বিষয়ে নতুন ঘোষণা জাৰি কৰাৰ লগে লগে বজাৰৰ ৰূপ বহুতখিনি বেলেগ হোৱা দেখা গৈছিল। এইবাৰৰ অৱস্থাৰ বিচাৰ লোৱাৰ পৰত সেইদেখি সেইবোৰ কথাই মনত ভুমুকি মাৰিছেহি। এইবাৰো ৰাজ্যৰ বাহিৰলৈ চোৰাং চালানৰ পয়োভৰ অব্যাহত আছে। চোৰাং বেপাৰ অক্ষুণ্ণ আছে। আনহাতে ৰেচনৰ দোকানত যোগান ধৰিবলৈ চাউল নেথাকিলেও মুকলি বজাৰত চাউল ওলাই আছিল— মাত্ৰ দামৰ গতি অবাধ আছিল। সম্প্ৰতি খাদ্য কৰ্পৰেচন, যোগান বিভাগ সকলো নিমাত অথচ ৰেচনৰ দোকানে চাউল যোগোৱাটো প্ৰায় সম্পূৰ্ণ বন্ধ হৈছে। মুকলি বজাৰতো আগৰ দৰে চাউল নোলোৱা হৈছে— দামো বহুত ওপৰলৈ উঠিছে। সেইদেখি হঠাৎ হোৱা এই অৱস্থাটোৰ মূল কাৰণ কি, তাকে জানিবলৈ ইচ্ছা জন্মাটো নিশ্চয় স্বাভাৱিক। চোৰাং বজাৰ, চোৰাং চালানৰ বাবে চাউল ওলাই আছে। কিন্তু ৰেচনৰ দোকানলৈ চাউল নাহে। মুকলি বজাৰলৈ সোঁত বোৱা চাউলৰ গতিও তেনেই মন্থৰ হৈ পৰিল। কিয় এনে হ'ল? ইয়াৰ মাজত কৃত্ৰিমালি নাইনে— অৰ্থাৎ কৃত্ৰিম নাটনিয়ে এই অৱস্থাৰ সৃষ্টি কৰা নাইনে? চৰকাৰী নীতি সলনি হোৱাৰ কিবা আভাস পোৱাৰ কাৰণে নাইবা বিশেষ কেতবোৰ মহলে হেঁচা প্ৰয়োগ কৰি সুবিধা আদায় কৰি ল'বৰ বাবে এই পথ লৈছে নেকি? তাৰ উত্তৰ আমাক লাগে— আৰু লাগে তৎকালীন প্ৰতিকাৰ। পৰিস্থিতিয়ে তাকেই চৰকাৰৰ পৰা দাবী কৰিছে।

পাৰ্বত্য বিশ্ববিদ্যালয়

প্ৰস্তাৱিত কেন্দ্ৰীয় পাৰ্বত্য বিশ্ববিদ্যালয় স্থাপন কৰা ক্ষেত্ৰত নগালেণ্ডে সহযোগ নকৰিবলৈ থিৰাং কৰিছে বুলি বাতৰি ওলাইছে। তাৰ সপক্ষে এটা যুক্তি দেখুওৱা হৈছে যে প্ৰস্তাৱিত বিশ্ববিদ্যালয়ৰ মাধ্যমৰ ক্ষেত্ৰত জটিলতাই দেখা দিয়াটো সম্ভৱপৰ। অৱশ্যে এতিয়ালৈকে ওলোৱা বাতৰি মতে প্ৰস্তাৱিত কেন্দ্ৰীয় পাৰ্বত্য বিশ্ববিদ্যালয়ৰ শিক্ষাৰ মাধ্যম ইংৰাজী ভাষা হ'ব। নগালেণ্ডে যিহেতু ইংৰাজীকে চৰকাৰী ভাষা আৰু শিক্ষাৰ মাধ্যম হিচাপে গ্ৰহণ কৰিছে, এনে স্থলত জটিলতাৰ সম্ভাৱনা দেখাত নাই। হয়তো নগালেণ্ডে সন্দেহ কৰিছে যে মূৰকত এই কেন্দ্ৰীয় বিশ্ববিদ্যালয়ৰ শিক্ষাৰ মাধ্যম হিন্দী হ'বগৈ— সেইদেখি এনে এটা সন্দেহৰ অৱতাৰণা হৈছে। এনে সম্ভাৱনা অৱশ্যে নথকা নহয় ; হয়তো এই অঞ্চলত হিন্দী মাধ্যমৰ বিশ্ববিদ্যালয় এটা পতাৰ চূড়ান্ত

সোমবাৰ, ৯ অক্টোবৰ, ১৯৬৭ চন

সেই তিমিৰতে

নগা সমস্যাৰ সমাধানাৰ্থে দিল্লীত যি ষষ্ঠ আলোচনা সভা হৈ গ'ল তাত বিদ্ৰোহী পক্ষৰ প্ৰতিনিধিবৰ্গই নাটকীয় পন্থা অৱলম্বন কৰি কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ গাত দোষ জাপি দিবলৈ চেষ্টা কৰিছে বুলি বাতৰি দিয়া হৈছে। প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে নিজৰ অতিশয় ব্যস্ততা হেতু— দলীয় সভা আৰু পূব ইউৰোপ ভ্ৰমণ সংক্ৰান্তত কথা দিও হেনো ৬ তাৰিখে আলোচনা কৰিব নোৱাৰাত প্ৰতিনিধি দলে "অপমানিত আৰু অৱহেলিত" বোধ কৰি ৭ তাৰিখে ৰাতিপুৱাই দিল্লী এৰি আহে ; কোৱা বাহুল্য যে এই "অপমানবোধ"ৰ কথা তেওঁলোকে তাৰ আগতে ভালদৰে প্ৰচাৰ কৰি আহে। তেওঁলোকে দিল্লী আৰু কলিকতাত সাংবাদিকৰ আগত ভাৰতৰ বাহিৰত স্বাধীনতা বিচৰাৰ যি অনমনীয়তা প্ৰকাশ কৰিছে সেই মনোভাৱ আলোচনাৰ আজি তিনি বছৰে এবাৰলৈকো পৰিহাৰ কৰা নাছিল। এই কথা কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰেও ভালদৰেই জানে ; জানে কাৰণেই পাঁচবাৰৰ ভিতৰত এবাৰলৈকো কোনো সিদ্ধান্তৰ ওচৰলৈ নগৈ সময় পিছুৱাই নি আছে— হয় ঐন্দ্ৰজালিকভাৱে কিবা ঘটিব বুলি নহয় বিদ্ৰোহীৰ অনমনীয়তা নোহোৱা হ'ব পাৰে বুলি। আমি আগতেই মত প্ৰকাশ কৰি আহিছো যে এনে ধৰণৰ দীৰ্ঘসূত্ৰিতাৰ পৰা লাভ একো নহয়, বৰং সমস্যাৰ জটিলতা বাঢ়িহে যাব। কাৰ্যক্ষেত্ৰত সেয়ে হৈছেও। অস্ত্ৰ-সম্বৰণৰ ক্ষেত্ৰত চুক্তি ভংগৰ বিষয়ে পৰস্পৰৰ ভিতৰত অভিযোগ-প্ৰত্যভিযোগ উঠি আছে, যাৰ সত্যাসত্য প্ৰমাণ কৰিবলৈ যোৱাটো সুদূৰপ্ৰসাৰী বিষয়। মণিপুৰ প্ৰশাসনে নিজাববীয়াকৈ বিপদ উপলব্ধি কৰি অস্ত্ৰ-সম্বৰণৰ বিৰোধিতা কৰি আহিছে ; তালৈ কৰ্ণপাত কৰা হোৱা নাই ; পৰিণামত এতিয়া দেখা গৈছে যে বিদ্ৰোহীসকলৰ কাৰ্যকলাপ মণিপুৰ এলেকাত বিস্তাৰিত আৰু বিপুল আকাৰৰ হৈ পৰিছে। অসমৰ সীমাৰ ভিতৰতো চেগা-চোৰোকাকৈ বিদ্ৰোহীৰ উৎপাত চলি আছে আৰু এই বিষয়ত আত্মগোপনকাৰীক অভিযুক্ত কৰিবলৈ গ'লেই তেওঁলোকে ওলটাই কয় যে নিৰাপত্তা বাহিনীয়ে গুলী চলালে তেওঁলোকেও ওভোতাই গুলী চলাবই। এইদৰে নিৰৰ্থকভাৱে আলোচনা চলাই গৈ থাকি একো লাভ নাই। অথচ শ্ৰীমতী গান্ধীয়ে সংশ্লিষ্ট সকলোৰে মূৰত প্ৰতিবাৰে একো চলুকৈ পানী দি আলোচনা দীঘলাই নিয়েই আছে। কথা দিও কথা নৰখাটো তেওঁৰ পক্ষে নিশ্চয়েই ভাল হোৱা নাই। কাৰণ তাৰ পৰা ইপক্ষৰ প্ৰতিনিধিয়ে তৎক্ষণাৎ সুবিধা গ্ৰহণ কৰিলেই। আনহাতে চৰকাৰৰ পক্ষৰ পৰাও পুনৰ দীৰ্ঘসূত্ৰিতাৰ আশ্ৰয় লোৱা হ'ল। বিদ্ৰোহী পক্ষৰ কৌশলো বিৰক্তিকৰ। তেওঁলোকৰ স্বাধীনতা দাবী কোনোমতেই সমৰ্থনযোগ্যতো নহয়েই, তেওঁলোকৰ দাম্ভিকতা আৰু অন্যান্য কাৰ্যকলাপো সহি থাকিব পৰা বিষয় হৈ থকা নাই। দিল্লীত শেহতীয়াকৈ তেওঁলোকে নিজৰ নাটকীয় আচৰণৰ ব্যাখ্যা দিবলৈ বছা বছা, বিশেষকৈ বিদেশৰ সাংবাদিকক মাতি নিয়ে বুলি অভিযোগ উঠিছে। এনেকুৱা কৌশল অৱলম্বন কৰিবলৈ তেওঁলোকক সুবিধা দিব নেলাগে— চৰকাৰী প্ৰচাৰ যন্ত্ৰৰ বিফলতাৰনো আৰু কিমান দৃষ্টান্ত দেখুৱাই থাকে? আটাইতকৈ ডাঙৰ কথা, আদিৰে পৰা কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে উভয় পক্ষৰ সম্পূৰ্ণ বিপৰীতমুখী দৃষ্টিভংগী দেখি আহিছে। সেইবাবে প্ৰতিবাৰে তাকে লৈ ব্যৰ্থ চেষ্টা চলাই থাকি কাৰ লাভ হৈছে আমি নেজানো। হেস্ত-নেস্ত কিবা এটা কৰি পেলোৱাৰ পন্থা উদ্ভাৱন কৰিব লাগে। সুস্থিৰ নীতি এটা উদ্ভাৱনৰ দ্বাৰা দৃঢ়তাৰে আগুৱাই যাব লাগে। কোনো এটা সমস্যাৰে

মঙ্গলবাৰ, ১০ অক্টোবৰ, ১৯৬৭ চন

জয়ং দেহি

বছৰি অহাৰ দৰে এইবেলিও পূজা আহিছে। বাহিৰৰ জাকজমক হয়তো আগৰ দৰেই আছে, কিন্তু পূজা কৰোঁতাসকলৰ দৈহিক আৰু মানসিক প্ৰস্তুতি জানো একেই আছে? থাকিব নোৱাৰে। অভাৱ-অনাটনত জুৰুলা হোৱা উপাসকসকলৰ অধিকৰে মনত এটি নৈৰাশ্যৰ ভাবে ভুমুকিয়াইছে। দুৰ্নীতি-শোষণ-অন্যায়-উৎপীড়নৰ মাজত জনসাধাৰণৰ মনত হতাশাৰ ভাব অহাটো সঁচাকৈয়ে দুৰ্ভাগ্যৰ কথা। এনে হতাশাই আত্মবিশ্বাস আৰু আত্মশক্তি নাইকিয়া কৰে ;— লগে লগে নাইকিয়া কৰে ন্যায়-নীতি, ধৰ্ম-কৰ্ম, ঐতিহ্য-সংস্কৃতিৰ প্ৰতি থকা শ্ৰদ্ধা। ফলত সবল বিশ্বাসীজনো হয়গৈ একে ধৰণৰ দুৰ্নীতিপৰায়ণ, শোষক বা অন্যায়-উৎপীড়ক ; যাৰ বিপৰীতে নিজে যুঁজিবলৈ অক্ষম হৈ তেওঁ এদিন হা-হুতাশ পেলাইছিল। অথচ এনে দুৰ্নীতি আৰু আসুৰিক উত্থানৰ লগত অবিৰাম সংগ্ৰাম চলোৱাৰ প্ৰতীকৰূপেই বছৰি দুৰ্গা পূজা কৰা হয়। এই পূজা-শক্তিৰ পূজা ;— এই উৎসৱ দুৰ্নীতি-দানৱ-নাশিনীৰ জয়গান গোৱা উৎসৱ। সেয়ে বছৰি দুৰ্গা পূজাত বিশ্বাসী ভক্তই বিচাৰে জয়, যশ, ৰূপ আৰু শত্ৰুৰ মৃত্যু। জয়ৰ কাৰণে, যশৰ বাবে আৰু শান্তিৰ মাজতে ৰূপৰ অধিকাৰী হোৱাৰ মানসেৰে আহ্বান কৰা হয় শক্তিৰূপিনী দেৱীক ; সকলো প্ৰাণীতে কান্তিৰূপে, ক্ষমাৰূপে, দয়াৰূপে, শান্তিৰূপে, মাতৃৰূপে, শক্তিৰূপে থকা জগজ্জননীক। হতাশা পৰাজয়ৰ লক্ষণ ; নৈৰাশ্য কাপুৰুষৰ আভৰণ। সেয়ে আজি শক্তিপূজাৰ দিনা আমি চৰমতম দুৰ্গতিৰ মাজতো আত্মবিশ্বাসেৰে থিয় দি আহ্বান জনাব লাগিব দুৰ্গতিনাশিনীক।

এইবেলি 'ঘোটক'ত অহা গোঁসানী যাব 'দোলাত' ; জ্যোতিষ শাস্ত্ৰ অনুসৰি তাৰ ফল ক্ৰমে 'ছত্ৰভংগ' আৰু 'মৰক'। কিন্তু দেৱী নিজে জয় আৰু শক্তিৰ অধিষ্ঠাত্ৰী ; 'মাৰি-মৰক' নাশ কৰাৰ গৰাকিনী তেৰেঁই। তেওঁৰ বিশ্বাসী ভক্তবৰ্গও একে শক্তিৰে তৎপৰতাৰে দৃঢ়বিশ্বাসেৰে প্ৰকৃতিৰ দুৰ্যোগ আৰু দুষ্কৃতিকাৰী দানৱজাকৰ বিপৰীতে থিয় দিব লাগিব। জয় আমাৰ হ'বই ;— কাৰণ সেও নেমানি অন্যায়ৰ সৈতে কৰা সংগ্ৰামত মৃত্যুও জীৱনৰ অন্যতম জয়।

নেফা

এই বছৰৰে আৰম্ভণিতে মাঘ বিহুৰ উপহাৰৰূপে কেন্দ্ৰই অসমৰ ৰাইজলৈ আগবঢ়াইছিল ফেডাৰেচন গঠনৰ প্ৰস্তাৱ ; সেয়া আমি গ্ৰহণ কৰিব নোৱাৰিলো। পুনৰ দুৰ্গা পূজাৰ উপহাৰৰূপেই হয়তো 'নেফাক' কেন্দ্ৰীয় শাসিত অঞ্চল কৰাৰ সিদ্ধান্তৰ বাতৰি আগবঢ়াইছে। এই বিষয়ে আমি বিশেষ মাত মাতিব নোখোজো ; কাৰণ যদি নেফাবাসী ৰাইজে তেনে হোৱাটোকে বিচাৰে তাত হকাবধা কৰাটো উচিত নহ'ব। কিন্তু এটা কথাৰ বাবে আমাৰ মনত অসন্তোষ ৰৈ যাব। নেফাবাসীৰ মনত এনে ভাব জগাই তোলাৰ পৰিৱেশ পৰিকল্পিতভাৱে ন্যস্ত স্বাৰ্থৰ দ্বাৰা গঢ়ি তোলা হৈছিল। দেশ স্বাধীন হোৱাৰ পিচত অসমৰ আগৰ দুজনা মুখ্যমন্ত্ৰীক স্বৰ্গীয় প্ৰধানমন্ত্ৰী জৱাহৰলাল নেহৰুৱে বাৰে বাৰে আশ্বাস দিছিল যে 'নেফা' অসমৰে অংগ আৰু সময় সুবিধা অনুসৰি সেই অঞ্চল অসমৰ লগত চামিল কৰা হ'ব। আনহাতে এচাম ওপৰ মহলাৰ কৰ্মচাৰী আৰু স্বাৰ্থান্বেষী অনা-অসমীয়াই তেতিয়াৰে পৰা পাকে-প্ৰকাৰে নেফাবাসীৰ মাজত অসমীয়া মানুহ আৰু অসমীয়া ভাষাৰ প্ৰতি বিদ্বেষ ভাব জগোৱাৰ প্ৰত্যক্ষ

দেওবাৰ, ১৫ অক্টোবৰ, ১৯৬৭ চন

থলুৱা স্বাৰ্থ

ৰাজ্যিক বিত্তমন্ত্ৰী শ্ৰীকামাখ্যা প্ৰসাদ ত্ৰিপাঠীয়ে শ্বিলঙত সাংবাদিকৰ আগত কৈছে যে "স্থানীয় কাম স্থানীয় মানুহৰ বাবে"— এই ধ্বনি নিন্দনীয় ; নিবনুৱা সমস্যাৰ ফলতে এনে ধ্বনি উঠিছে বুলি শ্ৰীত্ৰিপাঠীয়ে অৱশ্যে স্বীকাৰ কৰিছে ; কিন্তু লগতে কৈছে যে এনে ধ্বনিৰ সুযোগ দেশৰ শত্ৰুৱে গ্ৰহণ কৰাৰ আশংকা আছে। এখন ৰাজ্যৰ সকলো কাম-বন, সা-সুবিধা এভাগ মানুহৰ বাবে এদনীয়া কৰি ৰখাৰ পোষকতা আমিও নকৰো— এইটো বিপজ্জনক কথা। তদুপৰি ই সংবিধানবিৰোধী। কিন্তু এই কথাৰ আন এটা দিশো আছে। বহুতে সেইটো দিশৰ পৰা কথা নেভাবে, ভাবিবলৈ সাহ নকৰে বা বিশেষ স্বাৰ্থৰ কাৰণে তালৈ আওকাণ কৰে। সংবিধানে সকলোকে সকলো ৰাজ্যতে সমানে সুবিধা দিয়াৰ অৰ্থ এইটো নিশ্চয় নহয় যে স্থানীয় ৰাইজৰ কোনো দাবী উঠাটোৱেই দোষৰ কথা। এইটোও অৰ্থ নহয় যে দিল্লীত প্ৰভাৱ বিস্তাৰ কৰিব পৰা কেইখনমান ৰাজ্যৰ কাৰণে বিশেষ ধৰণৰ 'উপনিৱেশ' পাতিবলৈ সংবিধানে কেতবোৰ ৰাজ্যক অধিকাৰ দান কৰিছে। সেইবোৰ কথালৈ যদি নিঃস্বাৰ্থভাৱে কাণ কৰা হয়, তেন্তে এতিয়াৰ বিষাক্ত পৰিৱেশৰ উপশম ঘটাবলৈ নিশ্চয় টান নহ'ব। তাকে নকৰি বাহিৰৰ শত্ৰুৱে সুবিধা আদায় কৰাৰ ভয় দেখুওৱাটো বৰ তুলুঙা কথা।

এই সম্পৰ্কত অসমৰ সমস্যাৰ কথা উল্লেখ কৰিলেই বহুতে চক খায় আৰু গোটেই কথাটো প্ৰাদেশিকতাৰ প্ৰতীক বুলি ধৰি লয়। সেইদেখি অসমৰ কথা বাদ দি আন ৰাজ্যৰে দুই-এটা কথা উল্লেখ কৰা যাওক। নিখিল ভাৰত কংগ্ৰেছ কমিটীৰ পৰ্যবেক্ষক স্বৰূপে বোম্বাই কংগ্ৰেছৰ কাৰ্যকলাপ সম্পৰ্কে অধ্যয়ন কৰিবলৈ যোৱা শ্ৰীচি সুব্ৰমণিয়মে তেওঁৰ প্ৰতিবেদনত শিৱসেনা দলৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে সতৰ্ক কৰি দিয়াৰ লগতে পৰামৰ্শ দিছে যে অৰাজনৈতিক ভিত্তিত কেতবোৰ প্ৰতিকাৰমূলক ব্যৱস্থা ল'ব লাগে। নিবনুৱা লোকসকলৰ আপত্তিৰ সুবিচাৰ কৰাৰ কথাও ইয়াত আছে। আনহাতে যিখন কাকতত এই বাতৰি ওলাইছে, সেইখন কাকতৰ সকলো কথা বেদৰ বাণীৰূপে গণ্য কৰা মানুহ আমাৰ দেশত বহুতো আছে। সেইদেখি কাকতখনে এই বাতৰিৰ সন্দৰ্ভত উল্লেখ কৰা দুটামান তথ্য সেইসকল লোকৰ বাবে তুলি দিয়া প্ৰাসংগিক হ'ব। তাত লিখিছে— "প্ৰকৃততে নিবনুৱা সমস্যা এটা আছে। স্থানীয় লোকে কাম নেপায় ; আনকি বিশেষ অৰ্হতাৰ প্ৰয়োজন নোহোৱা ক্ষেত্ৰতো আন ঠাইৰ মানুহেহে চাকৰি পায়। ফলত তিক্ততাৰ সৃষ্টি হৈছে....।" কাকতখনৰ বিশেষ সংবাদদাতাই লগতে লিখিছে— "স্থানীয় বাসিন্দাসকলে চাকৰিৰ সুযোগ পাবই লাগিব। স্থানীয় ৰাইজৰ স্বাৰ্থ ৰক্ষা কৰাৰ বাবে সৰ্বসন্মত ভিত্তিত বহিৰাগতৰ বিনিয়োগৰ সুবিধা নিয়ন্ত্ৰিত কৰাটো প্ৰয়োজনীয়।" অসমৰ কাকতে অসমৰ নিবনুৱাসকলৰ সন্দৰ্ভত এনে মন্তব্য কৰা হ'লে কি প্ৰতিক্ৰিয়া হ'লহেঁতেন, সেই কথাকে আজি সুধিবৰ মন যায়।

মুঠ কথা হ'ল— আঞ্চলিক বৈষম্য যদি দূৰ কৰাটোৱেই চৰকাৰৰ অভিপ্ৰায়, তেন্তে অঞ্চলটোৰ মানুহখিনিৰ কথাও ভাবিবই লাগিব। নহ'লে কোনো পৰিকল্পনাই সফল হ'ব নোৱাৰে। যোৱা বছৰ কেৰালাৰ অৰ্থনৈতিক অনগ্ৰসৰতা সম্পৰ্কে আলোচনা কৰিবৰ বাবে এখন আলোচনাচক্ৰ বহিছিল। তাত সভাপতিত্ব কৰোতে খাদ্য দপ্তৰৰ ৰাজ্যমন্ত্ৰী শ্ৰীগোবিন্দ মেননে কৈছিল যে ৰাজ্যসমূহৰ মাজত বিত্তশালী আৰু বিত্তহীন ৰাজ্য থকাৰ বাবে দায়ী— ত্ৰুটিপূৰ্ণ অৰ্থনৈতিক পৰিকল্পনা। ভাৰতৰ, সকলো ৰাজ্যই পৰিকল্পনাৰ সমান সুযোগ গ্ৰহণ কৰিবলৈ

সোমবাৰ, ১৬ অক্টোবৰ, ১৯৬৭ চন

ধান আৰু ব্যৱসায়ী

ডিব্ৰুগড়ৰ প্ৰেছমেলত মুখ্যমন্ত্ৰী শ্ৰীচলিহাই ধান-চাউলৰ বৰ্তমান নাটনিৰ কাৰণে সংশ্লিষ্ট এক শ্ৰেণী ব্যৱসায়ীকে জগৰীয়া কৰিছে। সৰ্বসাধাৰণ ৰাইজে যিটো কথা জানি আহিছিল, সেইটো এতিয়া চৰকাৰীভাৱেও সমৰ্থিত হ'ল। এইটো বৰ সুখৰ বিষয়। কিন্তু কথা ইমানতে শেষ হ'ল বুলি ধৰিলেই লাখ লাখ মানুহৰ পেট নভৰে। বেপাৰীৰ বিপৰীতে ৰাজহুৱাভাৱে সংগৃহীত ধানৰ সহায়ত চৰকাৰে চাউল বিতৰণৰ যি ব্যৱস্থা কৰিছে তাৰ পৰিণাম সাদিনত এক কিলোৰ ঠাইত পোৱা কিলোত পৰিছেগৈ, সেইটোও মনত ৰাখিব লাগিব। মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে চৰকাৰীভাৱে উপলব্ধি কৰাৰ পিচত চৰকাৰী যন্ত্ৰৰ কাম হ'ব এই শ্ৰেণী ব্যৱসায়ীক প্ৰতিৰোধ কৰা— ৰে'লগাড়ী-গৰুগাড়ী নাইবা পাকিস্তানলৈ চালান দিবলৈ চোৰাং আনন্দবজাৰত বাধা দিয়া। ইয়াকে নকৰিলে ৰাইজে আগৰ দৰেই চৰকাৰৰ পৰা কেৱল সান্ত্বনাৰ বাণীহে শুনি থাকিব লাগিব চাউল খাবলৈ নেপাব।

এই বছৰ ধানখেতি অসমত ভাল হৈছে বুলিও শ্ৰীচলিহাই কৈছে। শালি ধানৰ কথা ভাবিয়েই বোধহয় তেওঁ এইযাৰ কথা কৈছে। ৰাইজৰ মনত থাকিব পায় যে আহু খেতিও ভাল হৈছিল বুলি কোৱা হৈছিল। কিন্তু আহু ধান বজাৰত ওলোৱাৰ ফলতো চাউল মুঠিৰ ক্ষেত্ৰত অলপ সকাহ পাওক ছাৰি ৰাইজৰ কাৰ্ডৰ পৰিমাণ টুটিহে গ'ল, মুকলি বজাৰতো হু-হু কৰে দাম চৰি গ'ল। শালি ধান চপোৱাৰ পিচতো একেই অৱস্থা নহ'ব বুলি ক'ব নোৱাৰি যদিহে ইতিমধ্যে আমি ওপৰত কোৱাৰ দৰে প্ৰতিকাৰৰ কিবা নতুন ব্যৱস্থা লোৱা নহয়। মুখ্যমন্ত্ৰীৰ উক্তিৰ পৰা আৰু এটা সিদ্ধান্ত টানি আনিব পাৰি ঃ অসমত ধান যথেষ্ট আছে কিন্তু সি বজাৰত ওলোৱা নাই। মুকলি বজাৰত দমে দমে চাউল দেখিয়েই এই কথা বুজিব পাৰি ; কিন্তু সৰু-বৰ বেপাৰীৰ প্ৰতাপত এই চাউলৰ দাম চৰা হৈ আছে ; মাজে মাজে নোহোৱাও হয়। কিন্তু ধান যে উভৈনদীও নহয় এইটোও ঠিক। উভৈনদী হোৱা হ'লে নিশ্চয় নিয়ন্ত্ৰণৰ কথা ভবা নহ'লহেঁতেন। দৰাচলতে প্ৰয়োজনৰ তুলনাত শইচৰ উৎপন্ন সমগ্ৰ বিশ্বতে বেয়াকৈ কমি গৈছে ; ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ খাদ্য-কৃষি সন্থাই সিদিনাখন দিয়া তথ্য-পাতিত কোৱা হৈছে যে ধানৰ উৎপন্ন এতিয়াৰ দৰে আগতে কোনো কালে ইমান কম হোৱা নাছিল। শ্ৰীচলিহায়ো অসমৰ বাহিৰত প্ৰাকৃতিক দুৰ্যোগজনিত কাৰণত শইচ নোপোৱা হোৱাত যোগান কমি যোৱাৰ কথা উল্লেখ কৰিছে। বেপাৰীয়ে এই সুবিধা ল'বই। উজনিতে হওক, নামনিতে হওক, অসংখ্য সৰু-বৰ বেপাৰী ধান-চাউলৰ বেপাৰত নামি পৰিছে আৰু তাৰ ফলত অনাটন আৰু চৰা দামৰ কাৰণে ৰাইজে কষ্ট ভুগিবলগীয়া হৈছে। চৰকাৰৰ অস্থিৰ নীতিয়েও ইয়াত ইন্ধন যোগাইছে। সমবায়ক একচেটিয়া সংগ্ৰহৰ ক্ষমতা দি হঠাৎ এদিন ব্যৱসায়ীকো সেই সুবিধা দি চৰকাৰে অথন্তৰ ঘটালে। তাৰ পিচত খাদ্য কৰ্পৰেচনকো দি চোৱা হ'ল— কৰ্পৰেচনে বিশেষ একো সুবিধা কৰিব নোৱাৰিলে। চৰকাৰে নিজেও

আতংকৰ সৃষ্টি হৈছিল— সেইটো কেনেকুৱা আতংক হ'ব পাৰে এই কাহিনীৰ আধাৰত নিৰ্মিত কথাছবি চোৱাসকলে নিশ্চয় বুজিব পাৰিব। অথচ চাক্ষুসভাৱে গ্ৰহান্তৰত কি আছে তাক আজিলৈকে কোনেও ক'ব পৰা নাই। উৰা বাতৰি প্ৰচাৰ কৰাৰ এইখিনিতে সুবিধা। আপোনাৰ মটৰগাড়ীৰ ইঞ্জিন বন্ধ হৈ যোৱা কিয়, সিপুৰীৰ বাসিন্দাৰ সৈতে আপুনি কৰমৰ্দন কৰিলো বুলি আৰু তেওঁৰ সৈতে সংস্কৃততে কথা পাতিলো বুলিও কৈ দিব পাৰে— এটা থিয়ৰি মতে এদল ভাৰতীয় মানুহেই একপ্ৰকাৰৰ ৰকেটৰ সহায়ত অতি পুৰণি কালত গ্ৰহান্তৰলৈ গৈছিল। মাত্ৰ কথাটো প্ৰচাৰ কৰিবলৈ নিভাৰ্খাৰ দেশৰ পৰা ওলাই ৰিতা ফাৰিয়াৰ দৰে দেশান্তৰলৈ যাব লাগিব। কাৰণ ইতিপূৰ্বে গ্ৰহান্তৰ গমনৰ কথা কৈ এগৰাকী প্ৰখ্যাত অসমীয়া লোকে বিশেষ একো কৰিব নোৱাৰিলে। অসমত প্ৰচাৰটো বৰ বেছি ফুচফুচীয়া।

সৰ্বসাধাৰণৰ জানিবৰ উপায় নাই। কিন্তু ভাৰতৰ জনসাধাৰণে ভাৰতৰ প্ৰতি আনুগত্য নথকা বিদেশী মিছনেৰীক এই দেশত ৰাজনীতিত লিপ্ত হ'বলৈ দিব নোৱাৰে। তেওঁলোকৰ একমাত্ৰ উদ্দেশ্য হ'ব লাগিব— মানৱ সেৱা।

বাংলা কংগ্ৰেছ

পশ্চিমবংগত যোৱা সাধাৰণ নিৰ্বাচনত ব্যাপক সাফল্য লাভ কৰা নতুন ৰাজনৈতিক দল বাংলা কংগ্ৰেছৰ আভ্যন্তৰীণ দ্বন্দ্ব সুস্পষ্ট হৈ পৰিছে। এই দলে পশ্চিমবংগত সংযুক্ত মৰ্চাৰ চৰকাৰ গঠন কৰাত গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা গ্ৰহণ কৰিছিল আৰু বাংলা কংগ্ৰেছৰ সভাপতি শ্ৰীঅজয় কুমাৰ মুখাৰ্জীয়েই সংযুক্ত মৰ্চা চৰকাৰৰ নেতৃত্ব কৰাৰ সুযোগ পাইছিল। সেই কাৰণে পশ্চিমবংগৰ জনসাধাৰণৰ মনত এই ৰাজনৈতিক দলটোৱে এটা প্ৰভাৱ বিস্তাৰ কৰিব পাৰিছিল। কিন্তু সিদিনা বহা বাংলা কংগ্ৰেছৰ অধিৱেশন আৰু তাৰ লগতে ন জন বাংলা কংগ্ৰেছী বিধানসভাৰ সদস্যই দলৰ পৰা পদত্যাগ কৰি অনুষ্ঠানটোৰ স্থায়িত্ব আৰু জনপ্ৰিয়তা সন্দিহান কৰি তুলিছে।

দলত্যাগী বিধানসভাৰ সদস্যকেইজনে বাংলা কংগ্ৰেছৰ সভাপতি আৰু পশ্চিমবংগৰ মুখ্যমন্ত্ৰীৰ বিৰুদ্ধে অভিযোগ তুলি তেওঁৰ নেতৃত্বত অনাস্থা প্ৰকাশ কৰিছে। এই সদস্যকেইজনে শ্ৰীমুখাৰ্জীৰ ভূমিকা সমালোচনা কৰি কৈছে যে তেওঁ কংগ্ৰেছৰ সমৰ্থন লৈ সংখ্যালঘিষ্ঠ দলৰ মন্ত্ৰীসভা এখন গঠন কৰিবলৈহে পদত্যাগ কৰিবলৈ ওলাইছিল আৰু তেওঁ বাংলা কংগ্ৰেছ সচিবালয়ৰ এটা উপদলৰহে নেতৃত্ব কৰিছে। এনে অভিযোগৰ বিৰুদ্ধে শ্ৰীমুখাৰ্জীয়ে বিবৃতি দিছে সঁচা কিন্তু তেওঁৰ বিবৃতিয়ে সৰ্বসাধাৰণ লোকক কিমানদূৰ আশ্বস্ত কৰিব পাৰে কোৱা টান। শ্ৰীমুখাৰ্জী নিজে এজন ভাল মানুহ হ'লেও উপদলীয় কাৰ্যকলাপে বাংলা কংগ্ৰেছৰ গতি নিয়ন্ত্ৰণ কৰাৰ লক্ষণ দেখা গৈছে। বাংলা কংগ্ৰেছে যিকোনো প্ৰকাৰে ক্ষমতাত অধিষ্ঠিত হ'ব বুলি নিশ্চয় জনসাধাৰণৰ পৰা সমৰ্থন লাভ কৰা নাছিল। ভোটদাতাসকলে দোষমুক্ত গণতান্ত্ৰিক দল এটাকহে সমৰ্থন দিছিল।

বাংলা কংগ্ৰেছে ভাৰতীয় ক্ৰান্তি দলত যোগদান কৰাটোও দলৰ মাজত চলা বিৰোধৰ অন্যতম কাৰণ হৈ পৰিছে। এই দলে সৰ্বভাৰতীয় ক্ৰান্তি দলত যোগদানৰ কাৰণে দিয়া এটা চৰ্তত কৈছে যে বাংলা কংগ্ৰেছৰ পৰা "বহিষ্কৃত বা আঁতৰ কৰা" কোনো লোকক ক্ৰান্তি দলে ইন্দোৰ সন্মিলনৰ আগতে অন্তৰ্ভুক্ত কৰিব নোৱাৰিব। এনে চৰ্ত ভাৰতীয় ক্ৰান্তি দলে মানি ল'ব পাৰিবনে?

ভাৰতত ৰাজনৈতিক দল যথেষ্ট বেছি কাৰণে এইখন দেশত সুস্থ গণতান্ত্ৰিক পদ্ধতি কাৰ্যকৰী হোৱা নাই। সেই কাৰণে ক্ষুদ্ৰ আৰু আঞ্চলিক ভিত্তিৰ দলবোৰ যিমান পাৰি হ্ৰাস কৰা বাঞ্ছনীয়। কিন্তু সেই গণতান্ত্ৰিক চেতনা আমাৰ মাজত আজিও উদয় হোৱা নাই। সুনিৰ্দিষ্ট কাৰ্যসূচী আৰু নীতি বিষয়ক পাৰ্থক্য নথকাতো যিবোৰ দল গঢ়ি উঠিছে তেনে দলৰ মূল লক্ষ্য ৰাজনৈতিক ভাগ্য অন্বেষণ অৰ্থাৎ ক্ষমতাৰ মোহ বুলিয়েই ক'ব লাগিব। বাংলা কংগ্ৰেছো কংগ্ৰেছ ত্যাগীসকলৰ নেতৃত্বত গঢ়ি উঠিছিল।

এতিয়া ভাৰতৰ সকলো ৰাজ্যৰ জনসাধাৰণে নতুন ৰাজনৈতিক দলসমূহৰ নীতি আদৰ্শ আৰু কাৰ্যপন্থাৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখিব লগা হৈছে। ৰাজনৈতিক দলৰ সংখ্যা বৃদ্ধিয়ে জনসাধাৰণৰ কল্যাণ সাধন নকৰে, গণতান্ত্ৰিক পদ্ধতিও সুস্থ কৰিব নোৱাৰে।

নতুন প্ৰত্যয় এটা মানুহৰ মনলৈ আনি দিছে।

জোনত মহাকাশযান নমোৱাতকৈ শুক্ৰত মহাকাশযান নমোৱাটো অধিক কষ্টসাধ্য কথা। শুক্ৰ সম্পৰ্কীয় তথ্যৰ অভাৱে এইক্ষেত্ৰত ডাঙৰ অন্তৰায়ৰ সৃষ্টি কৰে। আনহাতে মহাকাশযানৰ গতিবেগো এইক্ষেত্ৰত বেছি হ'ব লাগিব— তাকে কৰিবলৈ অধিক শক্তিসম্পন্ন ৰকেটৰ প্ৰয়োজন। তদুপৰি যন্ত্ৰৰ ক্ৰিয়া-কলাপ নিয়ন্ত্ৰণ কৰাৰ বাবেও বাহুল্য ব্যৱস্থাৰ প্ৰয়োজন। কিয়নো জোনলৈ নিক্ষেপ কৰা মহাকাশযান লক্ষ্যত উপনীত হ'বলৈ কেইদিনমানহে লাগে ; কিন্তু শুক্ৰ গ্ৰহত উপনীত হ'বলৈ মাহৰ প্ৰয়োজন হয়। তাতোকৈ মন কৰিবলগীয়া কথা হ'ল— শুক্ৰলৈ নিক্ষেপ কৰা মহাকাশযান সূৰ্যৰ অধিক কাষ চাপে ; ফলত প্ৰবল তাপৰ সন্মুখীন হ'ব লাগে। এই তাপৰ মাজত যন্ত্ৰ বিকল নোহোৱা অৱস্থাত ৰাখিব পাৰিব লাগিব আৰু পৃথিৱীৰ যান্ত্ৰিক নিয়ন্ত্ৰণ অব্যাহত ৰাখিব পাৰিব লাগিব। ছোভিয়েট মহাকাশযানে এই সকলোবোৰ অন্তৰায় দূৰ কৰি নতুন দিগন্ত মুকলি কৰিলে।

প্ৰশ্ন কাটোতাৰ প্ৰশিক্ষণ

মাধ্যমিক শিক্ষা পৰ্যায়ত প্ৰতি বছৰে অসমৰ পৰীক্ষাৰ্থীসকলৰ অকৃতকাৰ্যতাৰ হাৰ বাঢ়ি যোৱাটো সঁচাকৈয়ে চিন্তাৰ বিষয়। পৰহি গুৱাহাটীত ৰাজ্যিক মাধ্যমিক শিক্ষা বোৰ্ডে আয়োজন কৰা প্ৰশ্ন কাকত যুগুত কৰোতাসকলৰ প্ৰশিক্ষণ শিবিৰ এটা মুকলি কৰা সভাত প্ৰকাশ কৰা অনুসৰি শতকৰা ৫৫ ভাগ ছাত্ৰ মাধ্যমিক পৰ্যায়ত উত্তীৰ্ণ হ'ব নোৱাৰে আৰু শতকৰা ৪০ ভাগ ছাত্ৰৰ ক্ষেত্ৰত শ্ৰেণী বিভাজন ত্ৰুটিপূৰ্ণ হয়। শিক্ষা ব্যৱস্থা আৰু পৰীক্ষা পদ্ধতিৰ ক্ষেত্ৰত এনেদৰে দেশৰ ভৱিষ্যৎ নাগৰিকসকলৰ অধিক সংখ্যকে অসফল প্ৰচেষ্টাত বহু অৰ্থ, পৰিশ্ৰম শক্তি আৰু সময় নষ্ট কৰাটো জাতীয় স্বাৰ্থৰ দৃষ্টিকোণৰ পৰা অতীৱ ক্ষতিজনক। এই জাতীয় অপচয়ৰ ফলত উদ্ভৱ হোৱা নিবনুৱা অৰ্ধ শিক্ষিতৰ সমস্যা সামাজিক উচ্ছৃংখলতা আৰু নৈৰাশ্যৰ প্ৰসাৰ আদিও দূৰ কৰিবলৈ হ'লে আমাৰ বৰ্তমানৰ শিক্ষা ব্যৱস্থা বিজ্ঞানসন্মত আৰু স্থান-কাল-পাত্ৰ উপযোগী কৰি ল'ব লাগিব। গুৱাহাটীৰ প্ৰশিক্ষণ শিবিৰ মুকলি কৰা সভাত মুখ্য অতিথিৰূপে কেন্দ্ৰীয় শিক্ষামন্ত্ৰী দপ্তৰৰ শিক্ষা সংস্কাৰ আৰু প্ৰশিক্ষণ বিষয়ক ৰাষ্ট্ৰীয় পৰিষদৰ শিক্ষা উন্নয়ন আঁচনিৰ বৰমূৰীয়া ড° এইচ ভাবেই কয় যে আমাৰ শিক্ষা পদ্ধতি ব্ৰিটিছ পদ্ধতিৰ আৰ্হিত গঢ় দিয়া বুলি কোৱা হয় ; সেয়া আংশিকভাৱে সত্য হ'লেও তেনে পদ্ধতি এতিয়া পুৰণিকলীয়া। সময়ৰ লগত খাপ নোখোৱা হৈ অহা কাৰণে বৃটেইনতো সময়োপযোগী নতুন শিক্ষা ব্যৱস্থাহে প্ৰৱৰ্তন কৰা হৈ আহিছে। আমাৰ পৰীক্ষাৰ প্ৰশ্নবোৰো এনেদৰে কটা হয় যে তাত কিছুমান গতানুগতিক তথ্যৰ সন্ধানহে থাকে। ফলত মুখস্থ বিদ্যাৰে পৰীক্ষাত ভাল কৰা ছাত্ৰয়ো বাস্তৱ জগতত আৱশ্যকীয় প্ৰকৃত জ্ঞান লাভৰ পৰা বঞ্চিত হয়। আমি এই মন্তব্যৰ সত্যতা স্বীকাৰ কৰোঁ ; কিয়নো শিশু আৰু চেমনীয়াসকলৰ সম্ভাব্য প্ৰতিভা বিকাশৰ বাবে উপযুক্ত পৰিৱেশ গঢ়ি তুলিব নোৱাৰিলে শিক্ষা ব্যৱস্থা আদৰ্শনীয় হ'ব নোৱাৰে। কৰ্মচাৰী গঢ়া কমাৰশালৰ দৰে চলি থকা আমাৰ শিক্ষা ব্যৱস্থা স্বাধীনতা লাভৰ পিচতো বিশেষ উন্নত হ'ব পৰা নাই ;— আমাৰ বদ্ধমূল কিছুমান ধাৰণাৰ বাবে আৰু নতুন পৰীক্ষা-নিৰীক্ষা চলোৱাৰ উৎসাহ বা সাহসৰ অভাৱত। সভা-সমিতি ; বিধানসভা-পাৰ্লিয়ামেণ্ট ; স্কুল-কলেজ ; সকলোতে শুনা যায় শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ সংস্কাৰ লাগে ; প্ৰশ্ন কাকতত ছাত্ৰৰ বুদ্ধিৰ পৰিচয় পাব পৰা প্ৰশ্নহে লাগে ইত্যাদি ;— কিন্তু থলুৱা ভাষা-সাহিত্যৰ প্ৰশ্ন কাকতখনো আমি সেই ভাষাতে কাটিবলৈ আগবাঢ়িব নোখোজো। আমোলাতন্ত্ৰৰ গতানুগতিকতাৰ চেপাত উশাহ নিৰুদ্ধ হোৱা শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ—

সোমবাৰ, ২৩ অক্টোবৰ, ১৯৬৭ চন

অসমলৈ ব্ৰডগজ লাইন

অসমলৈ ব্ৰডগজ ৰে'লৰে লাইন সম্প্ৰসাৰিত কৰা বিষয়ত কেন্দ্ৰীয় কৰ্তৃপক্ষই স্থানীয় ৰাইজৰ মন জুখি পৰস্পৰবিৰোধী কথা কৈ থকা যেন দেখা গৈছে। বঙাইগাওঁ-যোগীঘোপাৰ পৰা গুৱাহাটীলৈকে ব্ৰডগজ লাইন কৰাৰ প্ৰস্তাৱ উঠিছে। উত্তৰ পাৰেদি এই লাইন বৰ্তমান মিটাৰগজৰ ঠাইত পৰিৱৰ্তিত কৰাৰ প্ৰস্তাৱ প্ৰসংগত গোৱালপাৰা আৰু দক্ষিণ কামৰূপৰ ৰাইজে একেমুখে দক্ষিণ পাৰেদি নতুন ব্ৰডগজ লাইন কৰাৰ দাবী তুলিছে। তিনিদিন মানৰ আগতে মাত্ৰ শ্বিলঙৰ পৰা প্ৰচাৰিত এটা বাতৰিত প্ৰকাশ পাইছিল যে আৱশ্যকীয় বিৰাট পৰিমাণৰ ব্যয়ৰ কাৰণে কেন্দ্ৰীয় ৰে'লৰে দপ্তৰে সম্প্ৰতি এই প্ৰস্তাৱ কাৰ্যকৰী কৰিব খোজা নাই ; বৰং বৰ্তমানৰ মিটাৰগজ লাইন আৰু স্থলপথৰ পৰিবহণৰ ওপৰতে গুৰুত্ব দিব খোজা হৈছে আৰু এই দৃষ্টিকোণৰ পৰাই জৰীপ কাৰ্য চলাই থকা হৈছে। এই নিৰাশজনক বাতৰি ওলোৱাৰ পিচতে দক্ষিণপৰীয়া ৰাইজৰ গম-গতি স্থানীয়ভাৱে লাভ কৰা ৰে'লৰে মন্ত্ৰী শ্ৰীপুনাচাই কালি কথাৰ সুৰ সলাই কৈছে যে দক্ষিণ পাৰেদি ব্ৰডগজ লাইন নতুনকৈ বহুৱাৰ প্ৰশ্নটো বিবেচনা কৰা হ'ব। সংগতি নোহোৱা এই ধৰণৰ উক্তিৰ পৰাই বুজিবলৈ টান নহয় যে এই বিষয়ত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ মনোভাৱ অসমৰ দাবীৰ অনুকূল নহয়।

স্থানীয় কমিউনিষ্ট পাৰ্টিৰ সঁজাতী দলক কোৱা কথাই যদি সঁচা হয় তেন্তে শ্ৰীপুনাচাই দিল্লীলৈ ঘূৰি গৈ এটা অনুকুল সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰিবলৈ বেছি সময় নল'ব বুলি আমি আশা কৰিলো। বাহিৰৰ লগত অসমৰ ৰে'ল সংযোগ কিমান গুৰুত্বপূৰ্ণ সেই কথা তেওঁ নিশ্চয় নিজ চকুৰে চাই উপলব্ধি কৰি গৈছে। তাৰ সলনি তেওঁ যদি কেৱল আমাৰ মন জুখিহে আঁভুৱা ভৰা ধৰণৰ কথা ক'বলৈ ধৰে তেন্তে বৰ দুখজনক কথা হ'ব। এই প্ৰশ্ন লৈ গোৱালপাৰা জিলাত যি মনোভাৱ আৰু আন্দোলন গঢ়ি উঠিছে সি তেনেই স্বাভাৱিক কথা বুলি আমি ক'বলৈ বাধ্য। পশ্চিম অসমৰ দক্ষিণপৰীয়া এই অঞ্চলটো যে ৰে'ল সংযোগৰ কাৰণেই নানান অসুবিধাৰ সন্মুখীন হৈ পিচ পৰি আছে সেই কথা জলজল-পটপট। কংগ্ৰেছকে ধৰি দল-মত নিৰ্বিশেষে সকলো ৰাইজৰ মনৰ ক্ষোভ প্ৰকাশ পোৱাতে এই কথা কেন্দ্ৰই উপলব্ধি কৰা উচিত। গাৰোপাহাৰৰ কুমাৰী পৃথিৱীৰ বিৰাট সম্ভাৱনা ৰে'ল সংযোগৰ অসুবিধাতে লোক চক্ষুৰ অন্তৰালত অনাদৃত হৈ পৰি থাকিব লগা হৈছে আৰু এই কথা চৰকাৰীভাৱেও উপলব্ধি কৰি অহা হৈছে। অকল এই অঞ্চল কিয়, উজনি অসমৰ বৰ্তমান ৰে'লপথৰ মূৰলৈকে ব্ৰডগজৰ সম্প্ৰসাৰণ অসমবাসীৰ বহুদিনীয়া দাবী ; বৰ্তমান মিটাৰগজৰ সমান্তৰালকৈ আন এটা ৰে'লপথ প্ৰতিষ্ঠাৰ দাবীও এই প্ৰসংগত উল্লেখযোগ্য। দেশৰ অন্যান্য অংশৰ লগত অসমৰ ৰে'লৰ ব্ৰডগজ সংযোগ অসমৰ অৰ্থনীতিৰ কাৰণেই অপৰিহাৰ্য। পাকিস্তানৰ মাজেদি অহা নদী পৰিবহন ব্যাহত হোৱাৰ ফলত আমাৰ কি দুৰ্গতি হৈছে আৰু তাৰ ফলত যোগান ব্যৱস্থাৰ কি দুৰ্যোগ হৈছে সেই কথা কেন্দ্ৰীয় কৰ্তৃপক্ষই এতিয়াও উপলব্ধি কৰা নাই। দুয়ো ফালৰ পৰা পণ্যৰ গতি অব্যাহত ৰাখিবলৈ হ'লে যে পোনপটীয়া ব্ৰডগজ লাইনে বিশেষ সহায় কৰিব সেই কথা দেখদেখ। নহ'লে চৰা দাম আৰু অনাটনৰ পৰা অসমৰ ৰাইজে চিৰদিনেই কষ্ট ভুগি থাকিব লাগিব। বিৰাট ব্যয়ৰ কথাটো এই

মঙ্গলবাৰ, ২৪ অক্টোবৰ, ১৯৬৭ চন

চলিহাৰ খেদ

যোৱা শনিবাৰে গোৱালপাৰাত অনুষ্ঠিত ৰাজনৈতিক সন্মিলনত মুখ্য অতিথি হিচাপে দিয়া ভাষণত অসমৰ মুখ্যমন্ত্ৰী শ্ৰীবিমলা প্ৰসাদ চলিহাই এইবুলি খেদ কৰে যে কেন্দ্ৰৰ বহু নেতাই অসমৰ কথা ভালদৰে বুজি নেপায়, বুজিবলৈ চেষ্টা নকৰে নাইবা অসমৰ সমস্যাক সমস্যা বুলি নধৰে। কেন্দ্ৰীয় ৰে'লৰে মন্ত্ৰী শ্ৰীচি এম পুনাচা উপস্থিত থকা এই সভাত আমাৰ মুখ্যমন্ত্ৰীৰ এনে উক্তি তাৎপৰ্যপূৰ্ণ। ১৯৬২ চনৰ চীনা আক্ৰমণৰ সময়ৰ পৰা এই অঞ্চলজুৰি অধিক সমস্যাই মূৰ তুলি উঠিছে ; অথচ সীমান্ত ৰাজ্য এখনৰ ক্ষেত্ৰত অসমৰ বাহিৰৰ নেতাসকলে অ-সহানুভূতিশীল মনোভাৱ লোৱাটো সঁচাকৈয়ে দুখৰ কথা। আমি আশা কৰো শ্ৰীচলিহাই দৃঢ়তাৰে অসমৰ সমস্যাৱলীৰ বিষয়ে বাহিৰৰ নেতাসকলক পতিয়ন নিয়াবলৈ পৰান্মুখ নহ'ব। এনে প্ৰচেষ্টাত মুখ্যমন্ত্ৰীক দল-নিৰ্বিশেষে অসমৰ সকলো নেতাই আৰু সমূহ ৰাইজে সমৰ্থন কৰা উচিত হ'ব। দুখৰ বিষয় এয়ে যে অকল নেতাসকলেই নহয়, বাহিৰৰ পৰা অহা সাংবাদিক দুই-একেও উপৰুৱাভাৱে দুই-চাৰিখন ঠাইলৈ গৈ, ওপৰ মহলাৰ দুই-চাৰিজন অনা-অসমীয়া, আধা অসমীয়া বা অসমীয়া বুলি পৰিচয় দিবলৈ লাজ পোৱা তথাকথিত থলুৱা আদিৰ লগতে ঘূৰি-পকি কাকতে-পত্ৰই অসমৰ বিকৃত ৰূপ দাঙি ধৰে। আনহাতে আমাৰ ৰাজ্যিক প্ৰচাৰ বিভাগ বা ৰাজ্যৰ বুদ্ধিজীৱিচামে সেইবোৰৰ প্ৰতিবাদ নকৰে! ফলত ৰাজ্যৰ বিষয়ে নানান মিছা ধাৰণা বাহিৰত প্ৰচাৰিত হয়। সেই ধাৰণাসমূহকে মূলধন কৰি ন্যস্তস্বাৰ্থ আৰু বিভেদকামী লোকসকলে নিজ নিজ উদ্দেশ্য পূৰণ কৰিবলৈ সুবিধা বিচাৰে। আমি প্ৰতিবাদ কৰাত তৎপৰ নোহোৱাৰ বাবে ইতিমধ্যে একাধিক শুধৰাব নোৱাৰা সমস্যা সামৰি ল'ব লগা হৈছে। তদুপৰি কেন্দ্ৰই থলুৱা লোকক অযথা সন্দেহ কৰি বাহিৰৰ আনকি বিদেশৰ লোকৰ কথাতহে পতিয়ন হৈ কেনেদৰে বহু বিপদৰ সৃষ্টি কৰিছে, তাৰ উদাহৰণ বিৰল নহয়। এইক্ষেত্ৰত নগালেণ্ডত স্কটৰ ভূমিকা, নেফা সম্পৰ্কে এলুইন চাহাবৰ সিদ্ধান্ত, পৰ্বত অঞ্চলত ভাষা-নীতি আদিলৈ আঙুলিয়াব পাৰি। অসমীয়া মানুহ আৰু অসমীয়া ভাষাৰ ওপৰত শত্ৰুতা কৰি যে এচাম ন্যস্ত স্বাৰ্থৰ লোকে সমগ্ৰ ৰাষ্ট্ৰৰ বাবেই এটি অমংগল কাষ চপাই আনিছে সেই কথা অসমৰ যিকোনো দলৰ যিকোনো নেতাই স্পষ্টভাৱে ক'ব পাৰিব লাগিব। সেই দিশৰ পৰা আমি শ্ৰীচলিহাৰ এনে পোনপটীয়া উক্তিলৈ ওলগ জনাইছো।

আকৌ স্কট

ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ ন্যাসৰক্ষী সমিতিত দক্ষিণ আফ্ৰিকাৰ সমস্যা সম্পৰ্কে ক'বলৈ গৈ, তাৰ মাজতে লেজু উলিয়াই স্কট চাহাবে বিদ্ৰোহী নগাৰ প্ৰশ্নটোও উত্থাপন কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিছিল। ভাৰতবন্ধুৰ ভাওত এইগৰাকী লোকে নগা সমস্যাটোক জটিলতৰ কৰি আঁতৰি যাবলগীয়া হোৱাতো শান্তি পোৱা নাই। দক্ষিণ আফ্ৰিকাৰ বেলিকাও এই তথাকথিত মানৱ-হিতৈষী গৰাকীৰ প্ৰকৃত উদ্দেশ্য কি, তাৰ সম্ভেদ সময়েহে দিব পাৰিব। ন্যাসৰক্ষী সমিতিৰ কাৰ্যক্ৰমণিকাত নথকা বিষয় বস্তু এটাকো আজুৰি আনি পৰোক্ষভাৱে স্কট চাহাবে বিদ্ৰোহী নগাসকলক ভাৰত চৰকাৰৰ বিৰুদ্ধে কাম কৰি যাবলৈকে উদগনি দিয়াটোৱেই প্ৰমাণিত হয়। আপোচ-মীমাংসাৰে এই সমস্যা সমাধান হ'লে,— স্কটৰ দলৰ ষড়যন্ত্ৰমূলক প্ৰকৃত উদ্দেশ্য ব্যৰ্থ হ'ব কাৰণে তেওঁ এইদৰে অনিয়মীয়াভাৱে

শুকুৰবাৰ, ২৭ অক্টোবৰ, ১৯৬৭ চন

মণিপুৰত সংসদী গণতন্ত্ৰ

মণিপুৰত জনপ্ৰিয় চৰকাৰৰ পৰিৱৰ্তে ৰাষ্ট্ৰপতিৰ শাসন প্ৰৱৰ্তন কৰিব লগা অৱস্থাৰ সৃষ্টি কৰা বাবে সংযুক্ত বিধায়িনী মৰ্চাই অকলে দায়ী নহয়। এই মৰ্চাই ৩২ জনীয়া বিধানসভাত মাত্ৰ এজনীয়া সংখ্যাগৰিষ্ঠতা লৈ মন্ত্ৰীসভা গঠন কৰি ভুল কৰিলে সঁচা। কিন্তু কংগ্ৰেছ দলে সেই মৰ্চাৰ পৰা এজন সদস্যক নিজৰ পক্ষলৈ আনিও কোনো প্ৰশংসনীয় কাৰ্য কৰা নাই। কংগ্ৰেছ দলৰ পৰা আঠজনকৈ সদস্য আঁতৰি গৈ বিৰোধী মৰ্চা এটা গঠন কৰিব লগা হোৱা বাবে কংগ্ৰেছ দল আৰু তাৰ নেতৃত্বও কম দায়ী নহয়। কংগ্ৰেছ দলে নিজৰ দুৰ্বলতা মানি লৈ মণিপুৰৰ দৰে এখন সমস্যাবহুল অঞ্চলত মন্ত্ৰীসভা ভঙা-পতাৰ ৰচি টনাটনি নকৰা হ'লেই ভাল আছিল। কিন্তু সেয়ে হৈ নুঠিল। সংযুক্ত বিধায়িনী মৰ্চাই বিধানসভাত অচলাৱস্থাৰ সৃষ্টি কৰি নিজৰ চৰকাৰক আইন মতে ক্ষমতাত ৰাখিবলৈ চেষ্টা কৰিছিল যদিও সেই কৌশল কাৰ্যকৰী নহ'ল। প্ৰকৃততে তেনে কৌশল সমৰ্থনযোগ্যও হ'ব নোৱাৰে।

কেন্দ্ৰীয় গৃহমন্ত্ৰীয়ে মণিপুৰত ছমাহলৈ ৰাষ্ট্ৰপতিৰ শাসন প্ৰৱৰ্তন কৰিছে যদিও ইয়াৰ ভিতৰতে কোনো এটা দলে মন্ত্ৰীসভা গঠন কৰিবলৈ সামৰ্থ্য লাভ কৰিলে ৰাষ্ট্ৰপতিৰ শাসন বাতিল কৰা হ'ব বুলি ঘোষণা দিছে। ইয়াৰ ফলত সদস্য নিজৰ ফলীয়া কৰাৰ প্ৰতিযোগিতা অব্যাহত থাকিব আৰু সেয়ে এই অঞ্চলটোৰ ৰাজনৈতিক বা-বতাহ কলুষিত কৰি তুলিব।

বিধানসভাৰ সদস্যৰ দল সলনি ভাৰতত এটা স্বাভাৱিক ৰীতিত পৰিণত হৈছে আৰু ই গণতান্ত্ৰিক পদ্ধতিৰ ধ্বংস মাতি আনিছে। ৰাজনৈতিক দলসমূহে প্ৰাৰ্থী মনোনীত কৰাত ত্ৰুটি থকা আৰু ব্যক্তি বিশেষৰ গণতান্ত্ৰিক নিষ্ঠা হ্ৰাস পোৱা বাবেই এনে অৱস্থাৰ সৃষ্টি হৈছে। এনেবোৰ ক্ষেত্ৰত জনসাধাৰণৰ প্ৰকৃত প্ৰতিনিধি নিৰ্বাচনৰ বাবে মধ্যকালীন নিৰ্বাচন পতাহে যুক্তিসংগত কথা। মণিপুৰতো তেনে নিৰ্বাচনৰ আশ্ৰয় ল'লেহে হয়তো জনসাধাৰণ আশ্বস্ত হ'ব।

ৰহস্যজনক

অসম চৰকাৰৰ বিনা অনুমতিত বিহাৰৰ পৰা উজনি অসমৰ তিনিচুকীয়ালৈকে যাত্ৰীবাহী বাছ চলাচল কৰিব লাগিছে বুলি বাতৰি প্ৰকাশ পাইছে। বিহাৰৰ পৰা অসমলৈ বনুৱা কঢ়িওৱাৰ চুক্তি ভিত্তিত এই বাছবিলাক চলোৱা বুলি জনা গৈছে। কিন্তু দিনে ১২ খনকৈ মটৰ গাড়ীত যোৱা ৭ মাহ ধৰি বিহাৰৰপৰা অসমলৈ কি বনুৱা আনিব লগা হ'ল, চিন্তা কৰিব লগা বিষয়। এইবোৰ মটৰ বাছ ৪৭ জনকৈ যাত্ৰী বহিবপৰা বিধৰ। বেচৰকাৰী মটৰ গাড়ীত যাত্ৰীক সুখ-স্বাচ্ছন্দতা দিয়াৰ নিয়ম কোনো ৰাজ্যতে দেখা নাযায়, সদায় অতিৰিক্ত সংখ্যক যাত্ৰী কঢ়িওৱা

ছোভিয়েট ইউনিয়নৰ কৃত্ৰিমতা, চীনৰ বৃথা আস্ফালন আৰু পশ্চিমীয়া কূটনীতিৰ বাবে আৰব ৰাষ্ট্ৰসমূহৰ মাজত গঢ়ি উঠা মতানৈক্যই ইজৰাইলক সহায় কৰিছে।

কিন্তু এই অৱস্থাই চলি থাকিবনে? বিশ্বত সামৰিক বলেই প্ৰাধান্য লাভ কৰি যুক্তি-বিবেচনা অৰ্থহীন কৰি তুলিবনে? যদি সেয়ে হয় আৰু ইজৰাইলে এইদৰে ৰাষ্ট্ৰসংঘকো অৱমাননা কৰি চলি থাকিব পাৰে তেন্তে বিশ্বত কিছুদিনৰ ভিতৰতে এনে পৰিস্থিতিৰ উদ্ভৱ হ'ব যে শান্তিৰ প্ৰসংগ তোলাৰ কোনো উপায় নেথাকিব। সেই কাৰণে বিশ্ব সংস্থাটো যদি তিষ্ঠি থাকিব লগা হয় তেন্তে ইজৰাইলক সংযত কৰিব লাগিব। বিশ্বৰ বৃহৎ শক্তি কেইটায়ো শান্তিৰ ভুৱা বাণী প্ৰচাৰ কৰাতে ব্যস্ত নেথাকি পশ্চিম এছিয়াত শান্তি স্থাপনৰ চেষ্টা কৰিব লাগিব।

উদগনি বুলি কৈ থ'লেই কিন্তু নিজকে আঁভুৰা-ভৰা হ'ব। সেয়ে নিখিল ভাৰত কংগ্ৰেছ কমিটীত এই প্ৰস্তাৱ উত্থাপন কৰা শ্ৰীএছ কে পাটিল প্ৰমুখ্যে কংগ্ৰেছৰ নেতাসকলক আমি এই গোহাৰিকেই জনাওঁ যে ৰাজনৈতিক কাৰণত যেন আৱেগিক উত্তেজনাক ব্যৱহাৰ কৰিবলৈ কোনো ব্যক্তি বা গোষ্ঠী বা উপদলক চেলু দিয়া নহয়। একেদৰে দেশৰ আন সকলো প্ৰগতিবাদী দলৰ পৰাও আজি একে ব্যৱহাৰকে আশা কৰো। শেষত এটা কথা ভাবি চাব লাগিব। সেয়া হ'ল স্বাধীনতাৰ পাচৰ কুৰি বছৰৰ অভিজ্ঞতাৱে আমি চাকৰি বাকৰিৰ ক্ষেত্ৰত, বিধানসভা আদিত প্ৰতিনিধি বছাৰ ক্ষেত্ৰত সা-সুবিধা বিতৰণ আদিৰ ক্ষেত্ৰত চলাই অহা সাম্প্ৰদায়িক বিবেচনাসমূহ জীয়াই ৰখা মানে এনে বিৰোধক উম দি থকাটোৰেই নহয় জানো? অথচ সংখ্যাধিক্যৰ ত্যাগ-স্বীকাৰক অনুগ্ৰহ বুলি লৈ যাতে কোনো এজন নাগৰিকে দ্বিতীয় শ্ৰেণীৰ জীৱন-যাপন কৰিবলগীয়া নহয়— সেইটোও বিবেচ্য। এই দিশেৰে নেতৃত্ব কৰিব খোজা প্ৰতিটো দলৰে প্ৰতিজন বিবেকসম্পন্ন লোকে প্ৰশ্নটো বিবেচনা কৰি তৎপৰ কৰ্ম ব্যৱস্থা ল'ব লাগিব। তেতিয়াহে যদি এই সাম্প্ৰদায়িক অনৈক্যৰূপী দানৱৰ মৃত্যু ঘটে।

অসম চৰকাৰ আৰু লোকসেৱা আয়োগ

নিয়োগৰ ক্ষেত্ৰত পক্ষপাতিতাৰ দোষাৰোপ কৰাৰ যাতে থল নেথাকে, সেই কাৰণেই লোকসেৱা আয়োগৰ সৃষ্টি কৰা হৈছে। অথচ, সেই উদ্দেশ্য সাধনত ৰাজ্যৰ কাৰ্যনিৰ্বাহকৰ ক্ষমতা পোৱাসকলে পৰোক্ষভাৱে হ'লেও আহুকালৰ সৃষ্টি কৰাটো আশ্চৰ্যজনক! মাজে মাজে অসম লোকসেৱা আয়োগে আপত্তি কৰি আহিছে যে প্ৰশাসক মহলে ক্ষেত্ৰবিশেষে পোনপটীয়া নিযুক্তিৰে বা স্বেচ্ছামূলক কৰ্মোন্নতিৰে আন প্ৰাৰ্থী আৰু চাকৰিয়ালসকলৰ মাজত অসন্তোষৰ সৃষ্টি কৰি আহিছে। বৰ্তমানে আয়োগে উদাহৰণেৰে সৈতে তীব্ৰভাৱে অভিযোগ কৰিছে যে এনে ধৰণৰ নিয়ম উলংঘনৰ মাত্ৰা বাঢ়িহে গৈছে। তদুপৰি আসোঁৱাহবোৰ আঙুলিয়াই দিলেও সংশ্লিষ্ট কৰ্তৃপক্ষই আওকাণহে কৰাৰ নিদৰ্শনো আয়োগে দাঙি ধৰিছে। মীন বিভাগ, যোগান বিভাগ আৰু শিক্ষা বিভাগত এনে ধৰণৰ পোনপটীয়া নিযুক্তি দিয়া আৰু নিয়ম মতে সেইসকল লোকক নিৰ্ধাৰিত সময়ৰ ভিতৰত আয়োগৰ দ্বাৰা পৰীক্ষা ল'বলৈ নিদিয়া বা তেনেদৰে লোৱা লোকৰ অৰ্হতাৰ ভেটিত বিজ্ঞাপন দি অনাহকতে বহু প্ৰাৰ্থীৰ সময়, অৰ্থ নষ্ট কৰা আদি উদাহৰণ দেখুওৱা হৈছে। গড়কাপ্তানি বিভাগৰ ইঞ্জিনীয়াৰৰ পদোন্নতিৰ ক্ষেত্ৰতো বিভাগীয় বৰমূৰীয়াৰ স্বেচ্ছাচাৰিতাৰ প্ৰশ্ন তোলা হৈছে। এইবোৰ অভিযোগ সঁচাকৈয়ে গুৰুতৰ। গণতান্ত্ৰিক দেশৰ ৰাজ্যিক চৰকাৰৰ এটা বিশেষ দায়িত্ব হ'ল— যাতে উপযুক্ত লোকে ব্যক্তি বিশেষৰ খামখেয়ালিৰ বাবে প্ৰাপ্য অগ্ৰাধিকাৰ নোপোৱাকৈ নেথাকে তাৰ ব্যৱস্থা কৰা। নীতিৰ ফালৰ পৰাও লোকসেৱা আয়োগক বিভাগীয় মুখীয়ালে উলাই কৰাটোৱে অকল আয়োগৰ সন্মানতে আঘাত নকৰে, গোটেই প্ৰশাসন যন্ত্ৰতে সেয়ে কলংক সানে। পোনপটীয়া নিয়োগৰ আৱশ্যক নথকা নহয়, সময় মতে আৰু যোগ্য ব্যক্তিৰ সেৱা লাভৰ বাবে এনে নিয়োগ প্ৰয়োজনীয় হ'ব পাৰে। কিন্তু ছমাহৰ ভিতৰতে তেনে লোকৰ যোগ্যতা আয়োগৰ হতুৱাই প্ৰমাণ কৰি লোৱাত আপত্তি কি? অথচ নিয়মৰ ব্যতিক্ৰম কৰি ৰখা এনেবোৰ লোকক একাউণ্টেণ্ট জেনেৰেলৰ অফিচৰ পৰা বিধি-বহিৰ্ভূত হ'লেও দৰ্মহা দিয়াৰ অনুমতি পত্ৰ বিলোৱা কেনেকৈ হয় সেয়াও ৰহস্যজনক বুলি ভাবিবৰ থল আছে। অসম চৰকাৰে এই বিষয়টো ততালিকে বিবেচনা কৰি বিভাগীয় বৰমূৰীয়া আৰু লোকসেৱা আয়োগৰ মাজত সৃষ্টি হোৱা বিৰোধৰ অৱসান ঘটোৱাটো যুগুত বুলি আমি ভাবো।

সদস্যই মৰ্চা ত্যাগ কৰাৰ পাচত মন্ত্ৰীসভা সংকটৰ সন্মুখীন হৈছে। এই সংকট অৱসানৰ বাবে সংযুক্ত মৰ্চাই প্ৰচেষ্টা চলাই আছে। পশ্চিমবংগৰ ৰাজ্যপালৰ ওচৰত ডাঃ ঘোষ আৰু বিৰোধী কংগ্ৰেছ দলে সংযুক্ত মৰ্চা বিধানসভাত সংখ্যালঘিষ্ঠ দলত পৰিণত হৈছে বুলি দাবী জনাইছে যদিও সংযুক্ত মৰ্চা চৰকাৰৰ মুখ্যমন্ত্ৰী শ্ৰীঅজয় কুমাৰ মুখাৰ্জীয়ে সেই কথা স্বীকাৰ কৰিব খোজা নাই। শ্ৰীমুখাৰ্জীৰ মন্ত্ৰীসভাই অহা ১৮ ডিচেম্বৰত বিধানসভাৰ অধিৱেশন আহ্বান কৰিবলৈ ৰাজ্যপালক পৰামৰ্শ দিছে। বিৰোধী দলৰ দাবীৰ সমুখত ৰাজ্যপালে কি ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰে তাক এতিয়ালৈকে জানিব পৰা হোৱা নাই। সংযুক্ত মৰ্চা চৰকাৰে বিধানসভাতে বিৰোধী দলৰ সৈতে শক্তিৰ পৰীক্ষা দিবলৈ স্থিৰ কৰিছে।

কিন্তু ইতিমধ্যে পশ্চিমবংগত ব্যাপক আলোড়নৰ সৃষ্টি হৈছে। শ্ৰীহুমায়ুন কবীৰৰ দৰে লোকে পশ্চিমবংগৰ বৰ্তমান চৰকাৰ ভাঙি দি অনতিবিলম্বে ৰাষ্ট্ৰপতিৰ শাসন প্ৰৱৰ্তন কৰিবলৈ আৰু তাৰ পাচত মধ্যকালীন নিৰ্বাচন পাতিবলৈ দাবী তুলিছে। কংগ্ৰেছ দলে ডাঃ পি চি ঘোষক লৈ বিকল্প মন্ত্ৰীসভা গঠনৰ কাৰণে প্ৰস্তুত হৈছে।

পশ্চিমবংগত আইন-শৃংখলাৰ অৱনতিৰ কাৰণেই সংযুক্ত মৰ্চা চৰকাৰক ঘাইকৈ দায়ী কৰা হৈছে। এই চৰকাৰে দুৰ্নীতি দূৰীকৰণ, নিবনুৱা সমস্যা আৰু খাদ্য সমস্যা সমাধান কৰিবলৈ অক্ষম হোৱা বাবেও দোষাৰোপ কৰা হৈছে। কিন্তু এইবিলাক সমস্যা সংযুক্ত মৰ্চা চৰকাৰৰ আঠমহীয়া কাৰ্যকালতে সমাধান হ'ব বুলি আশা কৰাৰো কোনো যুক্তি থাকিব নোৱাৰে। পশ্চিমবংগত আইন-শৃংখলাৰ সংকট একেবাৰে নতুন কথা নহয়। অৱশ্যে সংযুক্ত মৰ্চাৰ অংশীদাৰ মাৰ্ক্সবাদী কমিউনিষ্ট দলে মৰ্চাৰ স্বাৰ্থৰ বিৰুদ্ধে কৰা কিছুমান অপৰিণামদৰ্শী কাৰ্যত গৰিহণা দিব লাগিব। সেয়ে হ'লেও সংযুক্ত মৰ্চা চৰকাৰক আঁতৰ কৰিবলৈ ষড়যন্ত্ৰমূলক কাৰ্যকলাপ চলোৱাটো নিন্দনীয় কাৰ্য। পশ্চিমবংগ বিধানসভাৰ কংগ্ৰেছ দলৰ চীফ হুইপ শ্ৰীজগন্নাথ কোলেই পদত্যাগ কৰি দিয়া বিবৃতি এই প্ৰসংগত প্ৰণিধানযোগ্য।

পশ্চিমবংগত সংযুক্ত মৰ্চা চৰকাৰৰ পতন ঘটোৱাটো বৰ্তমান অৱস্থাত আপেক্ষিকভাৱে সহজ হ'লেও, তাত আইন-শৃংখলা ৰক্ষা আৰু অন্যান্য সমস্যা সমাধান কৰা যে সহজ নহয় তাক সংযুক্ত মৰ্চাৰ বিৰোধী পক্ষবোৰে স্বীকাৰ কৰা উচিত হ'ব।

যুৱ দলৰ অনুশাসনৰ প্ৰশ্ন

উপ-ৰাষ্ট্ৰপতি শ্ৰীগিৰিৰ মতে ছাত্ৰৰ মাজত অনুশাসনহীনতা অকল ভাৰতৰ ক্ষেত্ৰতে বিশেষভাৱে পৰিলক্ষিত হোৱা বুলি ক'ব নোৱাৰি, ই সমগ্ৰ বিশ্বত এই দশকৰ সংকটৰ অংশ বিশেষ হৈ পৰিছে। শ্ৰীগিৰিৰ পৰ্যবেক্ষণত ভুল হোৱা নাই। ভাৰতৰ ছাত্ৰ দলে ডিগ্ৰী লাভৰ পাচত নিয়োগৰ অনিশ্চয়তা, শিক্ষালয়ত আৱশ্যকীয় সুযোগ-সুবিধাৰ অভাৱ, শিক্ষাদান আৰু শিক্ষাৰ ত্ৰুটি, ৰাজনৈতিক দলসমূহৰ প্ৰলোভন, ভুল নেতৃত্ব আৰু সামাজিক দুৰ্ব্যৱস্থাৰ কাৰণে উত্যক্ত হৈ অনুশাসন মানিব নোখোজা হৈছে বুলি ধৰি ল'লেও প্ৰাচ্য আৰু পাশ্চাত্যৰ উন্নত দেশবোৰত এনেবোৰ সমস্যা ব্যাপক আৰু গুৰুতৰ নোহোৱা সত্বেও যুৱক আৰু কিশোৰ দলৰ মাজত অনুশাসনহীনতাই কিয় ঠাই পাইছে তাক চিন্তা কৰিব লগা হৈছে। প্ৰাচুৰ্যপূৰ্ণ আমেৰিকাত ছাত্ৰ দলৰ মাজত 'হিপি'ৰ প্ৰাধান্য বিস্তাৰ হৈছে ; শিষ্টাচাৰ আৰু গাম্ভীৰ্যত অগ্ৰণী বৃটেইনৰ যুৱক আৰু কিশোৰ দলৰ মাজত 'অস্থিৰতা' প্ৰকাশিত হৈছে ; অনুশাসন আৰু আদৰ্শবাদত দৃঢ়তা প্ৰদৰ্শন কৰা ছোভিয়েট যুৱক দলৰ মাজত

কি ভাষাত লিখিব সেইটো কোৰা টান। কাৰণ বৰ্তমান ভাষা আইন পাছ হৈ যোৱা সত্বেও অসমীয়া ভাষাৰ প্ৰয়োগ বৰ ঠেক হৈ আছে— কাছাৰলৈ যাবলৈ টান, পাহাৰলৈ উঠা দুৰূহ আনকি আদালত পতা বৰ বৰ পকীঘৰত সোমোৱাতো বাধা। তদুপৰি সম্প্ৰতি বৈ বৈ আহি থকা পুনৰ্গঠন ভূমিকম্পৰ পিচত ধ্বংসলীলা মুঠে-মাঠে কি হয়গৈ তাক দেখিলেহে ক'ব পৰা যাব "চনিবাৰে চনিবাৰে চদাই জ্বৰ উঠা" ল'ৰাৰ বংশধৰসকলৰ আকৌ "চুকুৰবাৰে চুকুৰবাৰেও, চোমবাৰে চোমবাৰেও চৰ্দি লাগিবলৈ" আৰম্ভ কৰিছে— প্ৰতিকাৰাৰ্থে নীৰদ চি চৌধুৰীৰ লেখীয়া বেজে সিহঁতক জৰা-ফুকা কৰিছে (আনকি কামাখ্যা আৰু মায়ঙতো) আৰু প্ৰতিবাদকল্পে অসম সাহিত্য সভাৰ মৰকামোৰ নেৰা এমুঠি কাঃ নিঃ সভ্যই অনশন আৰম্ভ কৰিছে।

সহকাৰে কৰা সেৰা কাৰ্য বিচাৰো। শিশুসকলৰ খাদ্য আদিৰ যোগান, পঢ়া-শুনাৰ ব্যৱস্থা, আজৰি পৰত খেল-ধেমালিৰ ব্যৱস্থা আদি বিষয়ত এই সীমিত পৰিসৰতে কৰিব পৰা বহু কাম আছে। আমাৰ শিক্ষা অনুষ্ঠানবোৰত চম্ভালিব পৰাতকৈ অধিক ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক একেলগে পাল মাৰি পাঠ্যপুথি পঢ়াই বা মুখস্থ কৰাই পৰীক্ষা পাছ কৰোৱাই যেন আজিৰ শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ উদ্দেশ্য! অথচ এই ল'ৰা-ছোৱালীবোৰে মুকলিভাৱে শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীৰ লগত আলাপ-আলোচনা কৰাৰ সুবিধা নেপায়, নিজৰ অফুৰন্ত উদ্যম প্ৰকাশৰ বাবে আটায়ে খেলপথাৰৰ সুবিধা নেপায়, ঘৰত এটা সুসম পৰিৱেশ নেপায়। ফলত বেছিভাগ হয় উদণ্ড। আদৰ্শ দেখুৱাওতা থাকিলেহে শিশুৱে সজ বাট ল'ব। আজি শিশু দিৱসৰ দিনা, এই দৃষ্টিভংগীৰে এবাৰ ভাবি চাবলৈ আৰু কাৰ্যকৰী পন্থা হাতত ল'বলৈ আমি প্ৰতিজন অভিভাৱককে, প্ৰতিটো শিশু কল্যাণ সংস্থাকে, আৰু প্ৰতিজন দেশ নেতাকে সোঁৱৰাই দিছো।

সীমান্তত ষড়যন্ত্ৰ

শ্বিলঙত ওচৰা-ওচৰিকৈ দুবাৰ বোমা বিস্ফোৰণ ঘটা আৰু সেই ঘটনাৰ পম খেদি বহুতো মাৰাত্মক অস্ত্ৰ-শস্ত্ৰ উদ্ধাৰ কৰা কথাটো বিশেষভাৱে চিন্তনীয় বিষয়। বিদ্ৰোহী নগাৰ কাৰ্যকলাপৰ পৰা আৰম্ভ কৰি মিজো জিলাৰ পৰিস্থিতি আৰু শেষত ৰাজ্যৰ ৰাজধানীতেই আতংক সৃষ্টিৰ চেষ্টালৈ লক্ষ্য কৰিলে এই কথা প্ৰতীয়মান হয় যে ৰাষ্ট্ৰৰ ভিতৰৰ এচাম লোকক উচটাই বিদেশী শত্ৰুৰাজ্যই এই সীমান্তত সততে অশান্তি জীয়াই ৰখাৰ ষড়যন্ত্ৰ চলাই আছে। পৰিকল্পিতভাৱে দীঘলীয়া আঁচনিৰে অসম ; নগালেণ্ড ; নেফা ; মণিপুৰ অঞ্চল আদি কৰায়ত্ত কৰাৰ চেষ্টাও যে ইয়াৰ মাজত নাই, সেই কথা ক'ব নোৱাৰি। অলপতে পূব পাকিস্তানত প্ৰকাশিত আলোচনী এখনত পাকিস্তানৰ প্ৰাক্তন বৈদেশিক মন্ত্ৰী জুলফিকাৰ আলী ভুট্টোৱে হেনো খেদ কৰিছে যে অসম তেওঁলোকৰ প্ৰাপ্য আছিল। আনপিনে নগা বিদ্ৰোহী দলক মাৰ্কিন দেশৰ এটা দলে সহানুভূতি দেখুওৱা বা চীনাসকলে অস্ত্ৰৰ যোগান ধৰা আদি বাতৰিও মাজে মাজে ওলাই আছে। এই পৰিপ্ৰেক্ষিতত ভাৰতৰ উত্তৰ-পূব সীমান্ত অঞ্চলত অৱস্থিত এই ৰাজ্যাঞ্চলত প্ৰতিৰক্ষা ব্যৱস্থা আৰু চোৰাংচোৰা ব্যৱস্থা অতিশয় কাৰ্যকৰী কৰাৰ প্ৰশ্ন উঠিছে। বিদেশী গুপ্তচৰ বা অনুপ্ৰৱেশকাৰীৰ ক্ষেত্ৰত চৰকাৰে দৃঢ় নীতি অনুসৰণ কৰাটোও আৱশ্যক হৈ পৰিছে। উপযুক্ত প্ৰতিৰক্ষা ব্যৱস্থাৰ বাবে ভাৰতৰ বাকী অংশৰ লগত স্থলপথেৰে অধিক সুবিধাজনক যোগাযোগ ব্যৱস্থাৰ কথাও এইখিনিতে উঠে। সময়ৰ তৎপৰতা সময় মতে নল'লে, এই ৰাজ্যাঞ্চলত সততে অশান্তি হৈ থাকিব আৰু ফলত সম্পদৰে ভৰা এই অঞ্চল সৰ্ব্বতোভাৱে বঞ্চিত হ'ব। আনহাতে শত্ৰু ৰাজ্যৰ গুপ্তচৰ যাতে অঞ্চলবাসীসকলৰ মাজত অসংহতিৰ বীজ বিয়পাই তেওঁলোকৰ নিজৰ স্বাৰ্থ পূৰণ কৰাৰ ছল উলিয়াব নোৱাৰে, তাৰ বাবে সমূহ ৰাইজ সষ্টম থাকিব লাগিব।

উদ্যোগ প্ৰতিষ্ঠাৰ সুযোগ সুবিধা আছে আৰু সেইবোৰ সুযোগ-সুবিধাৰ পূৰ্ণ ব্যৱহাৰ হ'ব লাগে ; তাৰ বাবে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে আৱশ্যকীয় সাহায্য আগবঢ়াব লাগে। সেয়ে হ'লেহে এই ৰাজ্যৰ জনসাধাৰণে অৰ্থনৈতিক ক্ষেত্ৰত আন ৰাজ্যৰ লোকসকলৰ দৰে আগবাঢ়ি যাব পাৰিব। আমি আশা কৰিছো কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে জাপানৰপৰা পাবপৰা ঋণৰ ২২ কোটি টকা এইবাৰ অসমৰ ঔদ্যোগিক ঋণৰ বাবে ব্যয় কৰিবলৈ ইতস্ততঃ নকৰিব।

এই উদ্যোগ দুটাৰ স্থান কেঁচা মাল পোৱা ঠাইৰ ওচৰতে হোৱাই বাঞ্ছনীয়। উদ্যোগৰ স্থান নিৰ্ধাৰণৰ প্ৰশ্নটো বিশেষজ্ঞসকলৰ বিবেচনাৰ বিষয়। সেই কাৰণে এনে প্ৰশ্নত অন্য পক্ষই প্ৰভাৱ বিস্তাৰ কৰিবলৈ যোৱাটো যুক্তিসংগত নহয়। আমাৰ দেশত চৰকাৰী খণ্ডৰ উদ্যোগ প্ৰতিষ্ঠাৰ বেলিকা স্থান নিৰ্ধাৰণৰ প্ৰশ্নত বিশেষজ্ঞৰ অভিমতৰ প্ৰতি গুৰুত্ব নিদি, ৰাজনৈতিক বা আঞ্চলিক দৃষ্টিভংগীৰ প্ৰাধান্য দিয়া এটা পৰম্পৰা আছে। অসমৰ প্ৰস্তাৱিত উদ্যোগৰ ক্ষেত্ৰত এনে অযুক্তিকৰ দৃষ্টিভংগীয়ে ঠাই পোৱা উচিত নহ'ব। ৰাজ্যিক চৰকাৰে বৰ্তমান অসমৰ ঔদ্যোগিকৰণৰ বাবে এটা প্ৰচেষ্টা চলোৱা দেখা গৈছে আৰু সেই প্ৰচেষ্টাৰ জৰিয়তে যথাস্থানত উদ্যোগ গঢ়ি উঠিলেই ৰাজ্যৰ লোকসকল সুখী হ'ব।

সঞ্চয় পযেক

যোৱা ১৪ নৱেম্বৰৰ পৰা ৰাষ্ট্ৰীয় সঞ্চয় পযেক আৰম্ভ কৰা হৈছে। জনসাধাৰণক সঞ্চয়ৰ আৱশ্যকতা সম্পৰ্কে সচেতন কৰোৱাই এনে পযেক পালনৰ মুখ্য উদ্দেশ্য। মূলধনৰ অভাৱ আৰু মুদ্ৰাস্ফীতিজনিত প্ৰক্ৰিয়া চলি থকা অৰ্থনীতিত সঞ্চয়ৰ প্ৰয়োজনীয়তা সম্পৰ্কে নতুনকৈ আলোচনা কৰাৰ প্ৰয়োজন নাই। যিকোনো প্ৰকাৰৰ সঞ্চয়েই মূলধন গঠন আৰু মুদ্ৰাস্ফীতি ৰোধত সহায় কৰিব পাৰে। সেই কাৰণে যোৱা তিনিটা পাঁচ বছৰীয়া পৰিকল্পনাত সঞ্চয়ৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰা হৈছিল। অৱশ্যে নিৰ্ধাৰিত লক্ষ্য মতে সংগৃহীত ক্ষুদ্ৰ সঞ্চয়ে আমাৰ পৰিকল্পনাৰ বাবে কিমান বৰঙণি যোগাব পাৰিলে সি বেলেগ কথা।

পৰিকল্পনাৰ বিভিন্ন আঁচনি কাৰ্যকৰী কৰিবৰ বাবে বিদেশৰ পৰা লোৱা ঋণৰ বোজা দেশৰ প্ৰতিজন নাগৰিকৰ ওপৰতে পৰিছে আৰু তাৰ পৰা কোনেও অব্যাহতি পাব নোৱাৰে, যদিও আমি সকলোৱে সেই বিষয়ে সচেতন হোৱা নাই। দেশৰ সম্পদ আৰু মূলধন বিনিয়োগ কৰি সম্পূৰ্ণ কৰা আঁচনিৰ প্ৰতি জনসাধাৰণৰ আকৰ্ষণ যেনে হয়, বিদেশী ঋণৰ সহায়ত কাৰ্যকৰী কৰা পৰিকল্পনাৰ আঁচনিৰ প্ৰতি যে তেনে আকৰ্ষণ নেথাকে, সেই কথা অভিজ্ঞতাৰ পৰা বুজিব পৰা গৈছে। সঞ্চয় কৰোতে সাময়িকভাৱে যিখিনি ত্যাগ স্বীকাৰ কৰিব লগা হয়, সেয়ে জাতীয় চৰিত্ৰ গঠনতো সহায় কৰে। সেইকাৰণে অৰ্থনৈতিক আৰু সামাজিক উভয় দিশৰ পৰা সঞ্চয়ৰ গুৰুত্ব আছে। মুদ্ৰাস্ফীতি নিয়ন্ত্ৰিত কৰাতো তাকৰীয়া সঞ্চয়েই ভালেখিনি বৰঙণি যোগাব পাৰে। সেয়ে আমাৰ দেশবাসীক সঞ্চয়মুখী কৰা দৰকাৰী কথা হৈ পৰিছে আৰু এনে পযেক উদ্‌যাপনৰ ফলত কম আয়ৰ লোকসকলেও সঞ্চয়ৰ প্ৰেৰণা লাভ কৰিব বুলি আশা কৰা গৈছে।

ক্ষুদ্ৰ সঞ্চয়ৰ অভিযানত অসমে ইতিমধ্যে প্ৰশংসনীয় দৃষ্টান্ত দেখুৱাইছে। এই ৰাজ্যখনে যোৱা তিনিওটা পৰিকল্পনাত নিৰ্ধাৰিত লক্ষ্যতকৈ অধিক পৰিমাণে ক্ষুদ্ৰ সঞ্চয় ব্যৱস্থাৰে সঞ্চয় কৰি কৃতিত্ব অৰ্জন কৰিছে। সেই হিচাপত অসমৰ জনমূৰি ২০ টকাকৈ সঞ্চয় কৰা হৈছে। ই প্ৰকৃততে সন্তোষৰ বিষয়। ক্ষুদ্ৰ সঞ্চয়ৰ শিতানত তৃতীয় পৰিকল্পনাৰ কালছোৱাত অসমত নিৰ্ধাৰিত লক্ষ্য ১৮ কোটি টকাৰ ঠাইত ২১ কোটি ৬৬ লাখ টকা সংগৃহীত হয়। এই ধনৰ দুই

<u>শুকুৰবাৰ, ১৭ নৱেম্বৰ, ১৯৬৭ চন</u>

চাঞ্চল্যকৰ

নিজ পক্ষত্যাগী মাৰ্কিন নাগৰিক জন স্মিথে ভাৰতত মাৰ্কিন যুক্তৰাজ্যৰ কেন্দ্ৰীয় গুপ্তচৰ এজেন্সীৰ (চি আই এ) কাৰ্যকলাপ সম্পৰ্কে যি তথ্যৰ সন্ধান দিছে, সি প্ৰকৃততে চাঞ্চল্যকৰ আৰু মাৰাত্মক। মাৰ্কিন যুক্তৰাজ্যৰ এই গুপ্তচৰ প্ৰতিষ্ঠানটোৱে সমগ্ৰ বিশ্বত মাৰ্কিন প্ৰতিপত্তি আৰু কৰ্তৃত্ব বিস্তাৰৰ কাৰণে কেনেদৰে ষড়যন্ত্ৰ চলাই আহিছে তাৰ বিৱৰণ মাৰ্কিন বাতৰি কাকতত আগতেও প্ৰকাশ পাইছে। বিদেশী গুপ্তচৰৰ কাৰ্যকলাপ আচৰিত কথা নহয়। প্ৰত্যেক দেশৰ গুপ্তচৰে আন দেশত কাম চলাই থাকিব পাৰে। কিন্তু মাৰ্কিন চি আই এৰ কাৰ্যকলাপ সেইবিলাকতকৈ যথেষ্ট পৃথক। এই প্ৰতিষ্ঠানটোৱে বিভিন্ন দেশৰ সাৰ্বভৌমত্ব হৰণৰ বাবে প্ৰচেষ্টা চলোৱাৰ উমান পোৱা গৈছে আৰু সেয়েহে ভয়ংকৰ কথা।

ভাৰতত এই গুপ্তচৰ প্ৰতিষ্ঠানটোৱে যথেষ্ট অৰ্থ ব্যয় কৰাৰ অভিযোগ 'নিউয়ৰ্ক টাইমছ'ৰ দৰে বাতৰি কাকতত ইতিমধ্যে প্ৰকাশ পাইছে আৰু সেই সম্পৰ্কত কিছুদিনৰ আগতে দেশত এটা আলোড়নৰো সৃষ্টি হৈছিল। কিন্তু জন স্মিথে স্পষ্টভাৱে কোৱাৰ দৰে ; ভাৰত-পাকিস্তান বৈৰিতা সঞ্জীৱিত কৰি ৰাখিবলৈ এই প্ৰতিষ্ঠানে প্ৰচেষ্টা চলোৱাৰ কথা প্ৰকাশ পোৱা নাছিল। ভাৰতৰ কৃষি আঁচনি ব্যৰ্থ কৰিবলৈ চি আই এ পৰিকল্পিত প্ৰচেষ্টা চলোৱাৰ কথাও সদৰি হোৱা নাছিল। নগা বিদ্ৰোহী দলক লাখ লাখ টকা, অস্ত্ৰ-শস্ত্ৰ আৰু গোপন পৰামৰ্শ দি ভাৰতত বিশৃংখলাৰ সৃষ্টি কৰিবলৈ মাৰ্কিন গুপ্তচৰ প্ৰতিষ্ঠানটোৱে সহায় কৰা কথা স্মিথে স্পষ্টভাৱে উল্লেখ কৰিছে। ভালদৰে পৰ্যালোচনা কৰি চালে স্মিথৰ এই তথ্য-পাতি অসত্য বুলি উলাই কৰাৰ কোনো কাৰণ থাকিব নোৱাৰে। ভাৰত আৰু পাকিস্তানৰ মাজত সম্প্ৰীতি গঢ়ি নুঠাৰ মূলতে যে বিদেশী ৰাষ্ট্ৰৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা আছে তাক বুজিবলৈ টান নহয়। ভাৰতৰ কৃষি উৎপাদন প্ৰচেষ্টা কাৰ্যকৰী হৈ নুঠা বাবে মাৰ্কিন বিশেষজ্ঞৰূপী চি আই এৰ কৰ্মী এদল দায়ী বুলি কোৱাত বাধা নাই।

আটাইতকৈ ডাঙৰ কথা হৈছে নগা বিদ্ৰোহত এই গুপ্তচৰ প্ৰতিষ্ঠানটোৰ হস্তক্ষেপ। নগা আত্মগোপনকাৰী চি আই এৰ লগত জড়িত থকা বাবেই এটা দলে চীনৰ লগত হলি-গলি কৰিবলৈ লোৱাত তেওঁলোকৰ মাজত বিভেদৰ সৃষ্টি হোৱ বুলি স্পষ্ট ধাৰণা ল'ব পৰা গৈছে।

কিন্তু, ভাৰতত মাৰ্কিন গুপ্তচৰ প্ৰৱেশ কৰিছে কেনেকৈ? তেওঁলোকে শান্তি বাহিনীৰ পৰা আৰম্ভ কৰি দূতাবাসৰ বিষয়া, কৰ্মচাৰী, বিশেষজ্ঞ, পৰ্যটনকাৰী আদিৰ ৰূপ লৈ আমাৰ দেশত সোমাই আমাৰ নৈতিকতাহীন আৰু দুৰ্বলমনা মানুহ কিছুমানৰ পৰা প্ৰয়োজনীয় তথ্য-পাতি সংগ্ৰহ কৰিব লাগিছে। চি আই এৰ প্ৰভাৱৰ পৰা ভাৰতত কাম কৰা সকলো বিদেশী মিছনেৰী মুক্ত বুলিও কোনেও দাবী কৰিব নোৱাৰে। অথচ এনেবোৰ ৰূপত আমাৰ মাজত সোমাই মাৰ্কিন গুপ্তচৰ দলে ঐক্য সংহতি বিনষ্ট কৰি দেশখনক বিশৃংখল কৰিবলৈ চেষ্টা চলাই আছে, ভাৰতক মাৰ্কিন অনুগ্ৰহত বৰ্তি থকা পিচপৰা দেশস্বৰূপে ৰখাৰ ষড়যন্ত্ৰ চলাইছে। এই ষড়যন্ত্ৰ আৰু ভয়ংকৰ দুষ্কাৰ্যৰ বিষয়ে আমাৰ চৰকাৰ অৱগত নোহোৱা বা অৱগত হোৱাৰ পাচতো চৰকাৰে তাৰ প্ৰতি মনোযোগ নিদিয়াটো আৰু গুৰুতৰ কথা হৈছে। আমাৰ চৰকাৰে চি আই এৰ কাৰ্যকলাপৰ পৰা দেশখনক মুক্ত কৰিবলৈ একো ব্যৱস্থা ল'ব নোৱাৰেনে?

ধন সংগ্ৰহ কাৰ্য্য

অসমত এই সপ্তাহৰ পৰা শালি ধান সংগ্ৰহ কাৰ্য্য আৰম্ভ কৰা হৈছে। চৰকাৰী পৰিসংখ্যা মতে এই বছৰ ৰাজ্যত ধানৰ উৎপাদন শতকৰা ১৩ ভাগ বৃদ্ধি হ'ব। চৰকাৰী পৰিসংখ্যাৰ ওপৰত ভিত্তি নকৰিলেও সাধাৰণভাৱে দেখা গৈছে যে এই বছৰ শালি ধানৰ খেতি আগৰ বছৰতকৈ ভাল হৈছে। বৰষুণৰ অভাৱৰ কাৰণে দুই-এঠাইত

দেওবাৰ, ১৯ নৱেম্বৰ, ১৯৬৭ চন

শ্ৰদ্ধাঞ্জলি

ৰোমাণ্টিক যুগৰ কবি-সাহিত্যিকসকলে এজন এজনকৈ আমাৰ পৰা বিদায় ল'লে। সেই যুগৰ কবি- বিহগী কবি— ৰঘুনাথ চৌধাৰীয়ে এইবাৰ আমাৰ পৰা বিদায় ল'লে। জীৱনৰ প্ৰকৃত লেখ যদি কামেৰেহে ল'ব পাৰি তেন্তে সেই লেখেৰে স্বৰ্গীয় চৌধাৰীয়ে জীৱনক পূৰ্ণাংগভাৱে পূৰ্ণ কৰি গ'ল বুলি সকলোৱে একমুখে ক'ব। দুৰ্ভাগ্যই লগ এৰা নিদিয়া সত্বেও, নিয়তিৰ কোপদৃষ্টিয়ে বাধাগ্ৰস্ত কৰা সত্বেও অকৃত্ৰিম সাধনাক মহামন্ত্ৰৰূপে লোৱা এইজন কৰ্মযোগীয়ে কৰ্মক্ষেত্ৰত প্ৰেৰণাৰ জোনাক বিচাৰি পাইছিল আৰু হেজাৰ-বিজাৰ লোকৰ মনৰ আঁউসীতো পোহৰ বিলাব পাৰিছিল। কোমল জীৱনতে সাহিত্য ক্ষেত্ৰত অৱতীৰ্ণ হৈ আৰু জোনাকী যুগৰ পৰা মহাৰথীৰ গাণ্ডীৱ তুলি লৈ আজীৱন সাহিত্যক্ষেত্ৰত নিজক বিলীন কৰি দিয়া এইজন কবিৰ মোহনীয় সৃষ্টিসমূহ অসমীয়া ভাষা-সাহিত্য থাকে মানে থাকিব।

বিহগী কবি অকল কবিয়েই নাছিল। দেশ আৰু সমাজক বাদ দি প্ৰকৃত সাহিত্যৰ সৃষ্টি হ'ব নোৱাৰে। সেইদেখি সচেতন মনৰ প্ৰেৰণা লৈ বিহগী কবিয়ে নিজক বিভিন্ন দিশত জড়িত ৰাখিছিল। একালত অসহযোগ আন্দোলনত কাৰাবৰণ কৰা এইজন কবি জীৱনৰ শেষলৈকে ৰাষ্ট্ৰীয় জীৱনৰ লগত জড়িত আছিল— বিভিন্ন ৰাজনৈতিক পৰিস্থিতিৰ আঁত উলিয়াবলৈ, দেশ আৰু দহক সকীয়াই দিবলৈ কোনোকালে যত্নৰ ত্ৰুটি কৰা নাছিল। সেয়েহে সাৰথি হিচাপে বিহগী কবিক বিভিন্ন প্ৰসংগত সকলোৱে বেৰি ধৰিছিলগৈ। প্ৰয়াত চৌধাৰী বিভিন্ন অনুষ্ঠান, সংগঠন আদিৰ লগতো জড়িত আছিল। সাংবাদিক হিচাপেও এইজন কবিয়ে নিজৰ স্মৃতি সিঁচি থৈ গৈছে। বিহগী কবিৰ সম্পাদনা বা সহযোগিতাত প্ৰকাশ পোৱা বিভিন্ন আলোচনী অসমীয়া সাহিত্যৰ যাত্ৰা-পথৰ একোটি মাইলৰ খুঁটি।

অসমৰ এইজন কৃতী সন্তানৰ প্ৰতি অসমে কিমান স্বীকৃতি আগবঢ়ালে তাৰ আলোচনা আজি অপ্ৰাসংগিক হ'ব। অৱশ্যে সাহিত্যিক-পেঞ্চন আগবঢ়োৱা হৈছিল আৰু অসম সাহিত্য সভাৰ যোড়শ অধিৱেশনতো সভাপতিৰ বাব পাইছিল। 'অতুল বৈভৱ' ক'ত বিচাৰি পাব, তাৰ সন্ধান কবিয়ে নিজেই দিছিল আৰু সেইদেখি ৰাইজৰ বা শাসকবৰ্গৰ বৈষয়িক প্ৰতিদান বিচৰাও নাছিল। কিন্তু আজি এইজন কবিৰ মৃত্যুৰ পিচত ৰাইজে (যি ৰাইজকেই কবিয়ে আপোনজন বুলি গণ্য কৰিছিল) আত্মবিশ্লেষণ কৰক— তেওঁৰ অকৃত্ৰিম সাধনাৰ আদৰ্শৰ কণা এটিও বুটলি লোৱাৰ প্ৰস্তুতি দেখুওৱা হৈছে নে নাই। আদৰ্শক জীয়াই ৰখাৰ পাথেয় সেয়ে। আমি বিহগী কবিৰ স্মৃতিৰ প্ৰতি শ্ৰদ্ধাৰ অঞ্জলি আগবঢ়াইছো।

কংগ্ৰেছ সভাপতি

কংগ্ৰেছ সভাপতি পদৰ নিৰ্বাচনে এইবাৰ বিশেষ গুৰুত্ব লাভ কৰিছে। যোৱা সাধাৰণ নিৰ্বাচনৰ পিচত কংগ্ৰেছৰ ভাগ্য যিদৰে ওলোটামুখে ঘূৰিলে, তাৰ মূৰত কংগ্ৰেছৰ শক্তিবৰ্ধনৰ স্বাৰ্থৰ লগতো এই প্ৰসংগটো বিশেষভাৱে জড়িত হৈ পৰিছে। পিচে এইক্ষেত্ৰত এটা কথা ইতিমধ্যে স্পষ্ট হৈ পৰিছে। সকলো প্ৰসংগৰ ক্ষেত্ৰতে কংগ্ৰেছৰ ভিতৰত থকা দ্বন্দ্ব প্ৰতিফলিত হোৱাৰ দৰে কংগ্ৰেছ সভাপতি পদৰ নিৰ্বাচনৰ আগমুহূৰ্ততো এই ভিতৰুৱা

মঙ্গলবাৰ, ২১ নৱেম্বৰ, ১৯৬৭ চন

মদ নিবাৰণ

মদ নিবাৰণ ব্যৱস্থা অধিক সংখ্যক লোকে বিচাৰে নে নিবিচাৰে সেই বিষয়ে গণভোট ল'ব লাগে বুলি উপ-প্ৰধানমন্ত্ৰী শ্ৰীমোৰাৰজী দেশায়ে এখন আলোচনাচক্ৰত মন্তব্য দিয়ে। জনকল্যাণৰ বাবে আইন প্ৰণয়ন কৰা হ'লে, চৰকাৰে তেনে আইন যথাযথভাৱে প্ৰয়োগ কৰিব পাৰিব লাগে। যদি সেয়ে নহে, তেনে আইনৰ চেলু লৈ এহাতে যিসকলক সুৰাপানৰ পৰা বিৰত কৰিবলৈ আইন প্ৰণয়ন কৰা হ'ল— তেওঁলোকে লুকাই চুৰকৈ হ'লেও সুৰাপান কৰি থাকেই অথচ এচাম চোৰাং ব্যৱসায়ীক অধিক মুনাফা পাবলৈ এটা অসৎ ব্যৱসায়ৰ পথ মুকলি কৰি দিয়া হয়, তেনেহ'লে তেনে আইনৰ সাৰ্থকতা ক'ত? তেনে আইনৰ বাবে সুৰাপায়ীসকলৰ অধিক ধন খৰচ হৈছে ঠিকেই, স্থানবিশেষে জেল-জৰিমনাও হৈছে ;— কিন্তু সেইসকল লোকে চৰকাৰৰ আইন উলংঘন কৰাৰ বাবে অসৎ পথো ল'বলৈ শিকিছে। আনহাতে 'অনুমতি প্ৰদান'ৰ বিধি থকাত, সেইটো ক্ষেত্ৰতো দুৰ্নীতিয়ে দেখা দিছে। অভাৱ বা স্বভাৱৰ বাবে এচাম চাকৰিয়ালে এই ছেগতে অসৎ উপায়ে ধন ঘটা কথাও মিছা বুলি উৰাই দিব নোৱাৰি। আনহাতে চোৰাং কাৰবাৰীয়ে অবিশ্বাস্য হাৰত লাভ লৈ মদৰ যোগান ধৰিয়েই আছে। সুৰা নিবাৰণ আইন নথকা হ'লে চৰকাৰৰ যি পৰিমাণে অধিক ৰাজহ সংগ্ৰহ হ'লহেঁতেন, তাতকৈ বহু বেছি অৰ্থ অযথা জনসাধাৰণৰ একাংশৰ হাতৰ পৰা এচাম দুৰ্নীতিপৰায়ণ লোকৰ হাতলৈ গৈছে। এনে অৱস্থাত অকাৰ্যকৰী আইন এখন মাত্ৰ ব্যক্তি বা সমষ্টি বিশেষৰ দ্বাৰা এসময়ত ৰচিত বা অনুমোদিত বুলিয়েই আঁকোৰগোজ হৈ থকাটো জানো উচিত? শ্ৰীদেশায়ে ভবাৰ দৰে যদি ৰাইজৰ অত্যধিক অংশই সুৰা নিবাৰণকে বিচাৰে, তেনেহ'লেচোন 'সামাজিক নিয়ন্ত্ৰণ'ৰ শক্তিয়ে আইনতকৈ অধিক কৃতকাৰ্যতাৰে এই বেয়া অভ্যাসৰ পৰা লোকক আঁতৰাই ৰাখিবই। অথচ আমি দেখিছো, নিবাৰক আইন নথকা কালতকৈ বৰ্তমানে চোৰাংভাৱে সুৰাপানৰ মাত্ৰা বাঢ়িছেহে।

এইদৰে বিবেচনা কৰি চালে, সুৰা নিবাৰণৰ বাবে মত নিৰ্দ্ধাৰণ কৰিবলৈ গণভোট লোৱাৰ দৰে ব্যাপক, ব্যয়বহুল ব্যৱস্থাৰ কাষ চপাৰ যুক্তি আমি মানি ল'ব নোৱাৰো। আনকি শ্ৰীদেশায়ে এই বিষয়ে সংখ্যাগৰিষ্ঠতাৰ সমৰ্থন বিচৰাৰ পৰামৰ্শৰ মাজতো এটা কথা ওলাই পৰিছে যে সুৰা নিবাৰণৰ ব্যৱস্থাৰ পৰা হোৱা চৰকাৰৰ ক্ষতি আৰু সমাজত গঢ় লোৱা আন ধৰণৰ সমস্যাদি সম্পৰ্কে দায়িত্ব মূৰ পাতি ল'বলৈ অকল তেওঁ বা চৰকাৰে দ্বিধাবোধ কৰিছে। টেকচাঁদ কমিচনাৰ ৰিপ'ৰ্ট আৰু বিভিন্ন ৰাজ্যৰ প্ৰকৃত অৱস্থা আদি কথালৈ মন দি,— এসময়ৰ মত এৰি দিব লাগিব বুলি মনত ওপজা ভুৱা আত্মসন্মানবোধ ত্যাগ কৰিবৰ হ'ল। এতিয়া সমুখত দুটা পথ। যদি 'সুৰা নিবাৰণ' কৰোৱা হয়েই, তেন্তে সমগ্ৰ ৰাজ্যত সফলতাৰে সেই আইন সুৰুক্ষা নোহোৱাকৈ কাৰ্যকৰী কৰক। কিন্তু বাস্তৱ ক্ষেত্ৰত দেখা দিয়া আহুকাল আদিলৈ চাই দ্বিতীয় পথটোহে লোৱাটো উচিত হ'ব ;— সেয়া হ'লে— অকাৰ্যকৰী এই আইন উঠাই লৈ সম্পূৰ্ণভাৱে 'সামাজিক নিয়ন্ত্ৰণ'ৰ ওপৰত আস্থা ৰাখক। কুৰি বছৰৰ স্বাধীনতাৰ পিচত, গণতান্ত্ৰিক দেশৰ নাগৰিকসকলে নিজৰ ব্যক্তিগত আৰু সামাজিক জীৱনবোধ নিজে গঢ়ি ল'ব পৰা হৈছে নিশ্চয়। যি জনসাধাৰণৰ গণভোটৰ সমৰ্থন বিচৰাৰ কথা কোৱা হৈছে, সেই জনসাধাৰণেই 'সামাজিক নিয়ন্ত্ৰণ'ৰ বাঘজৰীডাল ল'ব নোৱাৰিব কেলেই? আনহাতে, এচাম দুৰ্নীতি পৰায়ণৰ হাতলৈ যোৱা ধনখিনিৰ একাংশও যদি চৰকাৰী ভঁৰাললৈ আহে, তাৰে বহু কাম কৰিব পৰা হ'ব। পৰাচিতৰ ধন জানো সমাজে

ৰখাসকলে ধাৰণা লৈ আহিছে। দায়িত্ব সম্পৰ্কে সচেতন হ'লে অনুষ্ঠানটোৱে নিজেই ইয়াৰ পৰিসৰ কেনে হ'ব লাগে, কাৰ্যসূচী কি হ'ব লাগে তাক নিৰ্ধাৰণ কৰি লোৱাত অসুবিধা নাথাকে।

সাহিত্য সভাই এই বছৰো আন বাৰৰ দৰে আজিৰ পৰা এটা সপ্তাহ পালন কৰিব। এই সপ্তাহতে অসমৰ দুজন বিশিষ্ট সাহিত্যিকৰ জন্ম শতবাৰ্ষিকী পালন কৰিবলৈ লোৱা বাবে সপ্তাহটোৰ গুৰুত্ব বৃদ্ধি পাইছে। সপ্তাহৰ এটা দিন ভাষা দিৱস স্বৰূপে পালন কৰিবলৈ লোৱা হৈছে। ভাষা দিৱস কিয় পালন কৰিব লগা হ'ল তাৰ উত্তৰ চমু হ'লেও বেদনাদায়ক। স্বকীয় ঐতিহ্য থকা আৰু সমৃদ্ধ ভাষা এটাই যেতিয়া ন্যায্য মৰ্যাদা নেপায়, তেতিয়া সি বেদনাদায়ক হোৱাই স্বাভাৱিক। অসমীয়া ভাষাই সচিবালয়, ন্যায়ালয় আদিত চৰকাৰী ভাষাৰূপে ন্যায্য মৰ্যাদা নেপালে তাৰ বাবে অসমীয়া ভাষীয়ে প্ৰতিবাদ নকৰিবনে?

সাহিত্য সভা সপ্তাহৰ সাহিত্য দিৱসৰ আলোচনাই অসমীয়া সাহিত্যৰ দিগদৰ্শনত অৰিহণা যোগাব পাৰিব বুলি আমি আশা ৰাখো। সাহিত্য স্থিতিশীল নহয়, অসমীয়া ভাষা-সাহিত্য আধুনিক যুগত পাচ পৰি ৰ'ব নোৱাৰে— এই দৃষ্টিভংগীৰে সাহিত্যৰ বিচাৰ আৰম্ভ কৰিলে আমাৰ বহুতো সমস্যা হয়তো আঁতৰি যাব। সম্প্ৰীতি আৰু সংহতি দিৱসৰ তাৎপৰ্য উপলব্ধি কৰিলে আৰু কৰাব পাৰিলে অসমীয়াৰে লাভ হ'ব।

কিন্তু, এই সপ্তাহে জনসাধাৰণৰ মাজত কি প্ৰেৰণা আৰু চেতনা জগায়, সেয়ে হৈছে আচল কথা। জনসাধাৰণৰ সঁহাৰি আৰু অৰ্থপূৰ্ণ সহযোগিতাৰ পৰা সাহিত্য সভায়ো নিজৰ শক্তি সমীক্ষাৰ সুযোগ পাব।

যদি বিচাৰ্য বিষয়ৰ পটভূমি এতিয়াও এইবোৰেই হৈ থাকে, তেন্তে দিল্লীৰ বিচাৰ-চ'ৰাই অসমৰ প্ৰকৃত জনমতৰ ফুট ধৰিব কেনেকৈ? নে নিজে লগোৱা শামুকীয়া গাঁঠি খুলিব নোৱাৰি দিল্লীয়ে এতিয়া এই মনোভাৱকে ঢালৰূপে ব্যৱহাৰ কৰিছে? পাৰ্বত্য অঞ্চলৰ এভাগ লোকে বিদেশৰ পৰা উচটনি পোৱাৰ কথা ওলাওঁতে দিল্লীয়ে বিব্ৰতবোধ কৰি মূৰ পোলোকা মাৰিবলৈহে চেষ্টা কৰিলে— কঠোৰ ব্যৱস্থা লোৱাটো দূৰৰ কথা! এভাগ বিদেশী মিছনেৰীৰ কাৰ্যকলাপ সম্পৰ্কেও দিল্লীয়ে তৎপৰতা দেখুৱাবলৈ আগ নেবাঢ়িলে— জানোচা ধৰ্মনিৰপেক্ষতাত চেকা লাগে! আনহাতে মুখেৰে ৰাষ্ট্ৰীয় সংহতিৰ কথা কৈ কামৰ বেলিকা বৃটিছৰ পৃথককৰণ নীতিকে অক্ষুণ্ণ ৰাখি পাৰ্বত্য জনজাতীয় ৰাইজক যাদুঘৰৰ সমলৰ দৰে ৰখা হ'ল ; ফলত তেওঁলোক বিচ্ছিন্ন হৈ থাকিল আৰু এই হেঙাৰ উঠাই দিয়াৰ পোষকতা কৰা সকলকহে হাতকেৰেয়া মৰা হ'ল! এই অঞ্চলৰ জনমতলৈ ভ্ৰূক্ষেপ নকৰি দিল্লীয়ে নতুন নতুন উদ্যম হাতত লৈ অঞ্চলটোৰ জটিলতাহে বঢ়ালে। এখন জিলাক লৈ নাগালেণ্ড ৰাজ্য গঠন কৰি, নেফাৰ ক্ষেত্ৰত বৃটিছ নীতি বাহাল ৰাখি সমুদায় পাৰ্বত্য জনজাতীয় ৰাইজৰ মনত দিল্লীয়ে কিহৰ বীজ সিঁচি দিলে, সেই কথা দিল্লীয়ে আজিও নুবুজাকৈ আছে বুলি বিশ্বাস কৰিবলৈ টান লাগে। শেষত দিল্লীয়ে 'পেণ্ডোৰাৰ বাকচ' মেলি দিলে— একপক্ষীয়ভাৱে ফেডাৰেল গাঁথনিৰ প্ৰস্তাৱ তুলি। পৃথককৰণ কিৰীলি কেওফালৰ পৰা উঠাৰ পৰত দিল্লীয়ে এতিয়া আত্মপক্ষ সমৰ্থন কৰিবলৈকে যদি আমাক 'আচামী' পাতি সমস্যাৰ নিষ্পত্তি কৰিবলৈ মন মেলে— তেন্তে সেই অবিচাৰ বৰ ডাঙৰ অবিচাৰ হ'ব আৰু"দিল্লী হনুজদূৰ অস্ত'— এই কথাষাৰ আমাৰ কাৰণে সত্য হৈ থাকিব।

এটা বিচাৰ্য্য বিষয়

পশ্চিমবংগ আৰু হাৰিয়ানাৰ ক্ষেত্ৰত কেন্দ্ৰীয় চৰৰকাৰে লোৱা ব্যৱস্থাৰ সম্পৰ্কত সপক্ষে-বিপক্ষে বিভিন্ন মতামত প্ৰকাশ কৰা হৈছে। সেই বিবাদৰ শেষ ক'ত— তাক কোৱা টান। পিচে এই সন্দৰ্ভতে ৰাজ্যসভাত উল্লেখ কৰা এষাৰ কথা বিচাৰ কৰি চোৱা ভাল হ'ব। পশ্চিমবংগৰ ক্ষেত্ৰত লোৱা ব্যৱস্থা সম্পৰ্কে ৰাজ্যসভাত হোৱা আলোচনা প্ৰসংগত কংগ্ৰেছ সদস্য আৰু বিশিষ্ট আইনজ্ঞ শ্ৰীপি এন ছাপ্ৰুৱে কয়— পশ্চিমবংগৰ ৰাজ্যপালকাৰ্য পদ্ধতিয়ে ইয়াকে স্পষ্টভাৱে প্ৰমাণ কৰি দেখুৱাইছে যে অসামৰিক বিষয়া (আই চি এছ) আৰু সামৰিক বাহিনীয়ে যুটীয়াভাৱে গণপ্ৰতিনিধিত্বক অৱজ্ঞা কৰিছে। শ্ৰীছাপ্ৰুৱে বক্তব্য সুদৃঢ় কৰি তুলিবৰ বাবেই সম্ভৱতঃ সামৰিক বাহিনীৰ প্ৰসংগটোও সাঙুৰি দিছে। পিচে আমি সামৰিক বাহিনীৰ ভূমিকাৰ বিসংগতি ইয়াৰ মাজত দেখা নাই। কিন্তু অসামৰিক বিষয়াৰ প্ৰসংগটো এইক্ষেত্ৰত নিশ্চয় বিচাৰ্য্য।

পশ্চিমবংগৰ সংযুক্ত চৰকাৰে এভাগ প্ৰশাসনীয় বিষয়াৰপৰা সহযোগিতা নোপোৱাৰ বিষয়ে সময়ে সময়ে অভিযোগ তুলিছিল। সেই অভিযোগৰ প্ৰকৃত তাৎপৰ্যৰ বিচাৰ অৱশ্যে কৰা নহ'ল। আমাৰ আমোলাতান্ত্ৰিক গাঁথনিটো বৃটিছৰ দিনৰ দৰে নোহোৱাটোকে আমি বিচাৰিছিলো। কিন্তু কাৰ্যক্ষেত্ৰত সেইটো ৰূপৰ বিশেষ সলনি নহ'ল। সম্ভৱতঃ সেই কাৰণেই আমোলাতন্ত্ৰই সময় বুজি কেতবোৰ অবাঞ্ছনীয় হেঁচা দিয়াৰ চিন বিভিন্ন সময়ত পোৱা যায়। আনকি প্ৰাক্তন গৃহমন্ত্ৰী শ্ৰীগুলজাৰিলাল নন্দয়ো পদত্যাগ কৰিবৰ সময়ত এই সম্পৰ্কত কেতবোৰ চাঞ্চল্যকৰ তথ্য প্ৰকাশ কৰিছিল। এই বিষয়টোৰে অৱশ্যে এতিয়ালৈকে উচিতভাৱে মনোযোগ আকৰ্ষণ কৰিব পৰা নাই। কিন্তু সেইটো উপেক্ষা কৰিলে ভুল কৰা হ'ব। এতিয়া দেখা গৈছে যে সময়ত কেন্দ্ৰ বা ৰাজ্যত

দেওবাৰ, ২৬ নৱেম্বৰ, ১৯৬৭ চন

নগালেণ্ড

বৈদেশিক দপ্তৰৰ ৰাজ্যমন্ত্ৰী শ্ৰীবি আৰ ভগতে লোকসভাত আশ্বাস দিছে যে নগালেণ্ডত যাতে বৈদেশিক হস্তক্ষেপ চলিব নোৱাৰে, তাৰ বাবে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে 'সাধ্যমতে' চেষ্টা কৰিব। সাম্প্ৰতিক অৱস্থাৰ পটভূমিত এই আশ্বাসৰ মূল্য যে সমূলি নোহোৱা হ'ল, সেই কথা কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে স্বীকাৰ নকৰিলেও দেশবাসীয়ে কৰিব। নগালেণ্ডৰ গোটেই সমস্যাটোৰ মূলতে বৈদেশিক হস্তক্ষেপৰ প্ৰেৰণা আছিল ; পোনতে সেয়ে চোৰাং ৰূপত আছিল। এতিয়া কিন্তু প্ৰকাশ হৈ পৰিছে। চি আই এ প্ৰসংগও ইয়াৰ লগত জড়িত হৈ পৰাৰ অভিযোগ উঠিছে। আমেৰিকাৰ এটা মহলে বিদ্ৰোহী নগা দলক উৎসাহ যোগোৱাৰ কথাও ওলাইছে। এইবোৰ সুৰুঙা চৰকাৰে কেনেকৈ বন্ধ কৰিব আমি বুজি পোৱা নাই। কিয়নো সেই বিষয়ে সন্ধান লোৱাৰ ক্ষেত্ৰত চৰকাৰ বেছি দূৰলৈ আগবঢ়াৰ উপায় নাই। দ্বিতীয়তে চি আই এৰ সকলো কথা ইমান সংগোপনে চলে যে খাচ আমেৰিকাৰে উচ্চ মহলৰ বুজন ভাগ এটাই সেইবোৰ কথাৰ একো তলানলা নেপায়। এনে অৱস্থাত নতুন দিল্লীৰ পক্ষে এইক্ষেত্ৰত বাধা আৰু বেছি হ'ব। তদুপৰি এভাগ বিদেশী লোকেও ভাৰতৰ বুকুতে থাকি যেনে ধৰণৰ কাৰ্যকলাপ চলাইছে, সেইক্ষেত্ৰতো চৰকাৰে ফলদায়ক প্ৰতিবিধানমূলক ব্যৱস্থা ল'ব পৰা নাই। বিদেশী মিছনেৰীৰ এটা ভাগৰ সম্পৰ্কত গুৰুতৰ অভিযোগ উঠা সত্বেও চৰকাৰে বিশেষ একো কৰিব পৰা নাই। ৰেভাৰেণ্ড মাইকেল স্কট কৰা গোপন মধ্যস্থতাৰ ফলত নগালেণ্ডলৈ আহিবলৈ পালে, সেই খবৰ ৰাইজে নেপালে। কিন্তু সেই ৰেভাৰেণ্ড মাইকেল স্কটৰ যহতে বিদ্ৰোহী নগাৰ প্ৰসংগটো সন্মিলিত ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ মজিয়াত উঠা বিশ্বই দেখিবলৈ পালে। ৰেভাৰেণ্ড মাইকেল স্কট যিমান হেলাৰঙে নগালেণ্ডলৈ আহিব পাৰিলে, ঠিক সেইদৰে আজিও কেইবাজনো বিদেশী নাগৰিক নগালেণ্ডৰ ভিতৰত থাকিব পাৰিছে। অথচ ভাৰতীয় নাগৰিকৰ বেলিকা বাধা-নিষেধৰ অন্ত নাই। বৈদেশিক হস্তক্ষেপৰ এইটো দিশ বন্ধ কৰিবলৈ হ'লে চৰকাৰে এইটো প্ৰসংগও নিষ্ঠাৰে হাতত ল'বই লাগিব।

বৈদেশিক হস্তক্ষেপৰ আনটো ফালত আছে চীন আৰু পাকিস্থান। এই দুয়োখন দেশে বিদ্ৰোহী নগাক যুদ্ধৰ প্ৰশিক্ষণ আৰু যুদ্ধাস্ত্ৰ যোগাইছে। বিদ্ৰোহী নগাৰ দল এই দুয়োখন দেশলৈ অবাধে অহা-যোৱা কৰি আছে। চীনৰ লগত বিদ্ৰোহী নগাই যোগাযোগ কৰা কথা চৰকাৰে পোনতে অস্বীকাৰ কৰিছিল যদিও মূৰকত সেই কথা স্বীকাৰ কৰে। এই সংযোগ বন্ধ কৰাৰ উপায় চৰকাৰে উলিয়াব পৰা নাই। লোকসভাত শ্ৰীভগতেও স্বীকাৰ কৰিছে যে সীমান্তৰ ভৌগোলিক অৱস্থাৰ কাৰণে চৰকাৰে সীমান্ত সম্পূৰ্ণৰূপে বন্ধ কৰাটো সম্ভৱ নহ'ব। তাৰ মানে এই যোগাযোগ চলিয়েই থাকিব। এতিয়া চীন আৰু পাকিস্থানে তথাকথিত বিদ্ৰোহী নগা চৰকাৰক স্বীকৃতি দিয়াৰ সম্ভাৱনা আছে বুলিও বাতৰি ওলাইছে। সেয়ে হ'লে এই বিদেশী ৰাষ্ট্ৰ দুখনৰ লগত বিদ্ৰোহী নগাৰ যোগাযোগ আৰু ঘনিষ্ঠ হৈ উঠিব।

বৈদেশিক ঘনিষ্ঠতা যিমানে বাঢ়িব, বিদ্ৰোহী নগা দলৰ শক্তিও সিমানে বৃদ্ধি পাব। নগালেণ্ডৰ শান্তি আলোচনাৰ ফলত ইতিমধ্যে 'সুফল' পোৱা হৈছে বুলি শ্ৰীভগতে ক'লেও আমি তাৰ চিন দেখা পোৱা নাই। প্ৰকৃততে আলোচনাৰ ক্ষেত্ৰত সমূলি আগবাঢ়িব পৰা নাই বুলিহে আমি ভাবো। অথচ বৰ্তমানৰ অৱস্থাটোৰ সুযোগ বিদ্ৰোহী

সোমবাৰ, ২৭ নৱেম্বৰ, ১৯৬৭ চন

বিকল্পৰ প্ৰয়োজন

ৰাজনৈতিক দল গঠন কৰা লোকসকলৰ কথা এৰি ভাৰতৰ বাদ-বাকী অসংখ্য জনসাধাৰণে ৰাজনৈতিক ক্ষেত্ৰত দেশ চালনা কৰিব পৰা বিকল্প উপায় এটাৰ প্ৰয়োজন বৰ বেয়াকৈ অনুভৱ কৰিছে। কিন্তু সেই আশা সুদূৰ পৰাহত হৈ অহা যেন লাগিছে। পঞ্জাৱ, হাৰিয়ানা, পশ্চিমবংগ আদিত যি পৰিস্থিতিৰ উদ্ভৱ হৈছে তালৈ চাই এই সন্দেহ ক্ৰমাৎ দৃঢ়ীভূত হৈ আহিব ধৰিছে। ১৫ জন সদস্যৰ দল গঠন কৰা লোকে আজি পঞ্জাৱত চৰকাৰ গঠন কৰিছে ; পশ্চিমবংগতো ইয়াৰ আগতে এয়ে হৈ যোৱা দেখা গ'ল। ইয়াৰ বহুত আগতে কেৰালাত সংখ্যালঘু পি এছ পিয়ে চৰকাৰ গঠন কৰাৰ কথাও আমাৰ স্মৰণলৈ আহে। কিন্তু এইবোৰ ব্যৱস্থাৰ পৰিণাম বা ভৱিষ্যৎ সম্বন্ধে কোনোবাই নিশ্চিতভাৱে কিবা ক'ব পাৰিবনে ? এই পৰিস্থিতিত কংগ্ৰেছৰ ভূমিকাও বিশেষ প্ৰণিধানযোগ্য। কেৰালাৰ ঘটনাৰ পৰা আৰম্ভ কৰি এতিয়ালৈকে কংগ্ৰেছৰ দলে সুস্থ গণতন্ত্ৰৰ বিকাশত সহায় কৰাতকৈ যে বাধাৰহে সৃষ্টি কৰি আহিছে সেই কথা আৰু আজি কাৰো বুজিবলৈ বাকী নাই। অৱশ্যে কংগ্ৰেছৰ দলে সুকলমে শাসনৰ বাঘজৰী ল'ব পৰা একক সংখ্যাগৰিষ্ঠ আন দল নাই বুলি স্বীকাৰ কৰিব লাগিব। তথাপি কংগ্ৰেছৰ ভূমিকা প্ৰতিশোধপৰায়ণতাপূৰ্ণ বুলি উপলব্ধি হোৱাৰ সুৰুঙা তেওঁলোকৰ নিজৰ চকুত নপৰাকৈ থকা উচিত নহয়। অৱশ্যে বংগত সংযুক্ত মৰ্চা চৰকাৰৰ পতন ঘটাবলৈ কংগ্ৰেছে চেষ্টা চলোৱাৰ কথা শ্ৰীঅজয় মুখাৰ্জীৰ সময়তে এবাৰ জনাজাত হৈ গৈছে ; এতিয়াও ড° ঘোষৰ সংখ্যালঘু দলক চৰকাৰ গঠনত কংগ্ৰেছে বেছ উৎসাহেৰে সৈতে সহায় সমৰ্থন কৰে। পঞ্জাৱতো শ্ৰীলচমন সিং গিলক কংগ্ৰেছে সহায় কৰিছে। এইবিলাক ঈৰ্ষাপূৰ্ণ কাৰ্যৰ দ্বাৰা যে কংগ্ৰেছে নিজৰেই অপকাৰ কৰিছে সেইটো তেওঁলোকৰ এতিয়াও উপলব্ধি হোৱা নাই। কেৰালাৰ অভিজ্ঞতাৰ পৰা তেওঁলোকৰ এটা শিক্ষা হোৱা উচিত আছিল। পশ্চিমবংগত যোৱা কেইদিনমানত সংযুক্ত মৰ্চাপন্থী যি বিৰাট বিক্ষোভ প্ৰদৰ্শন কৰা দেখা গ'ল তাৰ পৰা যে কংগ্ৰেছে অভিযোগ কৰা আৰু ড° ঘোষে আশ্বাস দিয়া আইন-শৃংখলাৰ প্ৰশ্নৰ সহজে মীমাংসা হ'ব এনে আশা কৰিব পৰা নেযায়। অথচ মৰ্চা চৰকাৰক সুস্থ পথেৰে বাহিৰ হৈ যাবলৈ দিয়া হ'লেই সকলোৰে পক্ষে ভাল হ'লহেঁতেন ; এইকণ ধৈৰ্য্যহীনতাৰ পৰিণাম কি হ'ব। সহজেই অনুমান কৰি ল'ব পাৰি।

সুস্থ গণতান্ত্ৰিক বিকাশৰ পথ এই দেশত এতিয়াও ৰচিত হোৱা নাই। বিৰোধী দলসমূহে নিজৰ সংখ্যাধিক্যৰ কাৰণে তাত বৰঙণি যোগাব পৰা নাই। সেই সংখ্যা ক্ৰমাৎ বাঢ়ি যাবই লাগিছে— দল গঠন হৈছে, কাজিয়া হৈছে আৰু পুনৰ দল গঠন হৈছে। কিন্তু জনসাধাৰণকো ইয়াৰ কাৰণে প্ৰস্তুত হোৱা যেন নেলাগে ; অৱশ্যে ৰাজনৈতিক দলৰ আধিক্যয়ো বিভ্ৰান্তি সৃষ্টিত সহায় কৰিছে। যোৱা সাধাৰণ নিৰ্বাচনত সৰহভাগ ৰাজ্যতে কংগ্ৰেছ দলক এই সৰ্বসাধাৰণ ৰাইজেই ক্ষমতাচ্যুত কৰিছিল। কিন্তু দেখা গ'ল যে তেওঁলোকৰ ভোট কেৱল নেতিবাচকহে আছিল। স্পষ্ট অভিমত প্ৰকাশক সুস্থ বাতাবৰণ অভিলাষী নাছিল। নহ'লে তাৰ কেইমাহমানৰ পিচতে ইমানবিলাক

মঙ্গলবাৰ, ২৮ নৱেম্বৰ, ১৯৬৭ চন

চন্দ্ৰকুমাৰ আগৰৱালা

সাহিত্য-সংস্কৃতিৰ বাটকটীয়াসকলক শ্ৰদ্ধা জনোৱাৰ মাজত জাতি এটাৰ ঐতিহ্যৰ প্ৰতি থকা প্ৰীতি আৰু আত্মবিশ্বাসৰ পৰিচয় পোৱা যায়। সেই দৃষ্টিভংগীৰে, অসমবাসীয়ে আজি অসমীয়া সাহিত্যৰ অন্যতম আগৰণুৱা স্বৰ্গীয় চন্দ্ৰকুমাৰ আগৰৱালাৰ জন্ম শতবাৰ্ষিকী পয়োভৰেৰে পালন কৰাটো আশাৰ কথা, আনন্দৰ কথা। অসমৰ মাটিয়ে সকলো লোককে সাদৰি-সাৱটি লয় ; তেনে লোকৰ বৰগুণিৰে চহকী হৈ দেশ জননীয়ে গৌৰৱবোধ কৰে। যোৱা শতিকাৰ তৃতীয় দশকত অসমলৈ অহা তেনে পৰিয়াল এটিৰে ঘৰত উপজি চন্দ্ৰকুমাৰ আগৰৱালাই অসমীয়া ভাষা-সাহিত্যৰ থাপনাত আগবঢ়াই গ'ল যিধাৰি পুষ্পমাল্য তাৰ সৌৰভ কালেও মোহাৰি পেলাব পৰা নাই। কালজয়ী এই ব্যক্তিগৰাকীয়ে সাহিত্য সৃষ্টিতেই নহয়,— মানৱীয় দৃষ্টিভংগীৰেও তেওঁৰ সমসাময়িক আৰু সোদৰোপমসকলৰ মাজত অবিস্মৰণীয় প্ৰভাৱ বিস্তাৰ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে। প্ৰায় ডেৰকুৰি বছৰ আগতে মৃত্যুবৰণ কৰা চন্দ্ৰকুমাৰ আগৰৱালাৰ লগত আৰু তলত কাম কৰা যিসকল লোক আছে, তেওঁলোকে সেয়ে এই ব্যক্তিগৰাকীৰ মহত্বৰ কথা আজিও শ্ৰদ্ধাৰে সোঁৱৰে। আনহাতে তেওঁৰ কবিতাৰ মাজত থকা সূক্ষ্ম দাৰ্শনিক তত্ত্ব মানৱীয় ভাবধাৰা আৰু ৰোমাণ্টিক অনুভূতিৰ গুণৰাজি এতিয়াও আমাৰ সাহিত্যিকসকলৰ বাবে হেঁপাহৰ সামগ্ৰী। এনে এগৰাকী ব্যক্তিৰ শতবাৰ্ষিকী পালনৰ লগতে অসমীয়া সাহিত্যিকসকলে আমাৰ ভাষা জননীক অধিক সমৃদ্ধিশালী কৰিবলৈ দৃঢ়প্ৰতিজ্ঞ হওক। সম্পদশালী সাহিত্য থাকিলে, জনসংখ্যা যিমানেই কম নহওক কিয় তেনে ভাষা-ভাষী অঞ্চল আৰু লোকসকলক বিশ্বই যথাযোগ্য স্বীকৃতি নিদিয়াকৈ নোৱাৰে। মাতৃভাষাক প্ৰকৃত মৰ্যাদা দিয়াৰ এইটোৱেই একমাত্ৰ যোগাত্মক আৰু আদৰ্শনীয় পন্থা। এনে পন্থাৰে, অসমীয়া সাহিত্যক ন ন পুষ্প পত্ৰেৰে বিকশিত কৰি তুলিব পাৰিলেহে চন্দ্ৰকুমাৰ আগৰৱালাৰ দৰে ভাষা জননীৰ পূজাৰীসকলৰ আত্মাই সৰগতো চিৰশান্তি লভিব।

নেহৰু ষ্টেডিয়াম আৰু অ'ভাৰব্ৰীজ

তৎপৰতাৰ য'ত অতি আৱশ্যক, তাতেই কিবা নহয় কিবা এটা আহুকালৰ কাৰণে কাম পিচুৱাই যোৱা কথাষাৰ ইমান সাধাৰণ হৈ পৰিছে যে ভাবিলে আচৰিতেই হ'ব লাগে। এটি উদাহৰণস্বৰূপে, অসমৰ প্ৰাণকেন্দ্ৰ গুৱাহাটী নগৰৰ অতি ব্যস্ত এটি আলিবাটৰ কথালৈকে মন কৰক। নেহৰু ষ্টেডিয়ামৰ পৰা ৰে'ল লাইনৰ ওপৰেৰে পোনে পোনে প্ৰদেশ কংগ্ৰেছ কাৰ্যালয়ৰ কাযেৰে তাৰিণী চৌধুৰী ছোৱালী স্কুলৰ দাঁতিত গোপীনাথ বৰদলৈ ৰোডৰ লগত লগ হৈছে এই আলিবাটটো। অতি ব্যস্ত জনপথটো অধিক স্বাচ্ছন্দ্যৰে ব্যৱহাৰ কৰাৰ সুবিধাৰ বাবে এই আলিবাটৰ ৰে'ল লাইনৰ ওপৰেৰে যোৱা ছোৱাৰ ওপৰত এখন অভাৰব্ৰীজ নিৰ্মাণ কৰাৰ কাম চৰকাৰে ৰাইজৰ দাবীৰ ভেটিতে গা-পাতি লৈছিল।

আনহাতে ষ্টেডিয়াম, বি বৰুৱা কলেজ, ছোৱালী উচ্চ মাধ্যমিক স্কুল আদিলৈ নিতৌ আহ-যাহ কৰা হেজাৰ হেজাৰ লোকৰ যাতে আলৈ-আহুকাল নহয়, তাৰ বাবে এই পথটি ব্যৱহাৰৰ অনুপযোগী হিচাপে বেছিদিন নৰখাৰ কথা চৰকাৰে মানি লৈছিল। এই বছৰৰ ৩১ অক্টোবৰৰ ভিতৰত পুনৰ এই পথ ব্যৱহাৰৰ উপযোগী হ'ব